

Edita:
Fundació
Catalunya Cristiana
C/. València, 244.
08007 Barcelona
Tels. 215 27 39
215 27 84

Any IX N.º 424

Setmana de 8 al 14
de novembre del 1987

Director:
Joan E. Jarque i Jutglar

Preu: 75 Ptes.

Catalunya Cristiana

SETMANARI POPULAR D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSES

"La fe diu allò que els
sentits no diuen, però
no el contrari d'allò
que veuen. Es troba
per damunt d'ells, però
no en contra."

Pascal

AFINANT

Una equivocació reveladora

JOAN E. JÀRQUE
i JUTGLAR

Una mala traducció d'un despatx d'una agència francesa va ser la causa, diuen, de la notícia grotesca que alguns mitjans de comunicació varen difondre, la setmana passada, sobre una de les conclusions del darrer Sínode: el pecat original seria la raó, més o menys, de la incapacitat de les dones per accedir als ministeris ordenats de l'Església.

Tots ens podem equivocar i ens equivoquem sovint. Ara la mena d'equivocació en què hom cau revela a vegades de quin peu coixeja.

L'arbre cau del cantó cap al qual està inclinat. I hom no pot estar-se de pensar quina mena d'informador religiós seria el que va deixar passar aquella notícia sense adonar-se que era un disbarat.

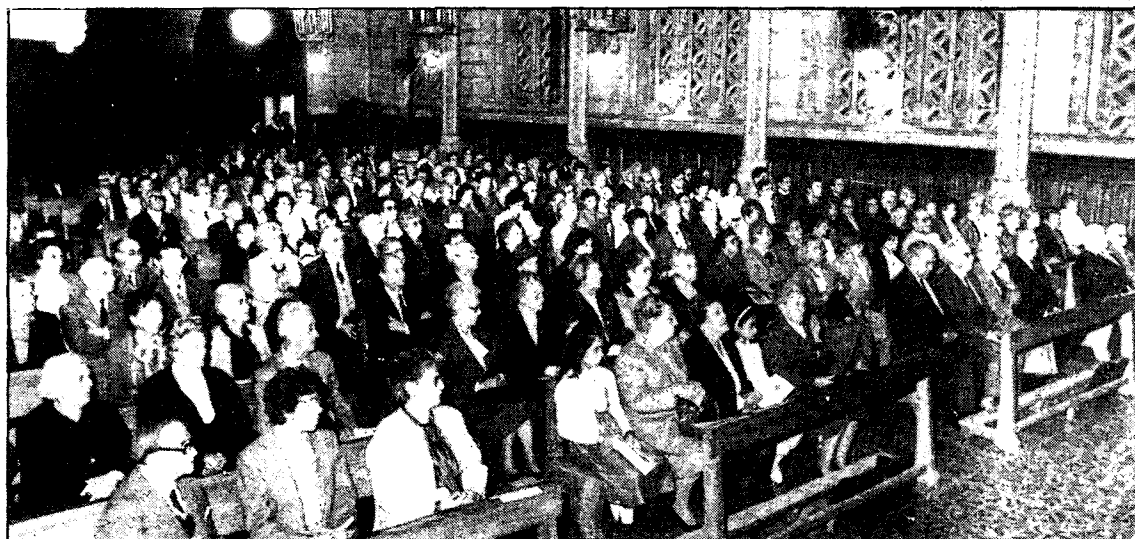
El Sínode del pacte

L'estratègia pastoral i la inserció dels seglars, a ple títol, en la missió evangelitzadora de l'Església ha estat la preocupació dels pares sinodals.

Els redactats
finals del
missatge i de
les propostes
recullen els
punts d'acord
a què han
pogut arribar
els pares
sinodals
partint de
posicions
diverses.

A pàgina 6-7,
àmplia crònica
dels actes
sinodals

Nombrosos assistents al 45è recés de l'Obra d'Exercicis Parroquials

BARCELONA.—L'Obra d'Exercicis Parroquials ha celebrat el 45 Recés extraordinari al Col·legi de St. Ignasi de Sarrià, amb un alt nivell d'assistència dels exercitants.

El recés s'inicià amb la Santa Missa, concelebrada pel pare Solé-Assens, director de l'O.E.P., mossèn Saborit i el pare Navarro. Després d'un breu descans, es continuà amb la meditació a càrrec del pare Solé-Assens sobre la presència de la Verge Santíssima en l'Església.

El matí s'acabà amb la Benedicció Eucarística i el dinar de germanor.

SUMARI

JORDI BASSAS i RIBALTA

**Diàleg
Església-Món**

Pàg. 3

JOSEP M.º BROTO

**El castell de
Subirats**

Pàg. 21

**Mil anys
d'història
cristiana a
Rússia**

Centrals

**L'educació en
l'esplai**

Pàg. 23

La Joventut a Catalunya.

Materials per a una Història.

La joventut és un tòpic: tothom en parla sense complexos. A fi de comptes, tothom la viu, o l'ha viscuda, o la torna a viure a través dels seus fills.

El significat de la joventut, però, com a fenomen social ha estat poc observat a Catalunya.

Tot i que en els últims anys s'han pro-

digat els estudis sociològics sobre els

joves a tra-

vés d'en-

questes,

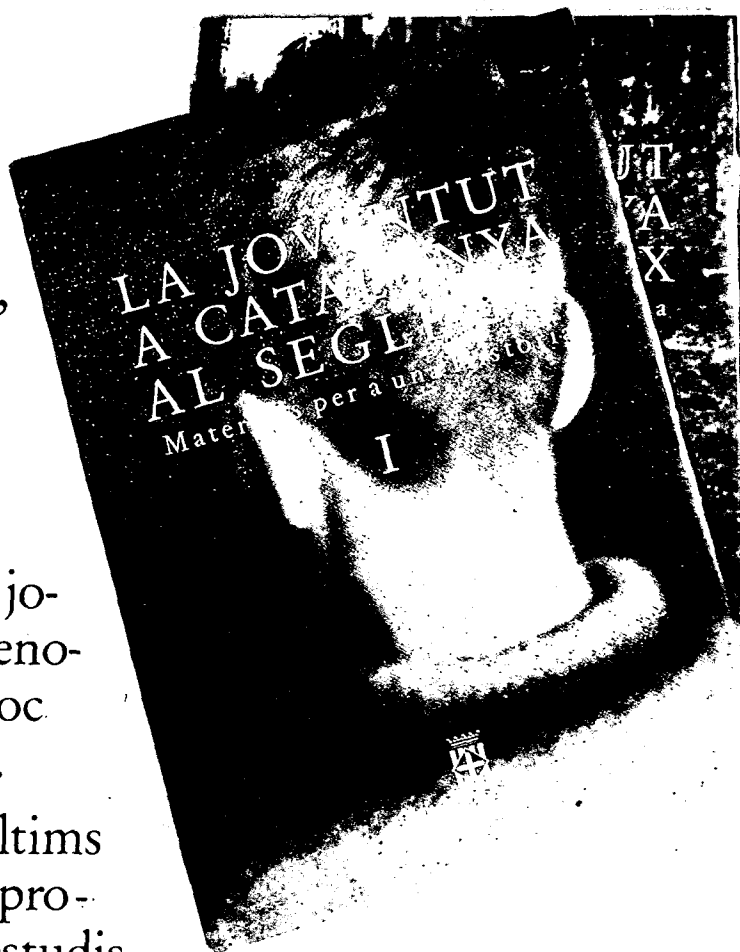
son-

deigs

o in-

vestiga-

cions, en canvi no hi ha hagut cap manifestació signi-

ficativa des del camp de la història.

Aquesta manca de preocupació historiogràfica ha creat una situació desequilibrada i en el fons desfavorable per a la qüestió.

LA JOVENTUT
A CATALUNYA
AL SEGLE XX

Els presents treballs, editats en dos volums per la Diputació de Barcelona, són un intent de plantejar la problemàtica de la joventut partint de la reflexió historiogràfica.

Junt al treball d'assaig i recerca del primer volum, en el segon es recull una antologia de textos polítics o culturals dels últims cent anys, on la joventut és el tema de debat i discussió.

Una obra fonamental per a situar la joventut dins de la reflexió historiogràfica.

Diputació de Barcelona

EDITORIAL

Cada u parla del
mercato...

Les reaccions i els comentaris sobre allò que s'ha tractat i allò que s'ha dit en el darrer Sínode han estat variats tal com calia esperar. Hi ha qui parla de decepció. Hi ha qui afirma que s'ha donat un pas endavant. Per alguns no s'ha depassat una teologia del "laïc" preconiliar, per d'altres es comencen a treure les conseqüències de la visió de l'Església tal com la va enfocar el Concili. Els qui han viscut el Sínode "per dintre" —bisbes o consultors— en parlen d'una manera molt diferent de la d'aquells que l'han seguit "per fora", i alguns des d'unes afores una mica allunyades no sols per les dificultats d'una informació que no acaba de ser satisfactòria —cal dir-ho tot—, sinó perquè d'antuvi es col·loquen en una posició de prejudici que els "allunya" de la veritable naturalesa de l'Església i d'un Sínode i que els incapacita per captar allò que veritablement s'hi esdevé i allò que s'hi diu.

En un Sínode, sobre qualsevol tema, s'hi manifesten tendències diverses. Per això es convoca! Durant un mes —curt— s'hi viu una experiència característica, es produeixen tensions però també convergències i acords profunds. Els treballs sinodals comencen sempre per un tomb d'horitzó que abasta tot el món. I en aquest particularment els bisbes i els laics hi han descobert que l'Església està composta d'homes i dones concrets que viuen en uns marcs culturals, polítics i religiosos molt diversos, però amb una mateixa fe i un mateix "cor".

No es pot oblidar tampoc que un Sínode no és pas una assemblea legislativa, una mena de Parlament, sinó un òrgan de la col·legialitat episcopal per assessorar el Papa i ajudar-lo en el seu ministeri universal de comunió. Després del Concili Vaticà II i per voluntat expressa de Pau VI, el bisbe de Roma per anar conduint l'Església en la unitat i en la caritat a través de les condicions canviants de cada època, ja no compta només amb els seus col·laboradors immediats de la Santa Seu sinó que periòdicament, i al voltant d'un tema concret, rep la informació i el consell d'un grup representatiu dels seus germans en l'episcopat i, a través d'ells, de tota l'Església.

Diàleg Església-Món

Quan es diu i es repeteix una i mil vegades que l'Església ha d'adaptar-se al ritme d'un món en evolució. O bé, que hauria d'estar més preocupada i sensible a la "mutació radical que viu la societat i els homes i les dones del nostre temps". Quan es demana que s'identifiqui amb els pobres i marginats... Quan es demana tot això de l'Església, penso que hi ha, al rerafons de la qüestió, una pregunta prèvia que ens hauríem de formular: ¿De quin món, de quina societat, de quins homes, de quines dones estem parlant?

Potser la pregunta semblarà ociosa a més d'un lector, però reflexionem-hi. Quan es demana aquest diàleg de l'Església amb el Món vol dir que es dona per ben assentat aquest pressupòsit: que Església i Món es troben en una situació d'enteniment mutu, o almenys de possible interlocució mútua; és a dir, que allò que digui un dels dos interlocutors podrà ser entès sense dificultats greus per l'altre, amb indiferència de l'acord que pugui haver-hi fruit del diàleg. Quan es parla de diàleg Església-Món, com a mínim es dona per suposat l'existència d'un llenguatge comú: si no, com podria haver-hi diàleg?

Fixem-nos que aquest llenguatge comú imprescindible per a un diàleg Església-Món, no és en absolut el cas de l'Església quan ha de predicar l'Evangeli en terres de missió. En aquest cas, hi ha tot un munt de concepcions cosmo-anropològiques que separen ambdós interlocutors i, en conseqüència, no podem aplicar-hi el mateix criteri definitori del què entenem normalment quan ens referim al diàleg Església-Món. És clar que, en aquest cas de les missions, el diàleg es farà de forma substitutiva per via de testimoniatge i de servei; però les categories de pensament són tan heterogènies que fàcilment poden induir a malentesos que posin en greu perill la pròpia tasca missionera i la vida missionera, com tants exemples hi ha.

Quan parlem de la possibilitat de diàleg entre Església i Món, evidentment que no ens

JORDI BASSAS I RIBALTA

estem referint a aquest cas. Quan donem per suposat que pot haver-hi una **mútua interlocució** i per tant un **llenguatge comú**, vol dir que ens estem referint a un Món que, tant si és hostil com indiferent, com no favorable, a l'acció i presència de l'Església, tanmateix **parla el seu mateix llenguatge**. És a dir, ens estem referint a un Món que ja ha estat evangelitzat per la pròpia Església en una època pretèrita, i que, per diverses circumstàncies històriques, s'ha volgut emancipar de la seva tutela, o senzillament ignorar-la. Tècnicament, podríem anomenar-lo **Món apòstata**, sense que això suposés un judici valoratiu d'entrada.

Aquesta **apostasia** (paraula grega que vol, dir "distància") respecte de la tutela eclesial, no ha significat necessàriament una ruptura de categories de pensament, ni tampoc un rebuig integral dels valors **evangèlics** fonamentadors d'un sistema de valors. Aquesta **apostasia** es percep de forma subjectiva com a **procés de secularització**, però la moralitat exigida en aquest status secularitzat difereix ben poc, a vegades gens, de l'exigida en l'àmbit eclesial. El sistema de valor que regeix en aquest món **apòstata-secular** és totalment subsidiari d'una ètica judeo-cristiana fundacional, encara que en el procés històric hi hagin pogut haver desviacions ocasionals. La mateixa **capacitat d'evolució** ja implica, de per ella mateixa, la filiació històrico-lineal pròpia del judeo-cristianisme.

Des d'aquesta perspectiva, es poden formular serioses objeccions crítiques contra els pessimismes pertocant als resultats del Concili, tant els de caire "integrisme", com els de caire "progressista". Davant dels pessimismes "integrismes", que veuen pertot arreu claudicacions davant de l'esperit mundà, convé dir que el diàleg proposat pel Concili s'a-

dreça primordialment a un Món que té com a bressol el baptisme de l'aigua i l'Esperit, fruit de la predicació evangèlica de l'Església apostòlica, i que, encara que diverses circumstàncies l'hagin situat a **distància (apostasia)** de l'Església, tanmateix l'acció de l'Esperit pot haver quedat anul·lada.

Davant dels pessimismes de filiació "progressista" que veuen pertot arreu traïcions a l'"esperit del Concili", restauracionismes a dojo i règims de neo-cristiandat, convindria aclarir-los una qüestió important la diferència entre l'anomenat "règim de Cristiandat" i el modern secularisme és nul·la pràcticament. Algun autor ha dit que el "règim de Cristiandat" en realitat no ha existit mai, i penso que té tota la raó. Agafem qualsevol època de les catalogades amb aquest terme i veurem com les tensions entre el magisteri de l'Església i els poders temporals—per més "cristianíssims"—que es definissin—eren tan dramàtiques com en l'actualitat, o potser pitjor: l'única diferència eren les aliances polítiques amb el Papat o contra el Papat. Però l'existència d'un món apòstata-secularitzat respecte de l'Església institucional no és, ni de bon tros, un invent de la modernitat en realitat és el comú denominador que defineix tota la trajectòria històrica de l'anomenada civilització occidental.

Fetes aquestes reflexions, penso que podem donar resposta a la pregunta que formulàvem al començament de l'article. L'interlocutor privilegiat d'aquest diàleg Església-Món, que el Concili ha volgut potenciar, és justament el món infantat pel propi cristianisme missioner i que, amb la seva dinàmica secularitzada ha anat posant distància progressiva entre el seu sistema de valors i els defensats per la Tradició de l'Església. Per això pot haver-hi diàleg i mútua entesa, encara que sigui difícil arribar a acords. L'única mutació radical terrible seria el retorn al paganisme; i d'això, l'únic precedent seriós que tenim a Occident és el nazisme hitlerian.

Catalunya
CristianaEL SETMANARI DE MÉS
DIFUSIÓ DE CATALUNYA

Difusió controlada per O.J.D.

MEMBRE DE LA UCIP

Director:
Joan E. Jarque i JutglarSots-director:
Francesc Malgosa i RieraEdita:
Fundació Catalunya CristianaGerent:
Jaume Roigé i TorrentgenerósDisseny:
Josep Samper i AledoRedacció, administració,
publicitat i fotocomposició:
Edifici de la Parròquia de la
M. de D. dels Àngels
C/. València, 244, 2on.
Tels: 215/27 39 - 28 05 - 27 84
08007 BarcelonaImpressora: Publiagraf, S.A.L.
Consell de Cent, 224,
Barcelona
D.L. B.14.387/79

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal, 3.900 Ptes.

Europa: 7.800 Ptes. □ Amèrica: 9.750 Ptes. □ Àsia, Àfrica: 10.500 Ptes. □ Filipines: 10.500 Ptes. □ Àsia (més oriental): 13.300 Ptes. □

RESPIR

PARAULA I SILENCI

Escrivia un monjo: "Quan recordo la meua darrera visita a Thomas Merton, el veig dret al mig del bosc, escoltant com plovia. Al cap d'una bona estona, quan començà de parlar, no trencava el silenci, sinó que el deixava anar en paraules". Una bella manera de dir. Recordant ara el mot **enraonar**, l'únic que jo emprava fins que als vint i tants anys s'hi afegí el mot **parlar**, se m'acut de dir: Allò que raones en el silenci, ho enraones després en paraules. Totes dues maneres de dir tenen la gràcia de no oposar paraula i silenci, ans en fan una seqüència que aquesta completa: Les paraules que dels altres escoltes, les transformes tu en silenci; les raons que els altres et donen, calladament tu les enraones.

MIQUEL ESTRADÉ

Hi havia hagut un espardenyner molt burleta, però molt trempat i tan enginyós que per tal de saber notícies de la difunta sogra (dona en vida, de mal geni), es valgué d'una merla que ell tenia engabiada.

"Ningú millor que aquest moixó —pensà l'espardenyner—, de plomatge negre i de ben provada xafarderia per atrevir-se parlar amb la difunta sogra, que en pau reposi".

I dit i fet. Per la diada dels Difunts, ell que col·loca la gàbia al nínxol de la difunta (situat al costat mateix d'un luxós panteó) i torna cap a casa.

L'endemà, torna al cementiri a recollir-la i l'home interroga la merla:

"Què t'ha dit la difunta? No respon?"

Com sigui que la merla xerrava més que setze i l'espardenyner res no entenia, exclamà:

"Ara veig clar que després de morta continua l'estimada sogra amb la mateixa bogeria de quan era viva: parlava molt per a no dir res. Per altra banda, m'alegro que no t'hagi garrotejat com feia amb mi, conserves tot el plomatge i la gàbia és intacta. Senyal evident que reposa en pau tranquil·la i se li ha estovat el mal geni. Me n'alegro."

Ara, a la tardor recordo sempre aquesta anècdota llegendària: en un poblet del terreny del santuari dels Munts (al Ripollès), per un camí de bosc procedien a un enterrament, quan tot d'una, prop d'un estímbol, un dels portants del taüt perdé l'equilibri, provocant la caiguda de la caixa daltabaix del cingle. Diu que no la trobaren mai més. I, des d'aquella feta, si algú passava per aquell indret a entrada de fosc, veia una caixa de morts que el perseguia. I ja no cal dir com corria el vianant, cames ajudeu-me, per fugir de la caixa del mort que volava pel bosc com un ocell perseguint-lo a tota marxa...

De fet, jo crec que l'anècdota dels Munts no ens conta res especial: tots els morts ho són de perduts. Almenys, qui mor (ja ens empaiti o no el taüt volador) no el "trobem" mai més viu.

Cal fer justícia als morts

JOSEP PICAS I PONS

No cal pas l'anècdota de la caixa de morts que empaita la gent ni cal ser pas un filòsof existencialista, —ni Heidegger ni Sartre—, perquè el tema de la Mort ocupi una part importantíssima de les nostres cavil·lacions i preocupacions, i fins i tot, a vegades, de les nostres obsessions. A tots, a mesura que van passant els anys, ens colpeix ara i adés l'experiència propera, íntimament dolorosa, de la mort d'algú, —el pare, la mare, un germà, un amic... En aquells moments la mort deixa de ser un tema retòric, literari—, fins i tot humorístic i sarcàstic, per als qui els agrada l'humor negre, per esdevenir una nova dimensió del propi viure, una realitat inefable que ens penetra, un pes, un interrogant, una llum...

Així mateix, a vegades penso que sempre se'n van primer els que més falta fan. No ho sé, almenys ho sembla. El que és veritat és que entre nosaltres la festa dels morts, —Tots Sants, novembre, i aniversaris diversos— té també un humaníssim i profund significat. (Hem de mirar de no deixar-nos influir pels corrents, que volen "marginar" la mort, ignorar-la, banalitzar-la...). És en aquesta avinentesa que em plau escollir poesies de casa nostra que parlen del tema "Mort". Una a mode d'exemple, de Màrius Torres, només un fragment, que vaig transcriure als recordatoris de la defunció de la meua esposa: "Dolç Àngel de la Mort, si has de venir, més val que vinguis ara. Ara no temo gens el teu bes glacial, i hi ha una veu que em crida en la tenebra clara de més enllà del gual. Dels sofriments passats tinc l'ànima madura per ben morir. Tot allò que he estimat únicament perdura en el meu cor, com una despulla de l'ahir, freda, de tan pura..."

Després d'agonitzar —això també és cert— (lluitar entre la vida i la mort per quedar-se en la primera), l'home deixa de ser un ésser històric: la mort realitat, màximament real sense rostre, destrueix l'essència de l'home. Una no-cosa, el no-res, anorrea l'ésser, la vida. Però el "misteri" de la Mort no s'acaba en ella mateixa. La Fe en el Déu de Vida i el fet de la Resurrecció pasqual canvien definitivament el panorama. Felicitat el qui ho entén!

Coneixia un pastor que sempre deia que l'espantava molt la secada, però no pas tant, la boira. Tenia un mussol ensenyat i quan la boira jeia pel bosc ell no deixava de transitar-hi tranquil·lament. El mussol hi veia per ell, i en el lllindar d'algun precipici, l'ocell xisclava per avisar-lo del perill i així és com l'esquivava sempre. Però, així mateix, també he sentit parlar d'un altre home diguem-ne "amant de la boira". Era "El Marc de la Boira", un vidu amb un fill únic —habitant d'un casalot del Berguedà— que tingué la dissort de quedar-se sense ell ja que se li ofegà a "La Gola de les Dones", un paratge del riu Llobregat. El cadàver de l'infortunat fill del vidu no aparegué mai més, quedant-se per sempre entre les roques immergides d'aquell paratge del riu. De bon matí, quan en època hivernal sorgeix la boira de "La Gola de les Dones", l'home anava a abraçar-la i deia que sentia l'escalf del cos del seu fill i el seu respir. Quan la gent s'esqueia que passant per allí el veia gesticulant a la vora del riu, deia: "Mira tu 'El Marc de la Boira'. Ja té raó el porter de Sant Boi quan diu que en tanca més a fora que a dins..."

La gent no el comprenia. No entenia que, enmig de la boira, hi havia quelcom del fill ofegat en aquelles profunditats. Un bon simbolisme del misteri de la Mort, sens dubte.

Finalment, penso ara una cosa: crec que si poguéssim entendre-la bé, la merla ens diria que la difunta sogra tal vegada no reposa tant en pau com el seu gendre li sembla per causa de tenir per veí un difunt de "luxa": el del panteó. ¿Diferència de classes? Això és una injustícia que els vius fem als morts.

En arribar avui al diari, una de les companyes —molt jove, és clar— m'ha preguntat: "¿Aquest bisbe que ha mort, no és aquell que era favorable a ETA?". I sento quelcom molt semblant al vertigen: ¿Fins aquí poden arribar els clixés, les caricatures, els he-sentit-dir, perquè així es falsifiqui el veritable rostre de les persones?

Sempre he pensat que una de les més grans tragèdies que poden esdevenir-li a un home és que li robin la seva fama. L'ànima no, perquè l'ànima ningú no te la pot robar. Sortosament, cadascú és el que és i ho serà sempre, per molt que els altres pensin una

altra cosa. Però, com sigui que cada u viu en aquest món i no com una illa solitària, és molt greu això que un sigui "així" i que pel món circuli la seva imatge com si fos un "altre".

El cas de monsenyor Añoveros és, em sembla, un dels casos més alts de capgirament. Una sola anècdota de la seva vida, sembla que hagi configurat tota la seva imatge. Una anècdota, per ser exactes, secundària i no gens representativa de la seva veritable ànima, però aferrada a la seva pell com una paparra i ja per sempre inseparable del seu nom. Des d'aquell 1974 no es podia parlar d'Añoveros sense que

El veritable don Antonio

J.L. MARTIN DESCALZO

algú comentés: "Ah, sí, el bisbe que va fer aquell embolic que va estar a punt de provocar la ruptura entre l'Església i l'Estat". I, sobre aquest clixé, tothom imaginava el bisbe Añoveros com un bisbe bregós, polèmic, agre. Sinó violent i protector de terroristes. I res no més diferent de la seva ànima.

Pel que d'ell recordo, el bisbe Añoveros era un dels és-

sers més dignes de ser estimats en aquest segle. Des que l'ordenaren de prevere, tirava a Joan XXIII. Era un d'aquests éssers somrients i bondadosos que haurien vacil·lat abans de matar una mosca. El seu bon humor naixia net, gairebé infantil. Tanmateix, tenia dues coses: un coratge inèdit per fer allò que creia de consciència, molestés a qui fos; i una certa picardia i ingenuïtat de xicot de poble que tal vegada el portava a no conèixer bé el món trampós en el qual vivim i que probablement va estar en la clau última de la seva famosa homilia.

Però allò que més recordo d'ell és el seu esperit positiu i

animador. Era un goig treballar amb ell: t'empenyia i després et cobria les espatlles. Hauria donat l'ànima per defensar qualsevol dels seus col·laboradors.

Ara que se n'ha anat, tothom parlarà d'aquells dies dramàtics del 1974 dels quals en fou més víctima que protagonista. Jo del que faig memòria és del seu gran cor, de la seva categoria de capellà gran, de la seva bondat d'avi per avançat, del seu indeleble somriure. La història pot explicar el que vulgui. Però el que ha perdut l'Església és un pare. I allò que el món ha perdut és, ni més ni menys, un home bo.

ARA MATEIX

Els gitanos i la caritat

J. CARRERA PLANAS

Vam poder veure, la setmana passada, a través de la petita pantalla, la crua realitat de la vida dels gitanos, tal com transcorre, dia a dia, al marge, si bé no gaire lluny, de la nostra. No es tractava, aquesta vegada, d'un servei informatiu destinat a posar a l'abast dels televidents un espectacle desitjat però inassequible a causa de la distància, com passa en les grans retransmissions esportives. Els gitanos són a pocs minuts de cotxe del centre de les ciutats. Aquests dies, per exemple, molts barcelonins que acudirán a despenjar les làpides dels seus difunts i a posar-hi flors, els tindran ben a prop, sota el Montjuïc, amb la precarietat i la turbulència d'un poblat indecent. Però no els veuran. Hi ha coses molt més marginades que els mateixos cementiris... Aquest cop, doncs, la televisió ens duia a casa una situació que no és que no puguem, és que no ens agrada de veure cara a cara... I ens feia, amb això, un bé.

Va cridar-me, però, l'atenció una frase que el presentador repetia continuament. Com si fos la tornada d'una cançó, cada vegada que preguntava a algun dels invitats al programa què caldria fer a favor dels gitanos, precisava amb una seguretat absoluta: naturalment, res de caritat!

Era fàcil sobreentendre que l'alternativa a la tan blasmada caritat era la justícia. Però és el cas que aquesta no apareixia per enlloc. El que veïem a la pantalla era discriminació, manca de la més mínima salubritat, habitatges impropis de persones, inexistència d'escoles i, fins i tot, algun brot de racisme... Les persones entrevistades —els

gitanos i els altres— no s'estaven de remarcar aquest dèficit escandalós; al·ludien als deu anys de democràcia, retreien la total ineficàcia de la política en aquest punt i feien notar la contradicció entre el discurs de la justícia, que molts tenen sempre a la boca, i la realitat. Però, això sí, res de caritat!

Cada vegada que sentia repetir aquesta cantarella, em venien a la memòria coses com aquestes: aquell home que, sense ser paleta, anava, l'estiu passat, en plegar de treballar, a tapar els forats d'un tuguri de gitanos perquè no s'hi fiquessin les rates... i aquell noi que s'ha cuidat de comprar els bastiments i tota la fusta d'unes finestres i les està col·locant, aquests dies, en un altre mal habitatge a fi que hi pugui entrar la claror sense que hi passi el vent... i les mestresses de casa, que quan van a la compra, agafen un litre d'oli o un quilo d'arròs més del que necessiten per

als qui pateixen gana... Anava per a ells allò de "res de caritat?" També recordava la frase —entre d'altres que he preferit oblidar— d'un funcionari que em deia amb urc: "Encara estem amb la senyora que porta una ampolla de llet a una barraca?", en lloc d'interpel·lar-se: encara hi ha barracques i gent que no es pot comprar la llet?

Ja sabem que quan es diu caritat, generalment es vol dir almoïna. I que l'almoïna és una mala solució. Però l'única manera de superar-la és fer-la innecessària. L'almoïna dels ciutadans sensibles a la misèria denuncia la manca de justícia dels responsables de la societat. Voler tapar aquesta veritat amb la cortina de velles històries de paternalistes —que tots hem denunciat quan ha calgut— és una hipocresia.

Però és que, a més a més, caritat no vol dir almoïna, sinó amor, en el llenguatge cristià que estic segur que molts homes públics encara recorden, ni que ara es facin els distrets, de quan anaven a col·legis religiosos i distingits o eren escoltes o d'acció catòlica... I en aquest veritable sentit, l'experiència ens ensenya cada dia que, sense estimar, no s'arriba mai a ser just. Veient on van a parar tants discursos, pensem en allò de Jesús: una justícia que sobrepassi la dels escribes... (Mt 5,20). I vénen ganes de parafrasejar Sant Pau: ja podria tenir jo la més humanitària ideologia del món, i un programa polític on la justícia social ocupés el primer lloc, podria conèixer els més recòndits secrets de l'economia i àdhuc portar a bon terme la reconversió industrial... Si no tinc caritat, no sóc res.

CATALUNYA

L'INEM reclama onze milions a l'Ajuntament de l'Hospitalet

L'Institut Nacional d'Ocupació (INEM) ha exigit a l'Ajuntament de l'Hospitalet la devolució de gairebé 11 milions de pessetes no gastats en els plans d'ocupació corresponents a l'any 1986. Entre les partides no gastades destaquen dos milions de pessetes en "reparació i manteniment de petites obres" i 1,5 milions en "parcs i jardins", activitats en les quals és més factible donar treball eventual a personal no qualificat. Important també és el milió de pessetes no invertit en "iniciació a la informàtica".

Segons fonts de la Generalitat, l'atur enregistrat a l'Hospitalet assoleix el 22,17 per cent de la població activa, percentatge molt superior a la mitjana catalana (17,69 per cent).

El passat mes d'agost, segons xifres oficials, hi havia a la ciutat 25.145 aturats, dels quals només 8.845 cobraven el subsidi d'atur.

L'Audiència falla contra la segregació de Salou

L'Audiència de Barcelona declara ajustada a Dret la resolució final de la Generalitat, ja que el motiu adduït per denegar la segregació de Salou era no alterar el mapa polític de Catalunya mentre no s'aproveïssin les lleis d'organització territorial. "No semblava adequat —afirma el tribunal— decidir sobre un afer d'aquest tenor estant pendent una més àmplia ordenació del territori català".

L'Audiència de Barcelona va fer pública la sentència que desestima el recurs interposat per l'Associació de Ciutadans Pro Segregació de Salou contra un decret de la Generalitat que refusava la sol·licitud feta per aquest col·lectiu perquè la localitat de Vila-seca i Salou (en l'actualitat regida per un únic ajuntament es convertís en dos municipis independents).

Aquesta petició va cobrar força per primera vegada l'abril del 1981, quan s'inicià l'expedient de segregació. El consistori de Vila-seca s'oposà a la separació i va enviar la corresponent documentació a la Generalitat. Presidència informà llavors, tal i com es recull en la sentència que "podria dictar-se una resolució favorable" als

arguments segregacionistes.

La Generalitat no feia més que confirmar la resolució que per aquells dies adoptà el Consell d'Estat, un organisme consultiu del Govern. Aquest alt organisme estatal va fer un dictamen el 3 de febrer del 1983 en sentit favorable a la segregació i a la creació del nou municipi de Salou.

ESPANYA

Prop de 200.000 pacients esperen ser operats per la Seguretat Social

Actualment es calcula, segons fonts de l'Insalut que el nombre de pacients que es troben en llistes d'espera s'aproxima als 125.000. D'altres fonts en canvi, situen aquesta xifra en 200.000 malalts.

Les direccions provincials de l'Institut Nacional de la Salut (Insalut) han rebut instruccions de la direcció general d'aquest organisme perquè derivin cap a clíniques privades concentrades amb l'Insalut els pacients que es trobin en llista d'espera per a rebre assistència sanitària.

Felipe Ruiz Duerto, president de la Federació Nacional de Clíniques Privades, manifestà que l'organització que presideix es va oferir a Eduardo Arrojo, president de l'Insalut, per a col·laborar en la reducció de les llistes d'espera.

En la nota enviada per Insalut a les adreces provincials se'ls recorda que la gestió de les llistes d'espera és responsabilitat de cada direcció provincial i, "per tant, hauran d'utilitzar tots els mitjans al seu abast per derivar a d'altres centres segons el grau de gravetat dels pacients".

L'economia submergida és el marc de la indústria de joieria

La indústria espanyola de joieria desenvolupa més del 50 per cent de la seva activitat en l'economia submergida, segons afirmà Octavio Sardà, president de Barnajoya. D'altres fonts de la profes-

sió avaluen en gairebé un 90 per cent el percentatge d'activitat submergida d'un sector que, en opinió de Sardà "està traumatitzat", després de sotmetre's a una reconversió que ha suposat la pèrdua de "milers de llocs de treball".

Segons les últimes dades disponibles, Espanya exportà 13.580 milions de pessetes l'any 1985 sota el concepte de joieria, bijuteria i les parts components de metalls preciosos, quantitat que situà el nostre país com a sisè exportador mundial. En canvi, aquest sector, integrat per unes 2.200 empreses que donen treball a 15.000 persones, continua reclamant la legislació adequada per fomentar les vendes a l'exterior i la nova Llei de Metalls Preciosos.

En plena etapa d'una recuperació que comença a despuntar l'any 1985, els principals objectius del sector se centren actualment a "conquerir" el mercat d'Estat Units, país que l'any 1985 comprà les joies per valor d'uns 327.000 milions de pessetes, dels quals només 5.000 milions foren adquirits a Espanya.

Consolidar-se en la resta d'Europa —Gran Bretanya, Suïssa i França figuren entre els nostres principals compradors— i a Espanya és un altre objectiu. Els anells com a peça i l'or com a material encapçalen les preferències dels espanyols, en detriment de les pedres precioses. La majoria de consumidors tenen entre 20 i 39 anys, dels quals més de la meitat són dones. L'any 1986, un 13 per cent de la població espanyola va adquirir almenys una joia d'or la qual cosa suposa un augment del 3 per cent sobre l'any anterior.

MÓN

La situació dels drets humans a Andorra sera estudiada pel Consell d'Europa

Unes comissions del Consell d'Europa realitzaran diverses enquestes al Principat d'Andorra per tal de detectar possibles situacions que evidencin falta de respecte als drets humans. La investigació és fruit d'una demanda presentada per dotze diputats europeus i els seus responsables seran el socialista català Alfons Cucó i els liberals Stecanini d'Itàlia i l'irlandès Fismaa.

Es crea el premi europeu de teatre i es proclama Taormina capital del teatre

El Consell d'Europa en col·laboració amb el Festival Internacional de Cinema, Teatre i Música de Taormina, nomenà aquesta ciutat italiana "capital del teatre europeu" per la seva "aportació objectiva a la recerca d'una justa política cultural en l'àmbit de la CEE".

El premi, en la institució de la qual ha treballat en els dos últims anys la comissió que encapçala Ripa de Meana a Brussel·les, serà lliurat "a aquella personalitat (dramaturg, director, intèrpret) o grup d'artistes que hagin contribuït a la realització d'esdeveniments cul-

turals determinants per al coneixement i la comprensió entre els pobles".

Ripa de Meana indicà que el premi estarà dotat amb 60.000 ecus (equivalents a uns 76.000 dòlars). "Crec —digué De Meana— en la capacitat determinant de la cultura per superar les barreres lingüístiques, econòmiques, socials i polítiques i per concretar una major comprensió entre els governs i els pobles". Afegí que tant el Comitè Taormina Art com el Consell d'Europa han tingut en compte "l'exigència cultural de tornar al teatre el paper determinant que podrà desenvolupar novament en el context europeu".

850 milions de persones vivien en països que no van experimentar cap augment en el seu producte per càpita

En la memòria del secretari general de la ONU, Javier Pérez de Cuéllar, referida a l'activitat de l'organització durant l'any 1986, s'hi destaca que la situació econòmica del món no és encara bona, i sobretot és molt injusta. Així és menciona que l'ingrés per càpita en els països en desenvolupament és menor en l'actualitat que a començaments del decenni, i el nivell d'ocupació en els països desenvolupats amb economia de mercat durant el decenni del 1980 ha duplicat, en mitjana, el nivell registrat en el decenni de 1970. El 1986, 850 milions de persones vivien en països que no van experimentar cap augment en el seu producte per càpita.

Ressò del XLVIII Viatge Cultural de Catalunya Cristiana

El propassat 18 d'octubre es visità el Castell-Monestir d'Escornalbou, situat en un meravellós indret del Baix Camp de Tarragona. Allí forem rebuts en nom del Patronat del Castell d'Escornalbou pel senyor Llorenç Jaume Grau, el qual ens explicà la història de l'antic Monestir i les vicissituds de la seva reconstrucció realitzada pel gran patrici català Eduard Toda.

El senyor Llorenç Jaume Grau per atendre'ns hagué d'ajornar algunes de les seves activitats culturals d'àmbit internacional com a membre del Sobirà Orde de Malta. Una de les seves darreres conferències fou en l'Assemblea Nacional Francesa-Cambra dels Diputats, on explanà el tema: "Eduard Toda i el Shakespeare Memorial".

Tots els assistents se sentiren molt complaguts per la visita.

VALENTINE
La pintura ideal

NOVEDAD RIALP

OPUS DEI, Vida y obra del Fundador Josemaría Escrivá de Balaguer.

Por el historiador alemán Peter Berglar.

Un libro que ha hecho impacto en Europa, ahora en España.

EDICIONES RIALP: Claudio Coello, 16 - 28001 Madrid

Treball ímprob i accelerat: cinquanta proposicions i un missatge final

La intervenció dels seglars en el Sínode ha estat superior a la prevista

En la primera pàgina d'aquest número hi ha una informació molt acuitada d'última hora, de la conclusió solemne del Sínode dels Bisbes. El seu tema central ha estat "els seglars en la vida de l'Església". Aquí ens correspon continuar en línies generals la crònica de les seves sessions i donar a conèixer en el pròxim número una àmplia informació d'aquesta magna assemblea eclesial.

El text de l'esbós fou redactat pel secretari especial, monsenyor Pierre Eyt, juntament amb els redactors dels dotze cercles menors. Així doncs, es va procedir a un treball de síntesi i de confrontació a partir de les proposicions de cada cercle menor amb l'objectiu d'arribar a unificar al més aviat possible, les formulacions sobre els diversos problemes i temes en discussió, sense sacrificar-ne cap aportació significativa que hagués sortit en la reflexió dels diversos grups.

Treball ímprob i contra rellotge

Fins a les quatre del matí del divendres hagueren de treballar els abnegats membres de la secretaria perquè monsenyor Eyt, arquebisbe-coadjutor de Burdeos, pogués llegir a l'Aula del Sínode 53 proposicions en un llatí que presentava fins i tot, faltes de gramàtica. És una síntesi apressada, in-

completa, de les aportacions fetes pels dotze grups de treball. Aquests havien elaborat durant quaranta-vuit hores un conjunt de propostes que responien al qüestionari que els fou lliurat amb la relació del cardenal Hyacinthe Thiandoum. Els dotze relators —un dels quals monsenyor Gabino Díaz Merchán, arquebisbe de Oviedo— i monsenyor Eyt, han intentat sintetitzar un material no solament inconnex sinó a vegades contradictori. El resultat fou donar a conèixer el divendres dia 23 i tornat als seus autors immediatament per a ulteriors perfils. El dissabte 24 el relator cardenal Thiandoum i el secretari general, monsenyor Pierre Eyt, juntament amb els relators dels dotze cercles menors, prepararen l'elenc definitiu de les propostes que s'han de sotmetre a l'aprovació dels pares sinodals". Per altra banda, aquest treball serà presentat al Sant Pare i, per tant, no fet públic, fins després de la seva aprovació.

Una visió panoràmica de la Sala sinodal durant els treballs de la VII Assemblea General Ordinària del Sínode dels Bisbes, que acabà el divendres 30 d'octubre.

Esborrany d'un missatge

A més a més de les propostes que aprovarà el Sínode, una vegada acceptades pel Papa s'espera un missatge que anirà destinat a un sector més ampli de públic.

Un primer esborrany d'aquest missatge fou llegit a l'aula per monsenyor Darío Castrillón Hoyos, president del CELAM. Els pares reberen més de vint folis de l'avantprojecte amb quatre columnes en italià, francès, anglès i

espanyol. Aquest ocuparà en cada una de les versions lingüístiques uns cinc folis. La primera impressió fou satisfactòria. Alguns lamentaren "l'entonació retòrica" i d'altres el caràcter incomplet o massa imprecís del text, però no s'ha registrat oposició de fons i els cinc redactors reberen un primer "placet". El dimarts 27 d'octubre fou sotmès a votació. S'ha treballat bé, respectant la naturalesa del Sínode. La intervenció dels seglars ha estat superior a la prevista

—cercles menors ha intervingut sense cap límit, encara que no participessin en l'elecció de moderadors i relators —amb aportacions molt vàlides. El treball realitzat, més que sobre qüestions doctrinals o teològiques, ha insistit sobre l'estratègia pastoral i la inserció dels seglars, a ple títol, en la missió evangelitzadora de l'Església. El Papa podrà disposar d'elements molt vàlids per a realitzar més endavant un text clar, dinamitzador i fecund per a l'Església.

PENTECOSTA 1987

— ANY MARIÀ —

ASSUMPCIÓ 1988

LA PRESÈNCIA DE LA MARE DE DÉU A PROP NOSTRE:
A CASA, A L'HABITACIÓ, EN EL LLOC DE TREBALL...

CATALUNYA CRISTIANA *us ofereix:*

"LA IMATGE
DE MARIA TÉ
EL VALOR DE
SER UN
SIGNE DE
LA SEVA
PRESÈNCIA
ENMIG DEL
POBLE
DE DÉU..."

"Benaurada
tu perquè
has
cregut..."

- La imatge de la Mare de Déu "Benaurada". Terracotta policromada original de les "Petites Soeurs de Bethlem". Preu: 12.000 Ptes.
- L'estampa reproduint la mateixa imatge, amb l'oració de l'Any Marià. (català i castellà). Preu 5 Ptes. la unitat / 450 Ptes. el centenar.
- El "poster" reproduint també la mateixa imatge. Preu: 100 Ptes.

BUTLLETA DE COMANDA

Nom i cognoms
Domicili Població DP.....

Desitja adquirir:

Quantitat

☐ Imatge de la Mare de Déu a 12.000 ptes.

☐ Estampes a 5 ptes. la unitat, 450 el centenar

☐ Posters a 100 ptes. la unitat

Abonament per gir ☐ , taló ☐ , o personalment ☐

ptes.

ptes.

ptes.

Total

Envieu-les a "AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA" Plaça Urquinaona, 1 i, 3r. 3a. A.
08010 - BARCELONA - TELF.: 301 37 18

VATICÀ DIA A DIA

Els bisbes iugoslaus volen que hi hagi assistència a l'exèrcit

La Conferència Episcopal Iugoslava vol que hi hagi capellans castrenses a l'Exèrcit, perquè així els reclutes catòlics podran tenir assistència religiosa. El servei militar a Iugoslavia es obligatori i dura un any. Els catòlics no poden ser ni oficials ni objectors de consciència.

Els bisbes iugoslaus enviaren un document a les autoritats de la nació sobre la pràctica i assistència religiosa catòlica en les forces armades, la notícia fou difosa per "Ràdio Vaticana".

La Conferència Episcopal d'Iugoslàvia, reunida per primera vegada a Splitt, a la República catòlica de Croàcia, el 13 i el 14 d'aquest mes, afrontà la delicada qüestió: "La Conferència Episcopal —va dir— "Ràdio Vaticana" tracta a fons l'afar dels joves que fan el servei militar i que fins ara no han pogut assistir lliurement a les pràctiques religioses".

El Papa demana gràcia per a una condemna a mort

Joan Pau II ha intervingut personalment davant les autoritats nord-americanes demanant gràcia per a la jove Paula Cooper, condemnada a la pena capital per un delicte comès quan tenia quinze anys. Ho ha confirmat el portaveu de la Santa Seu, Joaquín Navarro Valls, amb un breu comunicat.

"Puc afirmar —diu— que la Santa Seu i el Sant Pare, a través de canals confidencials, han fet ja conèixer el seu propi punt de vista amb la finalitat d'obtenir la gràcia per a Paula Cooper, subratllant els aspectes humans i humanitaris del cas".

D'aquesta nota pot deduir-se que no hi ha hagut una intervenció papal a través de canals diplomàtics, sinó que Joan Pau II s'ha servit d'altres mitjans —una conversa o un missatge d'indole privada— a fi d'obtenir que la jove negra, que ara té divuit anys, s'escapi de la cadira elèctrica.

Congrés franciscà sobre l'evangelització del Nou Món

En el pati mudèjar del convent

de La Rábida, a Huelva, se celebrà la clausura del II Congrés internacional sobre els Franciscans en el Nou Món, que ha estudiat l'activitat d'aquest orde religiós en el segle XVI. Abans de la clausura, l'arquebisbe de Sevilla, monsenyor Amigo Vallejo, va oficiar una missa d'acció de gràcies. A continuació pronuncià una conferència Manuel de Prado i Colon de Carvajal, president de la Fundació Frai Toribio de Motolinia.

En la clausura de la trobada, a la qual hi han assistit religiosos franciscans d'arreu del món, foren presents els presidents d'honor del congrés. José Rodríguez de la Borbolla, president de la Junta d'Andalusia; monsenyor González Moralejo, bisbe de Huelva; José Antonio Marín, batlle de la ciutat i Julio Pérez Silva, rector de la Universitat de Sevilla.

Quatre sacerdots assassinats a Colòmbia aquest any

Durant els passats mesos d'abril i maig han estat assassinats a Colòmbia quatre sacerdots. Aquests crims s'atribueixen a formacions d'extrema dreta, de les quals a tota la nació es calculen unes quaranta, segons informa el butlletí de l'Oficina d'Informació Missional. La jornada del Domund d'aquest any, que se celebrà el 18 d'octubre sota el lema "Alliberament amb Maria", va pretendre ser, entre d'altres coses, un cordial homenatge amb els missioners i missioneres que sacrifiquen les seves vides per als més pobres.

Formació dels missioners latino-americans

El President del Consell Episcopal Latino-americà (CELAM) monsenyor Dario Castrillón, ha declarat que pròximament es crearà un organisme per tenir cura de la formació del personal missioner que des d'Amèrica llatina serà enviat als continents d'Àsia, Àfrica i Oceania. L'esmentat organisme estarà obert als sacerdots, religiosos, religiosos i laics de totes les nacions d'Amèrica llatina. La pròxima celebració del V Centenari del començament de l'evangelització d'Amèrica llatina està suscitant un intens clima missioner en les Esglésies de tot aquest con-

inent. D'evangelitzades, les Esglésies d'Amèrica Llatina, aspiren a ser evangelitzadores.

Jubany: "S'ha progressat en la clarificació dels comptes de la Santa Seu"

L'Arquebisbe de Barcelona doctor Jubany, únic espanyol membre del consell de cardenals des de la seva fundació l'any 1981, ha fet la següent declaració sobre els problemes econòmics de l'Església.

S'ha progressat molt en la clarificació dels comptes de la Santa Seu i de l'Estat de la Ciutat del Vaticà. Tal com diu el comunicat, seran enviats les pròximes setmanes a tots els bisbes uns balanços de les finances de l'Església. Aquesta vegada no amb caràcter reservat, com ja es va fer el passat mes de març, sinó perquè siguin donats a conèixer a l'opinió pública. Serà la primera vegada que el Vaticà farà públics els seus balanços generals, la qual cosa en llenguatge tècnic s'anomenen comptes de gestió. Com es pot veure en la nota feta pública, la Ciutat del Vaticà —és a dir, els serveis civils de l'Estat com museus, correus, etc.— s'autofinancien.

En canvi, la Santa Seu —cúria, nunciatures, etc.— és fortament deficitària. Per a cobrir aquest deficit cal recórrer a l'augment de l'òbol de Sant Pere. Per aconseguir aquest augment és imprescindible la màxima claredat en aquesta matèria. La publicació dels balanços és, en aquest sentit, un pas decisiu.

Clausurada la trobada d'Enginyeria genètica

Finalitzà al Vaticà un conveni sobre Aspectes de la utilització de la ingenyeria, organitzat per l'Acadèmia Pontificia per a les Ciències. Hi han participat 25 científics de tot el món, entre els quals hi havia els premis Nobel Rita Levi-Montalcini i el jueu Elí Canaani, així com el professor Jerome Lejeune, director de l'Institut Prognezi de París. Presidí les sessions el professor brasiler Carlos Chagas, president de l'Acadèmia Pontificia de Ciències. Han estat nombrosos els temes abordats entre el 9 i el 23 d'octubre.

Entre els quals destaca l'ús del DNA per al tractament de les ma-

lalties hereditàries, la producció de vacunes i fàrmacs, així com els perills de la manipulació genètica.

Cipriano Calderón, l'informador degà del Sínodo

De tots els qui entren a la sala del Sínodo, només un podrà vanagloriar-se de no haver fallat a una sola convocatòria. El degà és a més a més espanyol, es diu Cipriano Calderón, dirigeix des del 1969 l'edició en espanyol de l'Osservatore Romano i assegura la informació sinodal al grup de periodistes de llengua castellana.

Cipriano és un dels cinc assistents que cada dia entra a l'aula sinodal per recollir la informació de la jornada i transmetre-la als periodistes que no hi tenen accés. Hi ha cinc grups: italià, anglès, francès, alemany i espanyol. Aquesta tasca la coneix molt bé, ja que és l'únic dels seus col·legues que la ha realitzada des del primer Sínodo l'any 1967 ininterrompudament. Té una mica de dificultat ja que cal sintetitzar fidelment cada intervenció i donar allò fonamental del que digui dins dels sacrosants murs el cardenal o bisbe de torn.

Monsenyó Rivera Damas: "El diàleg és necessari per assolir la pau"

L'Arquebisbe de San Salvador, monsenyor Arturo Rivera Damas ha mostrat fa uns dies la seva complaença amb la decisió de la Comissió de Reconciliació Nacional de reconèixer que "el diàleg és una qüestió prioritària per assolir la tan anhelada pau".

Monsenyó Rivera Damas assenyalà que l'etern problema de El Salvador i els països centramericans ha estat el d'aconseguir la pau, però també afirmà que després de la recent cita cimera dels presidents de la regió s'han tornat a obrir les portes per assolir-la i "és el nostre deure no deixar que aquesta oportunitat passi en forma despreocupada". L'Arquebisbe salvadoreny informà que es reuneix amb una sèrie de sacerdots, amb l'objecte d'analitzar detingudament el document emès en la reunió de "Esquipulas II" i agregà que aquest "ofereix grans facilitats per avançar en el camí de la veritable pau".

Rivera Damas va dir per últim que aquest és un temps propici per créixer en el fervor patriòtic i per a tenir plena consciència que la llibertat és un do que no s'ha acabat: és tasca permanent de cada generació lluitar per ella amb responsabilitat i generositat", digué.

Augment de les aportacions econòmiques per a la Santa Seu

"L'òbol de Sant Pere" (les ofertes recollides arreu del món perquè el Papa mantingui econòmicament l'organització central de l'Església catòlica) va obtenir, en els primers nou mesos del 1987, trenta cinc milions de dòlars, que és més del doble de la recaptació en el mateix període de temps de l'any passat: setze milions de dòlars. L'any 1986, l'"òbol" va rebre trenta dos milions de dòlars.

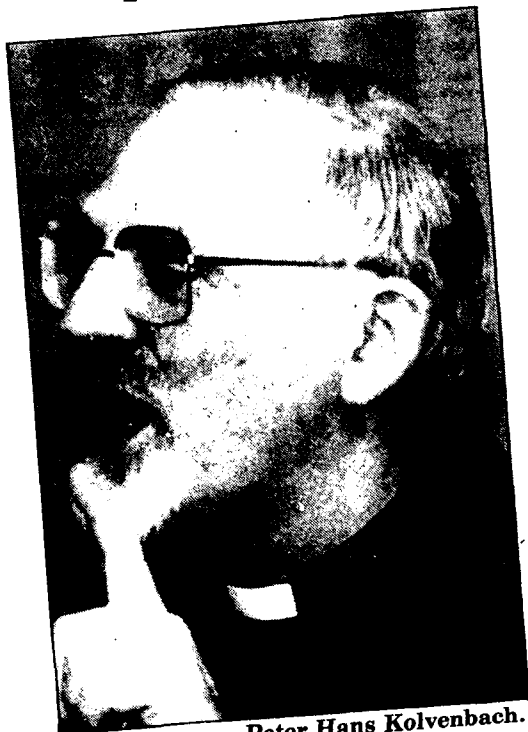
El comunicat facilitat pel Consell de cardenals per a l'estudi dels problemes organitzatius i econòmics de la Santa Seu no detalla quant s'ha recaptat a cada Església local. En canvi, en el Vaticà se subratllen les ofertes generoses procedents d'Alemanya Federal, Estats Units, França, Espanya, Itàlia, Filipines i algunes nacions de l'Amèrica llatina.

Les missions del Tercer Món són notícia

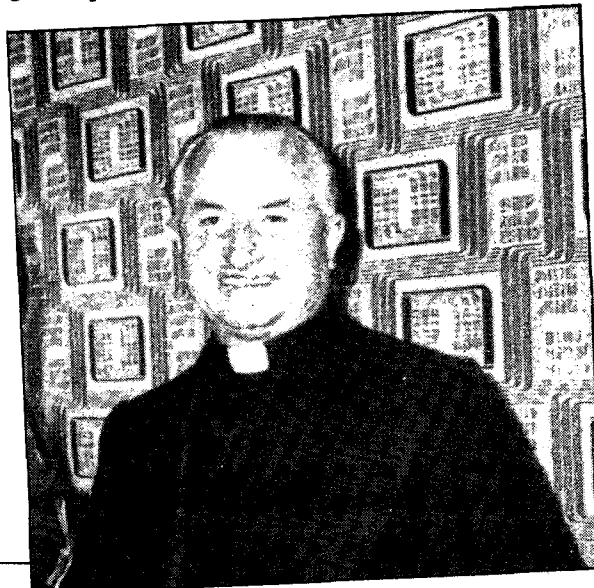
En el món el personal missioner es compon l'any 1987 de 51.000 sacerdots, 140.000 missioneres, 280.000 catequistes, 54.558 seminaristes i 1.300 bisbes dels quals 1.100 són nadius del Tercer Món.

L'Església del Tercer Món atén els "desheretats de la terra" amb 2.180 hospitals, 6.418 dispensaris, 683 leproseries, 36.455 escoles d'ensenyança general bàsica i 11.154 instituts d'ensenyança mitjana.

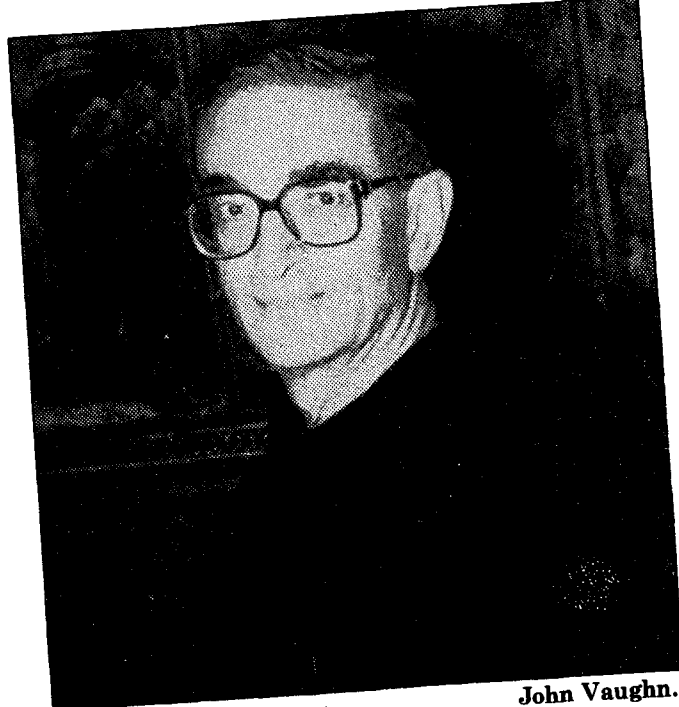
Les joves esglésies de les missions són compostes sota la cura de la Congregació per a l'Evangelització dels Pobles, organisme de la Santa Seu, fundat l'any 1622. En l'actualitat són 912 els territoris missioners dependents d'aquest organisme. A cada un dels quals se'ls assigna anualment un subsidi, provinent en la major part, de la col·lecta del Domund. L'esmentat subsidi oscil·la segons les necessitats de cada territori, entre els 30.000 i 50.000 dòlars. Per a les necessitats més urgents o extraordinàries acostuma a facilitar-se un subsidi extraordinari.

Representants dels ordes religiosos en el Sínodo

Peter Hans Kolvenbach.

Eginio Viganó.

John Vaughn.

Entre els pares sinodals es troben 16 generals d'ordes o congregacions religioses. Presentem fotografia dels superiors dels tres instituts religiosos més nombrosos del món i molt coneguts i populars a Catalunya: Peter Hans Kolvenbach general dels jesuïtes; Eginio Viganó, general dels salesians i John Vaughn, general dels franciscans. Els tres han tingut importants intervencions en el Sínodo.

BARCELONA

Santuari de la Mare de Déu de la Salut de Sabadell.- Amb motiu de l'Any Marià, cada diumenge a les 5 de la tarda, fins el 29 de maig de l'any que ve, té lloc una TROBADA DE PREGÀRIA, oberta a tothom, a càrrec de diferents paròquies de la ciutat i de fora. S'alterna el culte litúrgic amb actes de devoció popular. Es reflexiona en silenci sobre textos marians de la Bíblia, del Concili Vaticà II i dels Papes Pau VI i Joan Pau II. Les paròquies i escoles que vulguin pelegrijar a la Salut, poden dirigir-se al Despatx Unificat, c/. Campmany, 36, tel. 725 14 41, els dies feiners, de 5 a 8 de la tarda, per reservar el dia de la seva celebració.

Exercicis Espirituals.- Organitzats per l'Obra d'Exercicis Parroquials, tindran lloc en la Casa d'Exercicis de Sarrià, les següents Tandes d'Exercicis en complet recés per a homes i dones, tant joves com

adults, dirigits pel P. Mata s.j.: **Recés cap de setmana**, des del divendres 13 de novembre, a les 8 del vespre, fins al diumenge dia 15, a les 7 de la tarda. **Tanda General:** des del dilluns, 23 de novembre, a les 10 del matí, fins al divendres, dia 27, a les 7 de la tarda. Inscripcions: O.E.P., c/. Duran i Bas, 9. Tel. 301 16 26.

Recés per a Religioses.- Casa d'espiritualitat de MARIA REPARADORA, c/. Emancipació, 33. Tel. 212 69 00. Diumenge, dia 15 de novembre. Dirigeix el P. Ramon M.ª Setó, missioner claretia. Començarà a les 10.30 del matí. Les que desitgin quedar-se a dinar han d'avisar amb dies d'antelació.

40 anys de "Ajuda a l'Església Necessitada".- Obra fundada pel P. Werenfried Van Straaten, per ajudar les esglésies víctimes de la persecució o de la misèria material i espiritual. El proper dia 12 de novembre amb l'assistència

del Cardenal-Arquebisbe Dr. Narcís Jubany, del mateix P. Werenfried i dels responsables dels departaments dels països de l'Est i Iberoamèrica, tindrà lloc en el Col·legi dels Germans Maristes de la Immaculada, c/. València, 370, a les 19 hores, un acte commemoratiu. Per a més informació: Tel. 237 37 63.

Centre d'Estudis "Cristianisme i Justícia".- Dijous, dia 12 de novembre, J.M. Lozano, dintre el cicle "PRAGMATISME POSTMODERN O SOLIDARITAT?", parlarà sobre: POSTMODERNITAT COM A FET, COM A SÍMPTOME I COM A ESPAI PER AL DISCERNIMENT. Lloc: Roger de Llúria, 13. Horari: de 7.30 a 9.30. Informació: Tel. 317 23 38.

Tallers de Pregària.- A partir del proper dia 18 de novembre, i durant 15 dimecres següents, es realitzaran les activitats dels Tallers de Pregària, segons el mètode del P. Larrañaga. Lloc: c/. Passatge dels Camps Elisis, 8 (entre València i Mallorca), de 5 a 7 de la tarda. Informació i inscripcions: Missioneres del Santíssim Sagrament i M. Immaculada (M. M.ª Asunción). Tel. 215 42 41.

L'ORACIÓ EN ELS NOSTRES TEMPS.- Dintre del cicle "Curs d'espiritualitat 1987", organitzat per l'Institut de Teologia de Barcelona, el proper dia 12 de novembre, el professor P. Josep M. Fondevila, s.j., començarà el curs "L'ORACIÓ EN ELS NOSTRES TEMPS": dificultats i

camins per establir una relació íntima amb Déu. Les classes tindran lloc els dijous 12, 19 i 26 de novembre; 3 i 10 de desembre. Informació i inscripcions: Secretaria de l'Institut, c/. Diputació, 231, (edifici del Seminari), de les 6 a les 8 del vespre. L'horari de les classes és de les 7 a les 9 del vespre. Places limitades.

Basílica Parroquial Santa Maria del Pi.- Dia 15, diumenge: Assemblea Parroquial, començarà a les 10 h. i acabarà amb la celebració de l'Eucaristia així que s'acabi l'Assemblea a la sala Sant Josep Oriol. La comunitat cristiana de Santa Maria del Pi us invita a reflexionar, examinar i encaminar diverses realitats de la nostra Parròquia. Tots tindreu veu i vot, per a decidir —entre tots— el que és bo i possible dur a terme.

Foment Excursionista de Barcelona.- TROBADA EN MEMÒRIA DELS EXCURSIONISTES. Tindrà lloc el 8 de novembre a l'ermita de Sant Antoni de Pàdua de Sant Joan de les Abadesses. A les 12, tindrà lloc l'ACTE CÍVIC, i a continuació, a l'ermita, celebració de l'Eucaristia presidi-

da pel P. Joan Botam, caputxí.

SOLSONA

Exercicis del Poble de Déu al Miracle. (Solsonès).- Els propers dies 7-8 de desembre, el bisbe de Solsona Miquel Moncadas i Nogueras dirigirà personalment a la Casa d'Espiritualitat del Miracle una nova tanda d'Exercicis del Poble de Déu.

— És l'última tanda programada per aquest any. S'ha fet coincidint amb el llarg pont laboral de la Puríssima Concepció. Comença el divendres cap al tard i acaba a la tarda de la mateixa festa de la Immaculada Concepció de l'Any Marià.

— La tanda com sempre és oberta a tothom: Joves, matrimonis, ancians, nuvis, sacerdots, religiosos/es...

— Tractant-se d'exercicis bíblics, cal portar a la Bíblia (A i N). Les despeses són cobertes de manera anònima i responsable.

— Recordar que cal fer de seguida la inscripció a: Casa d'Espiritualitat 25.287 El Miracle (Solsonès) T. (973) 48 00 45.

RECÉS MARIA

"Vida Creixent" té el goig d'invitar totes les persones grans de la diòcesi al RECÉS que celebrarà, a.D., el dimecres, dia 25 de novembre, de 4.30 a 8 de la tarda, al Casal de l'Acció Catòlica, Llúria, 7 (entre Pl. Urquinaona i Casp).

El Consiliari diocesà d'aquest moviment, P. Lluís Antoni Sobrero, s.j., ens ajudarà a reflexionar sobre: "VOCACIÓ I MISSIÓ DE MARIA".

No desaprofitem aquesta avinentesa per a sentir-nos units a les trobades de Maria amb els deixebles de Jesús, el seu Fill, i compartir, avui, el que "tots s'aplicaven unànimement a l'oració, amb les dones i Maria, la mare de Jesús... (Ac. 1,14).

Us hi esperem!

P E T I T S A N U N C I S

VARIS

AUXILIAR clínica amb títol perruquera s'ofereix a persona que ho necessiti en la seva casa. Preu acadèmia. Tel. 254 94 12 hores treball. Tel. 323 10 43 de 21 a 23.

TAXISTA fadrí 40 anys desitja conèixer fadrina no fumadora fins matrimonials. Tel. 410 01 66.

SANTA MARTA Servei a domicili de ATS, INFERMERES, PUERICULTORES, AUXILIARS. Informes: Tel.: 245 37 58.

SOLTER 43 anys desitja conèixer senyoreta. Fins matrimonials. Tel. 422 48 48.

SOLTER 37 anys cerca noia fins matrimonials. Escriu: ref. Joaquim Riera Moreno. Sant Josep Oriol, 10 b. 08302 Mataró.

ES BUSCA Sra. de confiança per tenir cura d'anciana tardes 4.30 a 9.30. Envieu referències a Jesús Bosch. Joan Güell 154 esc. A. 2n. 2ª 08014 Barcelona. T. 322 64 07 de 10 a 12.

ENSENYAMENT de Tall i Confecció Sistema Martí. Especial empleades de la Llar. Zona Sagrada Família. Tel. 322 78 90.

TOXICOMANIES ASSOCIAT. Rda. Universitat, 20 3r 3a. Barcelona. Té consultori gratuït diàriament de 4.30 a 7.30. Tel. 317 07 49. Dimecres atenció psicòloga especialitzada per afectats droga i familiars.

TEAS

Taller escola d'Arts Sumptuàries Centre d'Educació especial Dedicat a disminuïts psíquics A partir dels setze anys Taller especialitzat Esmalt sobre metall-ceràmica Tapis i estora Cultura General Recuperació Física-Logopedia "CLUB-ESPLAI" Assessorament psiquiàtric i psicològic Informació: 215 69 77 de 12 a 14 hores

VENDES

VENDA DE XALET I APARTAMENTS en els millors indrets de l'Escala (Costa Brava). Preus interessants. FINQUES GUANTER (A.P.I.) Avinguda Ave Maria, 7. Tel. (972) 77 02 72.

MISSA PELS PREVERES DE BARCELONA morts durant l'últim any

Mn. Marc Taixé Torrents
Mn. Francesc Antich Ferrer
Mn. Josep Ribera Plana
Mn. Celestí Castany Montané
Mn. Jaume Cudunet Guix
P. Joan Torres Gasset
Mn. Josep M.ª Duch Rosés
Mn. Lluís Malaret Muns
Mn. Josep Breu Goberna
Mn. Jaume Serra Pruna
Mn. Josep Segalés Lahoz
Mn. Joan Bager Bonamusa
P. Serafi Alemany Esteve
Mn. Manuel Mauri Tremosa
Mn. Lluís Triola Esqueu
Mn. Joan Tous Farell
Mn. Josep Girona Pasqual
Mn. Josep Vidal Guitart
P. Joan Gabernet (e.p.r.)

EL COL·LEGI DE RECTORS DE BARCELONA hi convida els companys sacerdots, els familiars dels difunts i tots els seus amics, especialment els membres de les comunitats que serviren.

DIMARTS, DIA 10, A LA 1 DEL MIGDIA a la capella del Seminari de Barcelona (Diputació, 231).

PER PRIMERA VEGADA, DES DEL CONCILI VATICÀ II, ÉS A L'ABAST DELS FIDELS DE PARLA CATALANA EL

MISSAL FERIA

EN EDICIÓ DE FORMAT MANUAL, PER ALS DIES NO FESTIUS

Amb els textos eucològics i lectures de les misses de totes les fèries de l'any, de les celebracions del Propi dels sants, de les misses del Comú, rituals, per diverses necessitats, votives i de difunts. Ordre de la missa amb les pregàries eucarístiques del Missal romà, la pregària V (del Sínode suís), les de reconciliació i d'infants.

De venda a les llibreries

Format, 11 x 17 cms. - 2.208 pàgs. paper bibloprint - Imprès a dues tintes Enquadernació de simil·pell - P.V.P. (amb IVA), 5.150 ptes.

EDITORIAL REGINA, S.A - Mallorca, 87 i 89 - 08029 BARCELONA

Si voleu anunciar, ompliu la BUTLLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadrat, deixant un espai en blanc entre cada paraula i envieu-ho junt amb un taló nominatiu de l'import total del vostre anunci a CATALUNYA CRISTIANA, carrer València, 244. 2on 08007 - Barcelona

NOM

ADREÇA

POBLACIÓ Tel

PREU LÍNIA SETMANES

.....	100 pts.
.....	200 pts.
.....	300 pts.
.....	400 pts.
.....	500 pts.
.....	600 pts.
.....	700 pts.

Calculeu l'import que haureu d'abonar multiplicant el preu de l'anunci pel nombre d'insercions.

Adjunteu un taló o gir postal a nom de CATALUNYA CRISTIANA, carrer València 244. 2on 08007 - BARCELONA

GIRONA

El dia 7 de novembre, VI Trobada Diocesana de Delegacions

Un atapeït programa d'activitats pel curs pastoral 1987-88

GIRONA.— El bisbat de Girona ha donat a conèixer el programa d'activitats generals per al curs pastoral 1987-88 que acaba de començar. Així, en primer lloc s'anuncia la VI Trobada dels responsables de Delegacions i Secretariats de la Diòcesi. En total hi ha tretze Delegacions i dos Secretariats, a més d'una dotzena de Serveis i Moviments Apostòlics.

La Trobada tindrà lloc el proper dia 7 de novembre al matí al col·legi "Bisbe Cartañà", organitzada per la Vicaria de Pastoral.

Per altra banda el dia 23 de novembre començarà al Santuari de la Misericòrdia de Canet de Mar un recés per a preveres, l'endemà n'hi haurà un

altre al santuari de la Salut de Terrades, el dia 10 a les Carmelites de Caldes de Malavella i el dia 1 de desembre a la Casa d'Espiritualitat de Banyoles. Per últim, el Seminari Diocesà de Girona organitza un curs de Psicologia del 8 al 13 de febrer tots els matins i un curs sobre els Salms del 2 al 7 de maig també tots els matins. El primer curs anirà a càrrec d'A. Gomis i el dels Salms a càrrec d'H. Ragner.

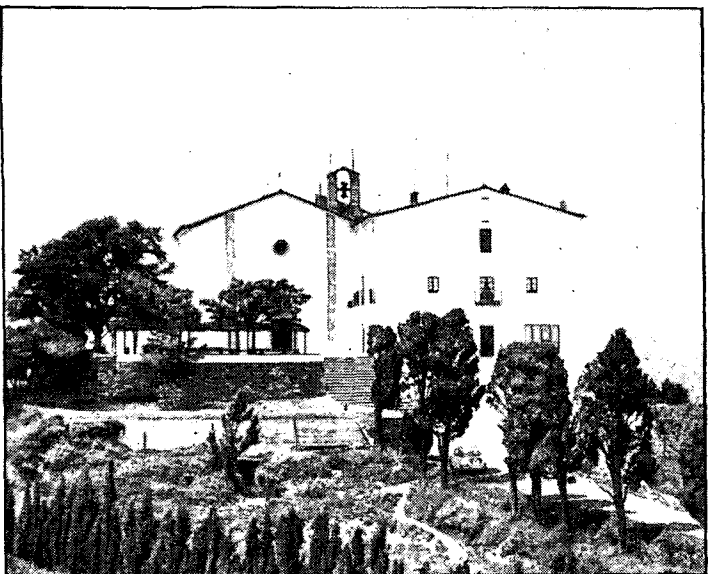
El mes passat va inaugurar-se la seu provisional dels Serveis, Secretariats i Moviments d'Apostolat Seglar del bisbat de Girona al carrer del Portal Nou, número 27, que té el telèfon 20 27 91.

Aquest trasllat obeeix a la

necessitat de deixar lliure la Casa Carles per tal de començar les obres projectades a fi i efecte que aquest edifici, degudament renovat, esdevingui la llar definitiva de l'Apostolat Seglar del Bisbat on pensen aixopugar-se la gairebé totalitat d'equips de responsables diocesans, que actualment estan escampats per tota la ciutat de Girona.

Aquesta nova seu, malgrat la seva provisionalitat, ha estat ja degudament arranjada per tal de servir millor per a la seva nova funció. Els horaris d'obertura i funcionament de diferents moviments són de 7 a 10 del vespre dels dies de treball.

M. C.

En ocasió de l'Any Marià, els Santuaris són un lloc idoni per acostar l'esperit a Déu.

Quatre trobades d'espiritualitat als santuaris gironins

GIRONA.— Els rectors dels Santuaris del bisbat de Girona ofereixen a tots els fidels i capellans la possibilitat de celebrar 4 trobades d'espiritualitat mariana en els seus santuaris. El calendari d'aquestes trobades serà el següent: dia 8 de novembre a la Salut de Sant Feliu de Pallarols; dia 15 de novembre a la Salut de Terrades; dia 22 de novembre als Àngels; i dia 29 de novembre a la Misericòrdia de Canet. Les trobades del mes de novembre seran dirigides per monsenyor Camprodon i consistiran en el res del rosari, una conferència, un temps per la pregària i missa.

18 milions del Domund l'any 1986

D'altra banda la diòcesi de Girona va recollir 17.988.842 pesetes l'any passat en les diferents col·lectes de la diada del Domund. Fa deu anys es varen recollir només sis milions, cosa que significa que gairebé s'ha triplicat la xifra en un període de deu anys, malgrat haver-se suprimit pràcticament arreu la postulació pels carrers.

M. C.

PASTORAL RURAL

El sexe i el camp

Locutors i interlocutors de Ràdio Inter, aquesta mateixa setmana, parlaven amb un to joïós i satisfet sobre el tema: "Nous afrodisíacs: mite o realitat", eren unes veus exuberants després d'un bon festí. D'altra banda, TVE difonia i comentava una enquesta d'una americana sobre el fet que el 80 per cent de les americanes no queden contentes del seu orgasme. I aquesta mateixa setmana la BBC discutia el tema sobre "The obsessive mind" sobre les implicacions de l'erotisme en la literatura, cinema i revistes en la ment individual.

I per aquests mateixos dies ens hem trobat en un petit parador de Vall-llebrerola, als peus del port de Comiols, un vol de solters ja grans; els uns que per les circumstàncies de la vida no s'han casat, altres no han pogut, i altres com jo, renunciem lliurement i públicament al sexe.

Cantar les alegries i excel·lències de la vida sense la presència femenina seria una hipocresia. I aquestes masies i aquests pobles desproveïts dels gaudis juvenils de pastores i pageses cauen en un pessimisme cada dia més gran. Una mena de tristesa, de indecisió, un dubte constant afebleix totes les iniciatives i decisions de l'home condemnat a la solitud física entre camp, bosc, ramat i les quatre parets de casa.

Però si és veritat això que es comenta des de Londres, París o Washington on el sexe s'exhibeix com una degustació més, fàcil i sempre a la mà, i on uns i altres sempre en volen més, i fins i tot dintre de l'abundància, no n'hi ha prou, potser els cristians tindrem més energia i ens sentirem més agosarats per parlar sense pèls a la llengua del misteri de l'home i del misteri de la Creu, no tindrem por de proclamar la profunditat de la psicologia humana i la grandesa de la doctrina de l'Església il·luminada pel Crucificat.

El celibat voluntari es converteix en un nou camí de comunió amb el pagès del camp, amb sofriments profunds i amb alegries inexpressables. La creu és la creu. Però sempre es parla del sofriment dels cèlibes i fins de les seves garanties psicològiques, i potser s'ignora també el sofriment, la solitud i la ment obsessiva dels qui fan del sexe el centre de la felicitat i resulta una font mentidera.

La resposta voluntària a la crida de Déu, m'acosta a la intimitat de l'home solitari del camp. L'home ha vingut per estimar. Hi ha enamorats que han gravat amb ganivets el seu cor a l'escorça d'un arbre. Nosaltres l'hem clavat a l'arbre de la Creu. Els afrodisíacs no ho són pas per estimar més.

JOAN MARQUILLES LLORENS
Departament de Pastoral Rural

FETS I CRITERIS

L'home i la tècnica

Durant el segle passat van aparèixer noves fonts d'energia i els primers descobriments científics i tècnics. N'hi ha prou en recordar el motor de gas, el teler mecànic, el ferrocarril, la màquina d'escriure, la locomotora elèctrica, l'extracció del petroli, etc. Va ser el segle de l'anomenada "revolució industrial".

No en van faltar pas de reaccions contra la màquina i la tècnica. Així a l'Anglaterra destruïren moltes màquines per assegurar el treball de la mà d'obra. Va haver-hi també reaccions romàntiques d'un retorn a la terra i a la natura.

El nostre segle pot jutjar la tècnica amb més objectivitat; però també amb la terrible experiència de la bomba atòmica a Hiroshima. L'acumulació d'armes nuclears engendra un fort pessimisme i fins i tot una angoixa que arriba al pànic.

L'esperit humà té tendència al progrés i és inútil pensar que la solució dels perills o de les conseqüències negatives de la tècnica consisteix en fer marxa enrere. En el moment actual és més important orientar la tècnica i dominar-la en favor de les necessitats humanes.

Hi ha dos principis fonamentals que sempre s'han de tenir presents: de primer la tècnica ha de respectar la persona humana i, segonament, ha de respectar també la comunitat humana.

Podem considerar que la tècnica és bona en ella mateixa; però a condició que l'home la utilitzi bé. És qüestió d'humanitzar el treball tècnic i evitar que l'home es converteixi en un esclau de la tècnica.

Ve a tomb recordar aquella coneguda faula in-

dia: "Un terrisser va trobar el secret per fer petits autòmats. Ells eren els seus fidels servidors; però s'anaven fent grans. Quan n'eren massa, de grans, el terrisser escrivia en el seu front la paraula "mort", i queien fets pols. Un dia es va descuidar de fer-ho, i el terrisser fou mort per ells".

Una tècnica desenvolupada afavoreix algunes facultats de la persona en perjudici d'altres i això impedeix el seu desenvolupament global.

És el problema dels estudis i del treball especialitzats. En certa manera els estudis tècnics disminueixen la sensibilitat humanista. Avui és necessari, més que en èpoques anteriors, un ensenyament equilibrat i complementari.

L'adolescent ha de rebre una formació que no descarti l'educació de cap de les seves facultats i que desvetlli en ell la seva consciència, el sentit de la vida i del món, el coneixement de la societat i de la gran família humana.

Després s'haurà de fer un esforç pedagògic perquè l'ensenyament humanista inspire, des de dins, l'ensenyament tècnic i també perquè l'ensenyament humanista s'obri al món de la tècnica.

La persona té unes capacitats que han de créixer en harmonia, encara que hi hagi preferències i accents. Les persones, però, no han pas de convertir-se mai ni en "robots" ni en "cervells" purs.

+ RAMON TORRELLA i CASCANTE
Arquebisbe de Tarragona i Primat

TENIU HORES LLIURES?

A CATALUNYA CRISTIANA TENIM FEINA PER A VÓS

Tant si residiu a una ciutat com a un petit poble de Catalunya, podeu integrar-vos a l'equip de promoció de CATALUNYA CRISTIANA. Solament és necessari que:

- Estimeu CATALUNYA CRISTIANA.
- Us agradi relacionar-vos amb la gent.
- Hi pogueu dedicar amb constància el vostre temps lliure.
- Us faci il·lusió guanyar-vos un sobre-sou.

La tasca és molt senzilla, però us l'hem d'explicar amb detall. Si podeu desplaçar-vos a les nostres oficines de Barcelona, us atendrem amb molt de gust. Si, per raó de la distància del vostre lloc de residència, això no fos possible, us enviarem per escrit totes les instruccions. En qualsevol cas, truqueu en hores d'oficina al (93) 215.28.05, Srta. Magda.

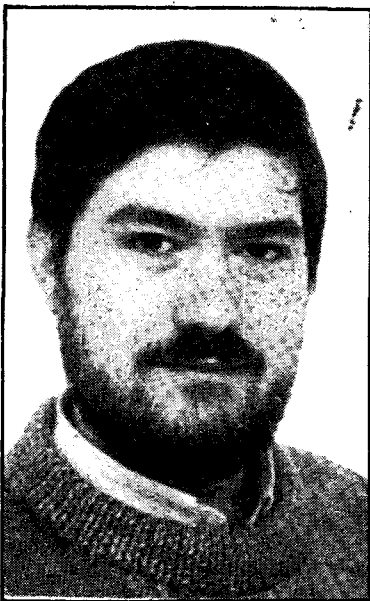
"Es la culminació del meu procés de compromís cristià en l'Església", diu mossèn Manuel Díaz Martos

La vocació sacerdotal també pot néixer a la "mili"

LLEIDA.— En la recta final que duia mossèn Manuel Díaz Martos al sacerdoci, uns dies abans de la seva ordenació, duta a terme el 10 d'octubre, em va parlar amb la franquesa i jovialitat que el caracteritza del sacerdoci que ja sentia proper, de la seva vocació i de la seva vida de seminari.

Jove avesat al treball és també home d'estudis, té l'ingrés a la Universitat per a més grans de 25 anys. Penso que la seva experiència viscuda des d'una vigorosa espiritualitat és el que el fa aparèixer sempre somrient i estar disposat a servir, amb preferència els qui menys sort tenen a la vida.

"Per a mi l'accés al sacerdoci significa la culminació del meu procés de compromís cristià en l'Església". Aquestes paraules són molt boniques però en la boca de Manolo, que així l'anomenen els seus amics són quelcom més que frases, és la seva vida. Per això també pot dir "trobo valors molt importants en tota persona que s'ordena prevere: en uns la dedicació personal a tothom que se li apropa, d'altres aprenen el testimoni d'uns valors evangèlics que no són caducs sinó que encara avui poden realitzar-se en la nostra societat actual. I em captiva el testimoni de molts que en unió amb d'altres cristians treballen per la transformació de la societat donant-li un sentit d'esperança i amor".

Tornar al món del treball

Disciplinat i home de treball en equip, no és amic d'improvisacions, i fidel a la seva identitat d'home del món del treball li agradaria ja com a sacerdot "tornar al lloc d'on sortí, és a dir al món del treball manual, a la vida de barri on em vaig criar. Però sempre comptant amb els companys, vida en comú i treball amb plantejaments de pastoral de conjunt. El que és ben clar és que les meves aspiracions personals no les haig de posar per damunt de les necessitats concretes de la diòcesi. És el Sr. Bisbe qui ha de discernir sobre

El nou prevere resalta el testimoni d'altres persones com un valor fonamental arribat el moment de néixer una vocació sacerdotal.

les prioritats pastorals diocesanes".

La sinceritat del seu parlar i la confiança que ens tenim són com una invitació a entrar una mica en la intimitat de la seva història personal i així en preguntar-li sobre la seva vocació i començaments, es manifesta sense embuts "sí, la meua vocació no té res d'especial és com la de qualsevol altra persona. En mi s'ha gestat des dels 14 anys quan vaig entrar en contacte amb un grup de joves a la parròquia, després va venir la meua incorporació al MIJAC (Moviment Infantil Juvenil d'Acció Catòlica) més tard amb els de la JOC (Jo-

ventut Obrera Catòlica) amb això de la Revisió de Vida, vaig descobrir allò que significa servei i compromís dins de la societat i en l'Església".

Es difícil resistir-se a l'atractiu d'un jove sincer. Em va sorprendre quan en parlar de la seva història vocacional afirma "el servei militar fou el lloc i el moment on em vaig plantejar fer-me sacerdot. Com els passa a molts joves que s'interroguen sobre el sentit de la seva existència en el món: per què? això em va passar a mi. El raonament que vaig seguir és molt senzill. Déu vol que sigui feliç. De quina manera puc ser-ho? i a partir d'aquí em vaig qüestionar això de la vocació i... vaig entrar al Seminari".

Déu vol que sigui feliç

La vida en el Seminari ha jugat un paper primordial en l'enfortiment de la vocació de Manolo. Contràriament a allò que molts pensen del què és un Seminari, la seva experiència es gratificant, nova i li obre horitzons per a ell desconeguts. Hi ha moments de dificultat, cert com en tot, però... per a mi en particular la vida en el Seminari ha estat un temps que m'ha permès de realitzar una experiència diferent a la corrent, el que més m'ha impressionat ha estat això de poder preparar-me per a sacerdot i al mateix temps continuar amb el meu treball. Això m'ha ajudat molt per a no viure a la lluna. Des de la meua experièn-

cia laboral ajudava els meus companys de seminari a tocar de peus a terra i en allò que era capaç de donar testimoni ajudava els meus companys de treball que valoren sin l'Església. També el fet d'haver de conviure amb d'altres i en comunitat, cada u amb la seva manera de pensar i de fer, em donava l'oportunitat de viure en pròpia carn la pluriformitat de l'Església".

S'imposa un canvi de mentalitat

Jove seminarista que s'ordena sacerdot està especialment sensibilitzat per la cosa de les vocacions. Optimista nat no perd les esperances davant l'agut problema vocacional que viu l'Església, la nostra diòcesi, sempre que... "ens plantegem una altra manera de fer les coses, s'imposa un canvi de mentalitat. Hem d'apropar-nos cada dia més als joves i a la seva manera de veure les coses. Hem de descobrir quins són els signes que el jove valora de l'Església, i nosaltres viure'ls".

En tot allò vocacional el valor testimonial és, m'atreveixo a dir, gairebé definitiu. Manolo així ho reconeix perquè "descobrim que tots els qui s'apropen al Seminari han tingut una figura a qui assemblar-se o s'han sentit impactats per la seva manera de ser, de fer les coses".

JAUME MONTAÑA

BARCELONA

El seu contacte amb el dolor fou intens

Josep Pere Riusánchez, un jove metge ordenat sacerdot

BARCELONA.— Encara que el treball com a metge no es perllongà molts anys, el seu contacte amb el dolor i el sofriment humà es poden qualificar de molt intensos. Es tracta de Josep Pere Riusánchez, metge, 29 anys, que ha celebrat la seva primera Missa Solemne el passat dia 3 de setembre a l'Església de Santa Maria de Montalegre a Barcelona.

Encara que la seva família és del nord, es considera català. La seva infància va transcórrer com la de qualsevol infant barceloní. Des de molt jove tingué molt clara la seva vocació professional orientada en el camp de la medicina.

"A casa som onze germans. Quan era petit va morir la meua germana Maria Lluïsa que era subnormal profunda. Perdre-la va suposar una gran pena per a tota la família. Aquest

succés va deixar una profunda empremta en la meua ànima. Mai no podré oblidar l'exemple dels meus pares, exemple de fortaleza cristiana i abandonament a Déu. Amb motiu d'aquest esdeveniment promogueren la creació d'una escola per a infants deficients mentals. Es tracta del col·legi de Sant Guillem d'Horta".

"En acabar la carrera —foren 6 anys entre les parets de l'Hospital Clínic de Barcelona— vaig començar a treballar com a metge assistent a la Creu Roja d'Hospitalet, a la sala d'oncologia. Aquella fou una experiència molt positiva per a mi. En estar rodejat de malalts terminals, molts amb patologies incurables, molt sovint sols i abandonats, em va causar un fort impacte. Però el que ha estat més decisiu per a mi fou el considerar l'alegria de molts d'aquells homes da-

vant l'evidència de la mort. Molts l'abraçaven amb seguretat, com a antesala del cel i trobada definitiva amb Déu que ens espera com a Pare amorós.

Fa dotze anys que pertanyo a la Prelatura Opus Dei. En l'Obra m'han ensenyat a treballar amb perfecció humana i sobrenatural com a camí de santedat. Això em dugué a posar més engatjament en la meua formació científica i tècnica durant la meua estança a l'hospital i a tractar amb el màxim respecte els malalts, posant els cinc sentits en atendre'ls, i mostrant-los la nostra estima, etc.

"L'any 1984 vaig decidir ser sacerdot. Em vaig traslladar a Roma per cursar els estudis eclesiàstics. Vaig ser ordenat per Sa Santedat el papa Joan Pau II".

Als meus companys de carrera i col·legues d'hospital els ha causat sorpresa la meua ordenació. Penso que el ser sacerdot és la manera que em demana el Senyor per servir els altres. En parlar amb els meus companys de professió els insisteixo que ells igual que jo i

"Penso que el ser sacerdot és la manera que em demana el Senyor per servir els altres".

tothom, poden ser —han de ser— sants en el lloc de treball".

El nou sacerdot català anirà a Roma a treballar. M'ha

demanat que recordi a tots els lectors de Catalunya Cristiana que resin per ell, perquè sigui un sacerdot molt sant.

SIMON LOPEZ DE LETONA

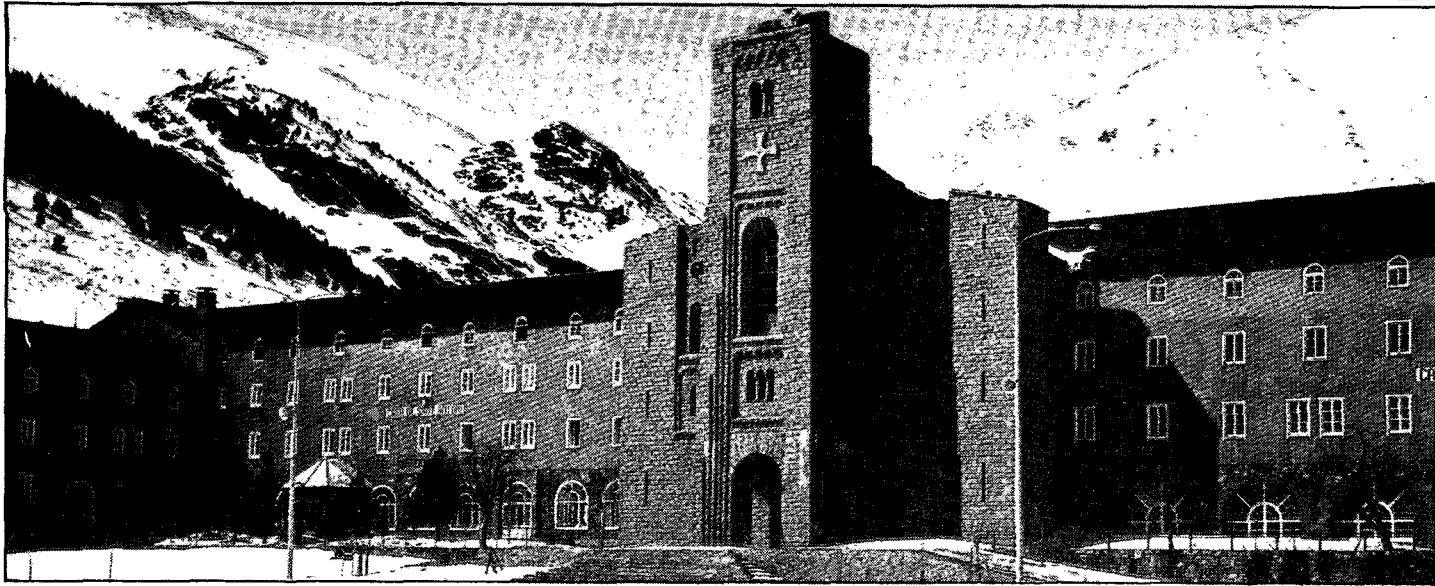
Intermediari Financer.

Alta renda. Pagarés. Bons.

Lletres del Tresor, al 14% net anual

Adreça C/. Folgueroles 12, 4.º 1.ª 08022 BARCELONA
Tel.: 212 82 82 - 211 46 46

URGELL

Àmplia ressonància de les celebracions al bisbat urgellenc

Any Marià, festa de casa

LA SEU D'URGELL.— La celebració de l'Any Marià té àmplies ressonàncies en les comarques del Bisbat d'Urgell, església des dels seus inicis dedicada a Santa Maria i comunitat que avui pelegrina sota el guiatge de la Mare de Déu de Núria.

El bisbe Joan ha preparat una pregària a la Mare de Déu per a ser difosa entre els devots que poden resar-la sobretot als aplecs i altres celebracions marianes. El text subratlla la vinculació cristològica de Maria a la seva força intercessora a favor dels fills. En moltes parròquies i també en algunes famílies l'oració és recitada diàriament.

També el Sr. Bisbe va voler realçar amb la seva presència i la seva participació la festivitat de la Mare de Déu de Núria en el santuari pirinenc. Un miler de devots han participat en la celebració litúrgica. Alguns eren vinguts de Barcelona i també hi havia nombro-

sos grups de la diòcesi, sobretot de la Vall de Ribes i de la Cerdanya.

La festivitat del naixement de la Mare de Déu, que se celebra en moltes parròquies del bisbat, amb motiu de l'Any Marià s'ha solemnitat amb particular interès. Cal destacar la litúrgia festiva de la catedral i l'aplec i la diada nacional d'Andorra a Meritxell.

En la litúrgia de Meritxell, amb assistència d'Autoritats i de centenars de devots, el capellà del Santuari, Ramon Rossell, gronxà la seva homília entre la "nit de l'espera" i l'"Aurora" de l'encíclica de Joan Pau II sobre l'Any Marià. "La nit resta amb nosaltres", digué el prevere i contraposà l'home de les cavernes prehistòriques a les "cavernes de l'home" d'avui. La nit d'Andorra "és generada per la incredulitat, el nihilisme i la por". Assenyala que "cal construir l'Andorra de l'any 2000 sobre la Llei de Déu, de la qual els

Drets Humans són una moderna i fidel traducció". L'herència del futur no pot ser una "Andorra d'or amb peus de terrissa".

Al Pla d'Urgell, Ivars honorà la Mare de l'Horta amb un aplec extraordinari. Xavier Parès, delegat diocesà de Litúrgia, glossà el sentit de l'Any Marià. La mateixa celebració tingué lloc a Fontllonga el dia 5 de setembre.

Amb motiu de l'Any Marià els organitzadors preparen amb particular interès els aplecs, la resposta del poble és generosa i participa als actes amb vertadera pietat i devoció. Cada ermita, cada advocació és un tros de la història i de l'ànima del poble. Per això l'Any Marià esdevé una festa de casa.

ANTONI MIRABET

Oració a la Mare de Déu

"Feu que vegem amb quin gran amor Déu ens estima"

Santa Maria, cansats de caminar venim com pelegrins al vostre santuari. Al costat vostre, en el silenci i la pregària, volem escoltar la veu de Déu i convertir-nos. Doneu-nos Senyora el vostre ajut.

Vós, Verge Maria, que fóreu dòcil a l'anunci de l'Àngel i us deixàreu portar sempre per la mà de Déu: ensenyeu-nos a meditar la seva Paraula i a seguir les inspiracions del Sant Esperit. Que actuem només per amor i lliurem la nostra vida al Senyor. Que confiem en Déu més que no pas en la nostra intel·ligència, en els diners i en els poderosos. Que no defallim quan vénen les proves i les dificultats.

Mare del Salvador, Vós ens donàreu Jesucrist i en Ell l'esperança de salvació: Porteu-lo altra vegada al nostre món, que viu en la misèria del pecat. Obtingueu-nos, Mare nostra, la conversió dels nostres cors endurits; que lluitem per la justícia i fem la vida més humana al voltant nostre. Augmenteu-nos l'esperança de passar un dia les portes del cel que el Crist, fill vostre, va obrir per a tots.

Senyora, estimada per Déu Pare, Vós que teniu un cor ben ample: Feu que vegem amb quin amor tan gran Déu ens estima i ens sentim fills d'Eva de veritat. Que també nosaltres l'estimem amb tot el cor, amb tota l'ànima i amb totes les forces. Que vegem en tots els homes els nostres germans, especialment en els més pobres i els que sofreixen.

Als matrimonis doneu-los unió, fidelitat i abundància de fills. A tots pa i treball, salut i felicitat. Que cessin el terrorisme, les drogues i les guerres. Que hi hagi pau i prosperitat. Us ho demanem a Vós Mare de Déu i de tots els homes. AMEN.

MONSENYOR JOAN MARTÍ
Any Sant Maria

IMPROMPTU

Informar malament

ORIOL CAMPS

Una vegada més ha funcionat la desinformació amb motiu de la publicació del missatge final del Sínode dels Bisbes recentment celebrat a Roma.

I dic, benèvolament, desinformació. Perquè cal una bona dosi de paciència quan se sent dir, primer per Ràdio Nacional d'Espanya (noticiari de les set del matí) i després per la nostra inefable TV3 (que va repetir-ho en els tres telenotícies del dia), que "les dones no podien ser capellans perquè amb el pecat original una dona va trencar la perfecció del pla de Déu...". Si no eren exactament aquestes paraules, molt a prop hi són.

La perplexitat i la indignació varen ocupar el seu lloc, i només restava l'esperança d'una hipotètica rectificació que, naturalment no va arribar. ¡Ja l'havien dit! Per què rectificar si a fi de comptes possiblement només havien molestat els més saberuts dels quatre diables que van a missa els diumenges? ¡No valia la pena!

El mateix dia de les esmentades emissions, el divendres 30 d'octubre, el diari "YA" de Madrid publicava, i em sembla que és l'únic que ho ha fet, el text íntegre del missatge en qüestió. I el text és ben diferent ja que allò que la radio i televisió emetien com a ofensiu per a la dona, es tradueix en un gran respecte curull d'amor i admiració.

Tot aquest afer és desagradable perquè només pot deduir-se'n un morbós desig d'atacar l'Església. Perquè, ¿què és, sinó, fer-li dir allò que ni ha dit ni dirà mai?

GLOSSES DOMINICALS

La consciència moral

El millor exaltament de la llibertat humana és potser aquest del Concili Vaticà II: "l'autèntica llibertat és un senyal esplèndid de la imatge divina en l'home".

Però el fet que l'ensenyament conciliar hagi qualificat d'"autèntica" la llibertat que ennobleix l'home, vol dir que pot haver-hi molts equívocs. Sense necessitat d'apel·lar a l'experiència d'allò que esdevé a l'entorn de nosaltres, heus ací el que ja va advertir el Concili: la llibertat humana s'envejaix "quan l'home deixant-se anar a les comoditats de la vida, es tanca en una mena de daurada solitud". Al contrari, la llibertat s'enforteix quan l'home "accepta les inevitables necessitats de la vida social, assumeix les múltiples exigències de l'associació humana i se sotmet al servei de la comunitat en que viu".

La dignitat de l'home té una relació molt directa amb això que anomenem la "consciència", perquè aquella exigeix que el ser humà actuï segons la seva lliure elecció. És a dir, mogut i induït per una lliure determinació personal i no pas sota la pressió d'un impuls cec interior o d'una coacció externa. La veritable llibertat demana un autèntic sentit de responsabilitat, de tal manera que l'una no es pot concebre sense l'altra. Per això cal refusar la idea que la llibertat sigui una "llicència irresponsable" per a fer qualsevol cosa mentre agradi, encara que sigui objectivament dolenta; així com tampoc no pot ser admès el criteri que la consciència és "l'opinió que cadascú es forma espontàniament", sense atendre cap valor moral objectiu.

Cal tenir idees clares en aquest respecte. Vejam: de fet, què és la consciència? Aquí no es tracta de l'aspecte "psicològic", sinó "ètic o moral". Psicològicament, la consciència és una reflexió introspectiva o una anàlisi de la interioritat existencial de cadascú. En canvi, la consciència ètica o

moral aplica el pensament a l'acció, guia la conducta a l'hora de clarificar el que és bo i el que és dolent. Pel que fa a això, Pau VI va reconèixer els esforços de la pedagogia moderna "quan intenta posar en acció la consciència, acostumant-la a decidir-se d'una manera autònoma i quan atribueix a aquesta decisió una gran importància, qualificant-la com del tot personal i responsable".

Des del punt de vista ètic cristià, la consciència, com a capacitat de manar el bé i de prohibir el mal, "és la propietat clau del subjecte personal". Així l'ha qualificada Joan Pau II. Però és, alhora, "un principi d'obediència a la norma objectiva". Perquè la pròpia consciència no crea la seva norma, no és "una font autònoma" i exclusiva per a decidir el que és bo o dolent. La consciència moral interpreta i imposa la norma a l'acció humana. És un ull interior que contempla, una llum que permet veure-hi; la consciència accepta i aplica la llei objectiva de la moralitat. Dit amb altres paraules: "la consciència pot manar en la mesura que ella mateixa obeeix", segons una frase feliç de Pau VI.

Així es comprèn la dignitat de la consciència moral de l'home que l'ennobleix com a ser lliure, que cerca de debò la veritat i el bé. "Déu va voler deixar l'home —com ensenya el Concili— a les mans del seu consell, a fi que busqui espontàniament el seu Creador i, adherint-se a ell, arribi lliurement a la perfecció plena i feliç".

Que n'és d'important, per al cristià d'avui —i també per a tot home i tota dona de bona voluntat— tenir una consciència "recta i ben formada"! Que potser no és aquest l'únic mitjà per a poder gaudir d'una "veritable llibertat"?

NARCÍS JUBANY
Cardenal-Arquebisbe de Barcelona

VIC

Una possibilitat que ofereix als joves el Servei Diocesà al Soldat

Conèixer la vida de caserna amb els seus avantatges i inconvenients

VIC.— El Dr. Josep Maria Guix, bisbe de Vic, ha ofert una vegada més als joves les tasques que duu a terme el Servei Diocesà al Soldat amb l'objectiu que el seu pas per la vida militar esdevingui una experiència el més aprofitosa possible.

El Dr. Guix els diu que us trobeu davant una situació nova en la vostra vida. Durant uns mesos hauréu de viure fora —i potser lluny— de la vostra llar; hauréu d'espaiar per una temporada el tracte habitual amb la vostra família, els vostres amics i companys, la noia que estimeu i amb la qual penseu casar-vos un dia; hauréu d'allunyar-vos provisionalment de les vostres activitats laborals, esportives, ciutadanes, eclesials...

No es pot negar que per a molts el servei militar suposa un trencament temporal o un parèntesi més o menys molest en el ritme de la vida a què estàveu acostumats.

Tanmateix, aquest període —tant si s'accepta de

bon grat com si s'afronta a contracor— pot convertir-se en un temps molt profitós i enriquidor per a la vostra formació humana i social. La convivència amb altres joves potser molt diferents i no pas escollits per vosaltres, la subjecció a una disciplina severa i a un personal escalonat jeràrquicament, l'ambient viscut a la caserna, el contacte amb altres escenaris i ambients, etc., tot pot ajudar-vos a ser més plenament homes.

Malauradament, aquest període també pot ser un trencacolls per a l'estabilitat humana, social i cristiana d'alguns joves. Lluny de la mirada dels pares i de la gent coneguda del poble, hi ha joves que, en ser cridats a quintes, tenen la sensació d'haver-se alliberat d'unes traves opressives i de poder respirar tranquils i feliços.

Tenint presents aquestes circumstàncies, el "Servei Diocesà al Soldat" del nostre bisbat organitza anualment unes trobades que ofereix als joves que

han d'incorporar-se a files per tal d'ajudar-los a reflexionar, a conèixer anticipadament la vida de caserna amb els seus avantatges i inconvenients, a fer-los profitós el servei militar i evitar-los algunes sorpreses desagradables i alguns entrebancs.

L'experiència de quaranta-dos anys és una bona garantia a favor d'aquest Secretariat. Els joves que hi han tingut contacte n'estan contents i agraeixen les orientacions i ajuts que n'han rebut.

Enguany tornaran a fer-se aquestes trobades. Jo ofereixo aquest servei a tots els joves del nostre bisbat de la lleva del 1988. Tots sou convidats a assistir-hi. Les persones que us parlaran —mossens i laics— coneixen els problemes del jovent, tenen bona experiència de la vida durant el servei militar i, sobretot, estimen molt els joves i volen ajudar-los.

Assistiu a aquestes trobades. Escolteu els qui us parlaran. Consulteu-los. Dialogueu confiadament amb ells.

Qualsevol persona que, amb la funció que sigui —com a pare, o catequista, o mestre o monitor—, hagi tocat de prop l'educació penso que estarà d'acord amb l'afirmació que l'acció educativa exigeix lucidesa i humilitat.

Ben cert que la lucidesa educativa no en té prou amb l'agudesa intel·lectual. És claríssim que no sempre, ni de bon tros el més intel·ligent és el més bon educador. Una gran intel·ligència i un cor assecat, mai no podran formar la unitat que l'educand necessita descobrir en l'educador per recolzar-s'hi en el seu progrés personal vers la maduresa. L'amor és absolutament necessari per educar.

Però l'amor mai no és toix, encara que la persona que estima no sigui gaire intel·ligent. L'amor veritable sempre és agut, no perquè entengui les grans filosofies, sinó perquè arriba al misteri del cor humà i hi penetra. I un cop dintre, potser plorarà perquè no l'acaba de comprendre. Però hi és. I amb les seves llàgrimes humils —quant vegades els pares i els educadors hem plorat, perquè no n'hem sabut més!—, amb les llàgrimes humils —dic—, estovem la duresa de la nostra impotència i arribem a una certa connaturalitat amb l'educand, de manera que sense entendre'l l'entendem.

Maria, exemple de lucidesa i d'humilitat en l'educació

Arribar a aquest punt, assolir aquesta lucidesa, és impossible sense humilitat. I la humilitat és tan difícil! És com una punta d'agulla, des de la qual fàcilment pots caure en l'orgull superb o en la vanitat buida. I no hi ha res més perjudicial per a l'educació.

Quantes vegades els educadors sentim la temptació de creure en l'encert fàcil, tan lligat a la vanitat i a l'orgull! De vegades aquest vanitós encert fàcil ens fa complir terriblement les coses, com per demostrar que tenim una gran profunditat de judici perquè res no se li escapa a la nostra capacitat d'anàlisi. I amb això perjudiquem.

L'educació és amor. I l'amor és simplicitat, humilitat. De manera que una gran agudesa intel·lectual sense la simplicitat de l'amor veritable, segur que no educa perquè sense amor hom no pot ajudar l'altre en el seu creixement personal.

He començat dient que tot això és evident per a qualsevol persona que hagi tocat l'educació. Però també dic que tot això no és

gens fàcil.

¿Per què no acudim a Maria, que es va veure en la dificultat d'educar el Fill de Déu? Si nosaltres no podem ser lúcids més que en la humilitat, davant dels educands, què podem pensar de Maria davant de Déu fet home?

Quina senzillesa la de l'esponente transparent de Maria! Quan l'àngel li comunica que Déu l'ha triada per a mare seva, pregunta: "I com serà això, si no tinc marit?". I quan l'àngel li ho explica, amb una resposta tan lúcida com humil, es declara "l'esclava del Senyor". Després —quina lucidesa tan femenina, delicada, confiada i humil!— no li diu res a sant Josep. Espera en el Senyor. I el Senyor —que ja era en el seu ventre— ho resol. Jo m'imagino les primeres mirades entre sant Josep i Maria després de l'explicació de l'àngel en somnis. Quina meravella de profunditat, de contemplació amorosa, d'humilitat devien ser! He dit mirades perquè estic segur que no els van caldre paraules: tots dos, lúcidament,

humilment, estaven al servei de l'educació del Fill de Déu.

La marxa a casa d'Isabel, el camí de Betlem, el naixement en un estable, l'adoració dels pastors, la presentació en el Temple, la visita dels Mags, la fugida a Egipte, el retorn a Natzaret, la pèrdua de Jesús als seus dotze anys, la mort de sant Josep, l'acomiadament de Jesús per començar la seva vida pública, les noces de Canà, l'acompanyament de Jesús en determinats moments, la convocatòria dels deixebles i la tria dels Apòstols, els miracles, els rumors de l'odi, el Sant Sopar, la passió, la dispersió i la por dels seguidors de Jesús, la vinguda de l'Esperit Sant, les primeres predicacions dels deixebles... En tot això Maria hi era present. I per les poques coses que els evangelis ens diuen, hi havia de ser present amb una gran lucidesa i amb una gran humilitat.

"Per què has obrat així amb nosaltres?". "Ton pare i jo et buscàvem". Diu el que ha de dir una mare, tot i que sigui la mare de Déu. I diu el que ha de dir una es-

posa, tot i que ho sigui d'una forma virginal.

Us imagineu com devia explicar Maria a sant Lluç —o a qui hagi redactat el seu evangeli— que "ella conservava totes aquestes coses en el seu cor"? L'educació que va donar a Jesús no va ser la d'un "entès en educació", sinó la d'una persona qui té un cor tan gran que fins hi caben les coses que li anaven succeint a Déu fet home.

Maria va fruir amb Jesús —¿no us la imagineu a Canà, obligant-lo a fer el primer miracle?—, i va patir amb ell —era al peu de la creu—. Però en cap moment va assumir cap protagonisme que no li pertoqués. Lúcidament i humilment va estar sempre en el lloc d'una mare —que és lloc de servei responsable al creixement del fill—.

El Sant Pare vol que ens encomanem a Maria en la celebració dels 2.000 anys de la redempció. D'una manera especial ho hauríem de fer els educadors perquè la nostra tasca és tan important com difícil. Tant de bo el cor de Maria vessi sobre el nostre cor l'amor que necessitem per ser lúcids i humils en el servei als nostres fills i als fills dels altres.

PAU LÓPEZ CASTELLOTE

FEDERACIÓ DE CRISTIANS DE CATALUNYA

Dimecres 11 de novembre

A la Balmesiana, carrer Duran i Bas, nº 9, a 3/4 de 8 del vespre.

Actes d'homenatge al doctor Albert Bonet i Marrugat, Canonge de la Seu de Barcelona i Consiliari fundador de la Federació de Joves Cristians de Catalunya.

TAULA RODONA A BARCELONA

Amb la presidència de l'Emm. Cardenal Narcís Jubany i Arnau, Arquebisbe de Barcelona.

TEMA: LA PERSONALITAT DEL DOCTOR ALBERT BONET I MARRUGAT, CONSILIARI FUNDADOR DE LA F J C de C

Que serà glossada com a sacerdot, intel·lectual i fundador de la F J C de C, pels senyors:

—Malaquies Zayas i Cuerdo, consiliari general de la Federació de Cristians de Catalunya.

—Esteve Busquets i Molas, periodista, ex-director de "Flama", portaveu de la F J C i del "Tu" portaveu de la HOAC.

—Josep Bagunyà i Golobart, secretari general i director de "Radar", portaveu de la Federació de Cristians de Catalunya.

Actuarà de moderador Dídac Parellada i Feliu, membre de la Reial Acadèmia de Medicina de Barcelona i president del Consell Assessor de la Federació de Cristians de Catalunya.

Presentat el document "Itinerari Catequètic i Sagraments de la Iniciació Cristiana"

La catequesi, un procés educatiu que porta a la maduresa de la fe

"La catequesi és fonamental"

TARRAGONA.— Fa poc ha estat presentat el document sobre "Itinerari Catequètic i Sagraments de la iniciació Cristiana" en un acte que va ser presidit pel senyor arquebisbe Dr. Ramon Torrella, el vicari general Mn. Joan Aragonés, Mn. Miquel Barbarà, vicari episcopal de Pastoral Diocesana, Mn. Josep Bofarull, delegat diocesà de Catequesi i Mn. Joaquim Clavé, arxiprest de Tarragona Centre.

"La catequesi comporta tres dimensions que no es poden separar: el coneixement de la paraula de Déu, la celebra-

ció de la fe en els sagraments i la confessió de la fe en la vida de cada dia" va dir el Dr. Torrella.

"El document aporta unes orientacions pastorals i unes normes que cal complir per al bé de l'Evangelizació en la nostra Església conforme a la missió comuna que Crist ens ha confiat".

Per la seva banda, mossèn Miquel Barbarà, vicari episcopal, va posar en relleu que "El servei pastoral de l'Església conté un conjunt d'aspectes visibles al servei dels dons de

Déu. Tot això tenim obligació de realitzar-ho de la millor manera possible. Avui dia és necessària una "pastoral de conjunt" i una "pastoral per objectius" tant a nivell diocesà, com arxiprestal, com parroquial.

Una pastoral de conjunt ha d'impulsar diferents àmbits, vgr. catequesi, ensenyament, joves, família, caritas, missions, etc. Cada un necessita persones, mitjans, eines...

Per les seves coincidències i diferències fonamentals convé parlar esment en aquests dos àmbits: la catequesi i l'ensenyament de la religió, del qual hem de constatar les deficiències. Avui dia hem de saber donar raó de les nostres creences. Aquests dos àmbits són complementaris. Potenciar l'ensenyament de la religió no treu gens ni mica la necessitat de la catequesi. Cal clarificar tot això (Cfr. apèndix nº 3, pàg. 25 ss. del Document).

La catequesi és fonamental. El Document és una bona eina per a treballar en aquest

àmbit, junt als altres àmbits pastorals i a tots els nivells.

Les línies d'actuació

Aquest document normatiu diocesà presenta unes línies de fons que convé assenyalar:

—la catequesi entesa com un procés educatiu llarg que porta a la maduresa de la fe,

—la catequesi entesa amb la missió específica d'ajudar els cristians a assolir una fe adulta, il·lustrada per la doctrina i viscuda amb fidelitat a la fe de l'Església i

—amb un compromís de servei d'acord amb les esperances dels homes d'avui,

—l'opció pastoral prioritària per la Catequesi d'adults, com a forma principal de catequesi, a la qual totes les altres —la d'infants, la de joves, la familiar, necessària sempre certament—, en certa manera se subordinen,

—la preparació als sagraments de la iniciació cristiana —Baptisme, Eucaristia, Confirmació, emmarcada dins el procés, catequètic global,

—el valor pastoral que té el treball en el camp de la catequesi, coordinat a nivell arxiprestal.

i el paper del catequista i la necessitat d'una bona formació per a complir amb la missió que se li encomana.

MN. JOSEP BOFARULL
Delegat

Bodes d'or sacerdotals del pare Sebastià Manuel de Llorenç

LLORENÇ DEL PENEDES.—El dia 11 d'octubre ara fa un mes tinguérem festa gran a Llorenç del Penedès. El pare Sebastià Manuel, caputxi, celebrava les seves Noces d'Or sacerdotals. Feia 50 anys que havia estat ordenat sacerdot a Carcassona (Llenguadoc) en la més estricta intimitat per circumstàncies de la guerra, i en aquest dia amb molta il·lusió i amb gran goig volgué commemorar el gran esdeveniment amb tots nosaltres, amb tots els llorencencs, donant mostres del seu gran amor al poble que el vegé néixer.

No cal dir que l'acte principal fou l'Eucaristia concelebrada i en la qual acompanyaren al P. Sebastià els seus cosins sacerdots descendents de Llorenç: Pare Joan Sonet, mossèn Jesús Mañé, i els germans mossèn Joan i el pare Joaquim Ràfols. També concelebraren amb ell l'arxiprest del Vendrell i Vicari Episcopal mossèn Josep Mª Barenys i el rector que fou de la nostra par-

ròquia mossèn Josep Ollé.

El temple s'omplí a vessar de llorencencs, familiars i amics de fora principalment d'Igualada i d'Arenys de Mar, poblacions on el pare Sebastià havia exercit el seu ministeri en llurs convents de Caputxins.

Els "Amics del Cant gregorià" d'Arenys interpretaren la missa d'Angelus.

El nostre pianista Jordi Camell acompanyà els cants a l'harmonium i el poble participà amb els cants de la Comunió i amb els goigs de sant Llorenç que foren la cloenda del solemne acte eucarístic.

Finalitzada la missa el cor "El Raïm" obsequià l'amic de tots, pare Sebastià, interpretant més peces del seu repertori, que foren molt aplaudides.

Seguidament en el Centre és ballà una audició de sardanes en la qual prengué part d'una manera especial el grup sardanístic "Amistat" d'Igualada.

A.B.

PAÏSOS CATALANS

Malgrat el nombre reduït de vocacions

València envia missioners a la diòcesi xilena de Copiapó

VALÈNCIA.—L'Església de València ha enviat recentment dos sacerdots diocesans a l'església xilena de Copiapó. Des de fa quasi trenta anys manté aquesta cooperació amb ella, així com amb l'església de Morón (Argentina) i d'altres de Zimbabwe i EE.UU.

En una celebració eucarística als peus de la Mare de Déu dels Desemparats, l'arquebisbe Roca Cabanellas acomiadà Joan Sanchis i Vicent Estrems que s'afegien a les desenes de capellans valencians missioners. "Si para Copiapó es una ayuda —deia l'arquebisbe a l'homilia—, es necesidad para nosotros... aunque no disponemos de tantos sacerdotes como necesidades y peticiones que surgen en el interior de la diócesis, es indispensable ser generosos con otras iglesias". De fet enguany sols s'han ordenat set nous preveres, insuficients per compensar els que s'han mort, jubilat o secularitzat.

La diòcesi de València ha cedit també dos capellans per a tasques a nivell estatal: Miquel Paya Andrés, fins ara vicari general de pastoral, que passa a ser director del Secretariat de la Comissió Pastoral de l'Episcopat i Enric Masià Arnandis que serà el consiliari estatal del Moviment Scouts Catòlics. En canvi, després d'uns anys de servei a Madrid al front del Secretariat Nacional de Catequesi, la diòcesi recupera Francesc Ferrer Luján que s'encarregarà de fer aplicar les conclusions del sínodo diocesà, d'organitzar i coordinar millor les diverses delegacions diocesanes de pastoral i de dur endavant la recent publicació set-

manal "Iglesia en Valencia", una mena de "Full Dominical".

Són quasi un miler els valencians missioners, entre sacerdots, religiosos i religioses. Tres sacerdots diocesans s'han ofert al nunci per anar a Cuba si se'ls conce-

deix l'entrada i dins de poc, dos sacerdots diocesans partiran per Zimbabwe, una volta que dominen l'anglès, llengua que estan ara aprenent a Anglaterra.

JOSEP A. COMES

ESTEVE SERRA PICOLA

Assessor d'Inversions

Renda fixa un 15% brut a un any (mínim 100.000 ptes.)

A partir d'un milió de ptes. un 15% net, anual comissió 1% sobre nominal

Borsa un 25% net, anual (mínim 1.000.000 ptes.)

Comissió un 10% sobre operació benefici sense cap més despesa

Adreça: Princesa, 20, pral. 1.ª 08003 Barcelona

Tel. (93) 315 11 74

Telex 93.377 TXSEE DNI 39.289.181

PEREGRINACIÓ MARIANA A ROMA PER LA IMMACULADA

del 4 al 9 de desembre

Aquest pelegrinatge a Roma, en el marc de l'Any Marià i plenament volent seguir-ne el seu esperit, ens portarà a visitar els llocs, les imatges i les esglésies on la Mare de Déu sota diverses invocacions, és venerada i vetlla sobre la Ciutat Eterna.

VISITAREM:

Dissabte, 5 de desembre: Catacumbes de Priscil·la, Museus Vaticans, **Santa Maria in Cosmedin**, Temples romans, Arc d'Adrià, **Santa Maria in Ara-Coeli**, Capitoli, **S. Nome di Maria al Foro**. Coliseum.

Diumenge, 6 de desembre: **Santa Maria di Montserrat**, Plaça de Sant Pere, Angelus, **Santa Maria in Valicella (Chiesa Nuova)**, **Santa Maria dell'Anima**, **Santa Maria della Pace**, Piazza Navona, Panteon, Fontana di Trevi.

Dilluns, 7 de desembre: Grutes Vaticanes, Pietà, Visita Basílica de Sant Pere, Jardins del Vaticà, **Mare de Déu de Lourdes**.

Dimarts, 8 de desembre: **Santa Maria la Maggiore**, **Santa Maria in Trastevere**, Giannicolo, Piazza di Spagna, Trinita dei Monti, Pincio, **Santa Maria in Monte** e **Santa Maria dei Miracoli**.

Dimecres, 9 de desembre: Audiència amb el Sant Pare.

*Per inscripcions adreueu-vos a: ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA
Plaça Urquinaona, 11, 3er., 3a. 08010 Barcelona
Telèfon 301 37 18 de 10 a 1 i de 5 a 7. Srta. Maria Figueras.*

Crida d'alerta de la comissió episcopal per la Doctrina de la Fe

Existeix una gran preocupació davant la "desafecció eclesial"

MADRID.— Els bisbes de la Comissió Episcopal per a la doctrina de la fe, publicaren una "nota doctrinal sobre algunes qüestions eclesiològiques", en la qual es mostren "especialment preocupats" per "la desafecció eclesial, considerada, amb raó, com un dels fenòmens més greus del període postconciliar".

La "nota" fou vista i aprovada per la comissió permanent de l'episcopat en la seva última reunió. És dirigida fonamentalment a sacerdots, religiosos i religioses i als seglars compromesos en moviments i comunitats eclesials i es difondrà de manera especial a les facultats, seminaris i centres d'estudis diocesans i religiosos.

Segons la nota de l'oficina de premsa de l'episcopat, els bisbes pretenen clarificar la identitat de l'Església, sortint al pas de concepcions eclesiològiques inacceptables difoses en l'ambient i desviacions pràctiques preocupants.

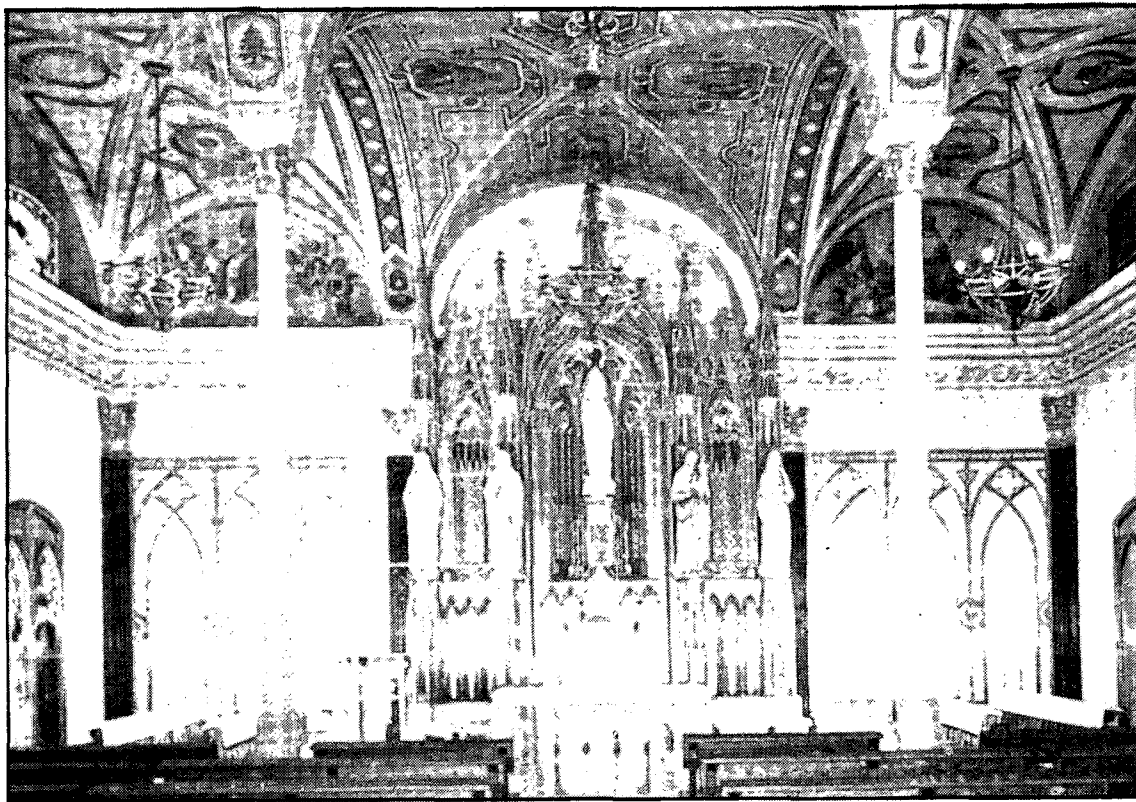
Tres parts

El document està dividit en tres parts. La primera està dedicada a l'origen i sentit de l'Església històrica i fa una severa crítica de l'anomenada "Església discipular" com alternativa a l'Església apostòlica".

La segona part tracta de l'Església com a misteri de comunió, estudiant les exigències de la unitat i de la diversitat dins de l'Església.

El ministeri eclesial és el tema central de la tercera part. El valor de la jerarquia com a servei a la comunitat i el sentit de l'autoritat dins de l'Església, constitueixen els eixos d'aquest apartat. El text conclou amb una crida a la unitat acceptant l'eclesiologia proposta del Concili Vaticà II.

Els bisbes que firmen la nota són el president de la Comissió Antonio Palenzuela i els membres, monsenyor Briva Miravent, Vilaplana Molina, Sebastián Aguilar i Martínez.

Els bisbes critiquen l'anomenada "Església discipular" com a alternativa a "l'Església apostòlica"

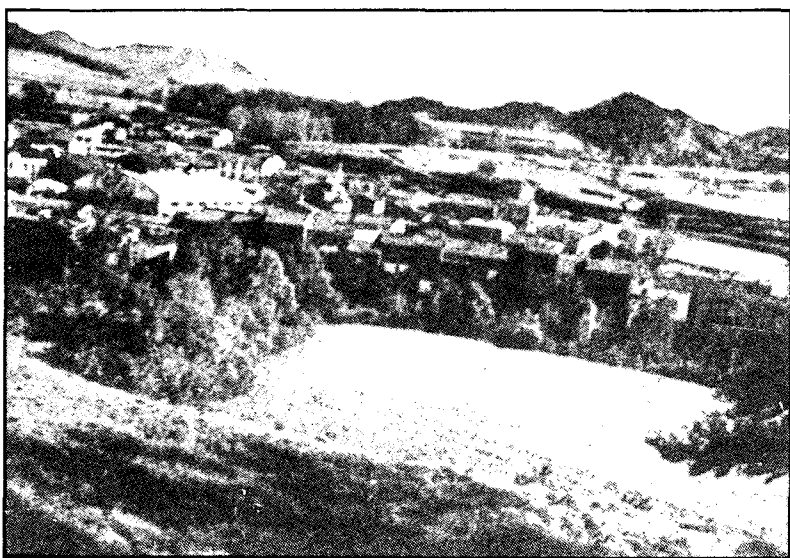

IL VIATGE CULTURAL

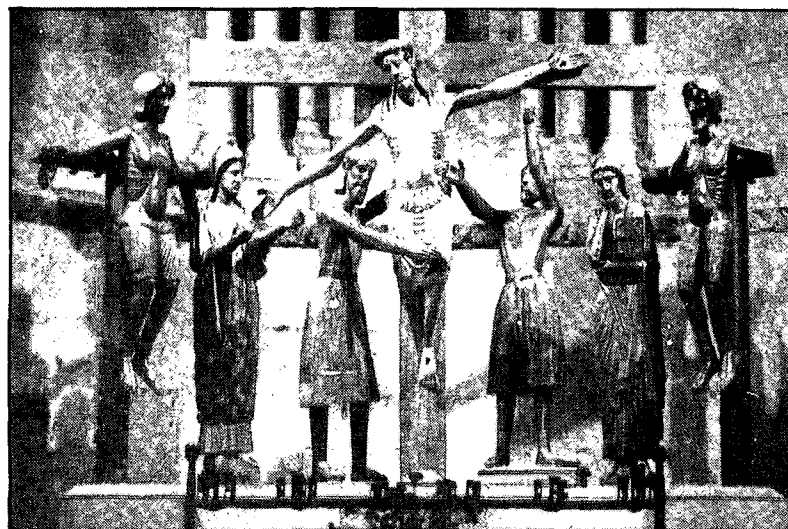
Dia 15 de novembre

LA VALL DE BIANYA

RUTA: A Sant Joan de les Abadesses passant per Vic i Ripoll. Visita al monestir. Continuarem el viatge vers Sant Pau de Segúries. A la tarda pel Coll de Capsacosta, baixarem a la Vall de Bianya i visitarem les esglésies romàniques de Sant Salvador de Bianya i la de Sant Esteve de Sant Joan les Fonts. Tornada a Barcelona per Besalú i Banyoles.

Sant Pau de Segúries.

Santíssim misteri de Sant Joan de les Abadesses.

DINAREM

Restaurant
LA TEULERIA
SANT JOAN DE LES
ABADESSES
CARRETERA DE
CAMPRODON Km. 15,600
Tel. (972) 72 05 07

Preu 2.500 ptes., comprenent viatge, visites, propines, sorteig de llibres i dinar al restaurant.
Per reserves de places truqueu al Tel. 215 28 05 Sra. Montserrat. La sortida serà a les 8 en punt del matí, carrer de València, xamfrà Balmes.

Preguem els participants en els viatges culturals de CATALUNYA CRISTIANA, que assisteixin a la missa vespertina del dissabte, en els seus llocs de costum, ja que no podem garantir la tornada, en hora hàbil per complir el precepte dominical.

AVIS

La Direcció del Viatge Cultural es reserva el dret d'anul·lar l'excursió i de modificar l'itinerari anunciat, durant el viatge, si les circumstàncies ho aconsellen.

El 1988 es compliran deu segles del baptisme de Sant Vladimir

Mil anys d'història cristiana a Rússia

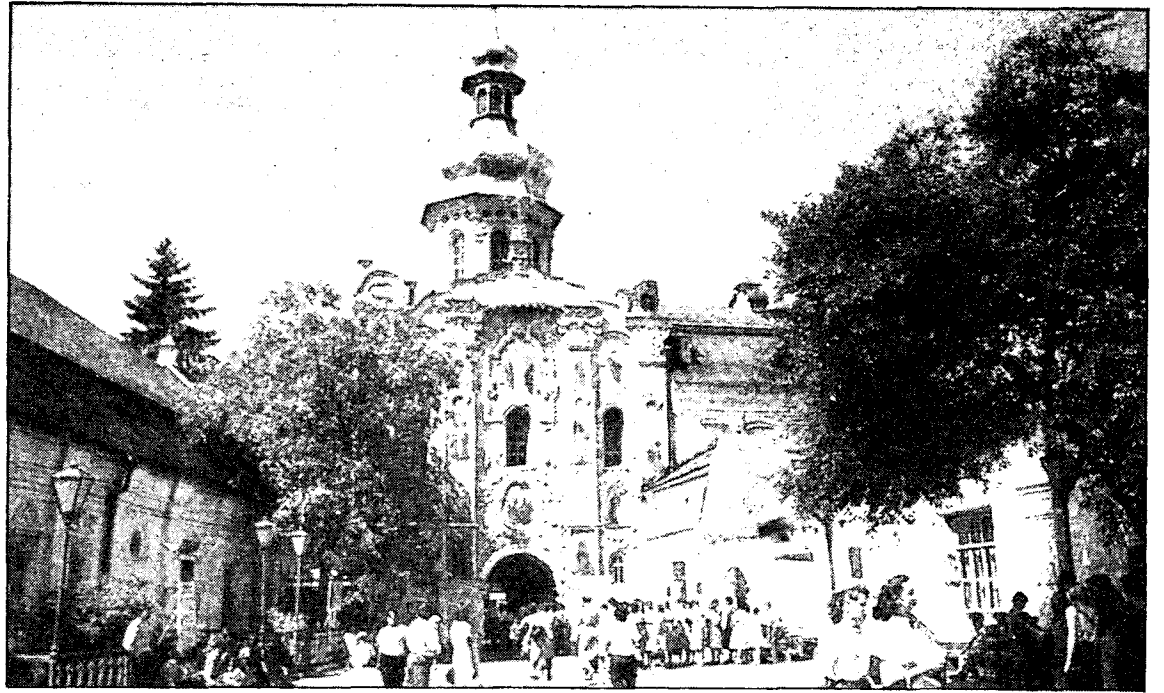
Durant l'any vinent, 1988, milers de cristians, a la Unió Soviètica i a través del món, celebraran el mil·lenari del baptisme del Gran Príncep Vladimir de Kiev. Dom Michel Van Parys i el pare Thaddée Barnas del Monestir de l'Exaltació de la Santa Creu a Chevetogne (Bèlgica) han preparat un documentat dossier titulat: "El mil·lenari del baptisme de Sant Vladimir 1988. Els fets. Els punts de vista. La situació ecumènica". Mil anys d'història cristiana, la llibertat religiosa en la política de Gorbtxov de "Glasnot", la situació dels cristians ucraïnesos o de l'Església uniata apareixen en aquest informe.

El baptisme de Sant Vladimir marca, efectivament, l'inici simbòlic de la cristianització de l'Estat medieval eslau de Rússia. Pels cristians russos, ucraïnesos i bielorrussos, hebreus espirituals de Sant Vladimir, el mil·lenari del 1988 serà l'ocasió de festejar mil anys de fidelitat a la fe cristiana.

Llegendes i fets de Vladimir

En la seva crònica, el monjo Néstor de Kiev (segona meitat del segle XI) explica el relat de la conversió del Gran príncep Vladimir. La història descriu com el Gran Príncep va rebre successivament els repre-

sentants de les religions dels pobles veïns. Els musulmans, els cristians "alemanys de Roma enviats pel Papa" i jueus li exposaren, successivament, llurs creences i costums. No varen poder, tanmateix, convèncer el príncep. Finalment, un filòsof grec li va relatar la Història Santa d'Adam al Judici Final. Després d'haver consultat els "boiars" del seu Consell, Vladimir va enviar una delegació per examinar la manera de pregar de cadascuna de les religions. A Constantinoble, la delegació es va sorprendre per la bellesa de la Santa Litúrgia. Vladimir va decidir aleshores fer-se batejar dins l'Església ortodoxa. Mentrestant esdeve-

Església de la Trinitat, a Kiev

nia cec. El baptisme que va rebre del bisbe de Chersonèse a Crimea el cura i va casar amb la princesa Anna, germana de l'emperador Basile i Constantí de Constantinoble. En retornar a Kiev, Vladimir va fer batejar tota la població al Dniepr i va ordenar que a les altres ciutats s'establís el culte cristià, convidant el poble a rebre el baptisme.

Aquest relat llegendari, que conté un fons de veritat històrica, posa de manifest una sèrie de punts que valoren d'una manera especial els hebreus espirituals de Vladimir: l'elecció conscient i deliberada del cristianisme sota la forma de l'ortodòxia grega, l'accent sobre la pregària i la bellesa de la litúrgia. Pel que fa a la data tradicional d'aquests esdeveniments, els historiadors moderns coincideixen a considerar-la com aproximativa i simbòlica. D'altra banda, estudis històrics seriosos rebutgen la hipòtesi que el cristianisme hagi vingut d'Occident.

Jalons de mil anys d'història cristiana

L'estat de Kiev va viure moments de gran esplendor durant els 150 anys que varen seguir el baptisme de Vladimir. Però aviat les dissensions internes varen començar a afèblir la unitat de l'Estat rus i el 1240 la ciutat de Kiev va ser presa pels Tàrtars. El centre de gravetat política, cultural i religiós es desplaçà cap a les regions perifèriques. La capital va passar de Kiev a la ciutat de Vladimir el 1299 i a Moscou el 1325. El període de sobe- rania dels mongols (1240-1480) es va caracteritzar per una gran expansió monàstica a tot el nord de Rússia. El Monestir

de la Santa Trinitat a Zagorsk, fundat el 1334, és el més conegut.

Rússia, després de la caiguda de Constantinoble (1453) i del seu alliberament de la dominació mongol (1480) era l'únic gran Estat ortodox independent. Pels russos, aquesta situació els conferia una vocació especial. Moscou havia esdevingut la "tercera Roma" i l'estat rus havia de defensar els cristians ortodoxos sota dominació musulmana. Corresponia a l'església ortodoxa una fidelitat absoluta a la fe cristiana i a la tradició ortodoxa.

El segle XVI era una època d'expansió i consolidació de l'Estat rus. El paper de l'Església es va veure igualment reforçat, fins al punt que el 1589 va obtenir el rang de patriarcat. Aquest, no obstant, va ser suprimit un segle més tard pel zar Pere el Gran, essent substituït per un Alt-Procurador del Sant Sínode nomenat per l'Emperador. En el decurs dels segles 18 i 19, el cristianisme rus va conèixer un doble moviment d'expansió i aprofundiment espiritual. S'ins- tal·laren missioners a Sibèria, Alaska, així com més enllà de les fronteres polítiques russes a Califòrnia, Corea i Japó.

L'església ortodoxa sota el règim marxista

La revolució d'octubre del 1917 inaugurà el període de separació absoluta entre l'església i l'Estat. La funció de l'Alt Procurador del Sant Sínode va ser suprimida. El Patriarcat va ser restaurat. La ciutat de Tikhon va ser elegida Patriarcat de Moscou. La Revolució, la Guerra Civil, el terror dels anys 1930 i la Segona Guerra Mundial, varen infligir pati-

ments immensos als cristians russos. La majoria de les esglésies es varen tancar. La majoria dels monestirs, la totalitat de les acadèmies de teologia, de seminaris i d'escoles cristianes foren suprimides. La majoria dels bisbes varen ser expulsats de les seves diòcesis. Innombrables cristians —bisbes, monjos, sacerdots, laics— foren empresonats, deportats i assassinats.

El patriarca de Tikhon, mort el 1925, va exhortar els

Els cristians

KIEV-CHEVOTOGNE.— El president del comitè central dels ucraïnesos, Josyp Terelja, ha exhortat les autoritats soviètiques a manifestar una sol·licitud demanant que l'Església, prohibida des del 1946 novament autoritzada oficialment, l'Agència alemanya catòlica de sa (KNA) ha dit que les festes "d'història de la cristianització de Ucraïna" previstes per al proper any, podrien ser l'ocasió.

L'experiència històrica dels cristians ucraïnesos dona una perspectiva molt diferent de la dels russos. L'època de la caiguda de Kiev (1240) a mitjans del segle XVII, no hi havia cap lligam polític entre les regions ucraïneses i Rússia. En el segle XVIII, els territoris que constitueixen actualment Ucraïna i la Bielorrússia foren absorbits per Polònia i Lituània. Des del punt de vista eclesiàstic, hi havia una separació absoluta entre l'església ortodoxa a Kiev, independent de la de Moscou. El 1596, a la Unió de Brest, les diòcesis ortodoxes ucraïneses entraren en comunió amb l'església catòlica romana. Fou a Ucraïna occidental on aquesta unió fou més estable. A Ucraïna oriental, el règim polonès-lituà trobà moltes dificultats quals el dugueren a la revolta de Bohdan Khmendenytsky.

Catedral de Sant Basili, a Moscou

cristians a una actitud de lleialtat envers la seva pàtria i envers l'Estat soviètic, però sense trair l'Església i la fe ortodoxa. Aquesta actitud es va manifestar molt clarament durant la Segona Guerra Mundial quan l'Església ortodoxa va sostenir fins al final la lluita contra l'Alemanya feixista. En acabar la guerra, la posició de l'Església s'havia afermat considerablement. A partir del 1943 es va tenir la possibilitat d'escollir un nou patriarca, Sergi, i es va renovar la jerarquia. El 1971, el patriarca actual, Pimen, va ser elegit al Sínode Nacional.

S'ha de fer esment també del paper important que va jugar l'emigració russa el segle XX pel que fa a la sensibilització de cristians a l'occident. Els cristians russos desvetllaren l'interès per l'art i la significació de les imatges i donaren a conèixer la rica tradició de música sagrada russa. El treball teològic d'emigrats russos com Florovsky, Bulgakov, Lossky, Evdokimov, Zander va significar una rica contribució al pensament cristià contemporani.

L'església ortodoxa, en la societat soviètica actual

L'església ortodoxa russa és l'organització religiosa més important de la Unió Soviètica. En les seves 57 diòcesis, compta amb 7.000 llocs de culte, amb 6.000 sacerdots i 600 diaques. Hi ha 18 monestirs i uns 1.200 monjos i monges. L'article 52 de la Constitució de l'URSS garanteix la llibertat de consciència dels ciutadans. Defineix aquesta llibertat com "el dret d'adherir-se a una religió concreta o de no adherir-se a cap, de practicar el culte religiós o de fer propa-

El 1988 serà l'ocasió de festejar mil anys de fidelitat a la fe cristiana

ganda atea". L'article declara la separació de l'Església i l'Església.

La legislació sobre les organitzacions religioses limita d'una forma considerable la llibertat d'acció eclesial. Un Consell d'affers religiosos, vinculat al Consell de ministres, servei de lligam entre l'Estat i les organitzacions religioses

s'encarrega de vetllar per la conformitat de les organitzacions religioses en la legislació soviètica en matèria de culte. La llei reconeix el dret de les associacions religioses de fer propaganda o ensenyament religiós, de tenir hospitals o d'altres centres d'atenció mèdica, d'obrir biblioteques, animar moviments de joves, o d'orga-

nitzar pelegrinatges.

L'església es felicita, per tant, de poder complir amb la seva missió fonamental que concebeix, segons el metropolita Pitirim de Velokolamsk, com "la santificació de la vida terrestre dels seus membres, pels sacraments de Crist". Es felicita també del progrés real que ha fet, en el decurs dels darrers anys, pel que fa als locals i construccions dels quals disposa. Segons el patriarca Filaret de Minsk, s'han obert una cinquantena d'esglésies al culte, quatre de les quals es troben a Moscou. L'Església ha pogut ocupar nous locals pels seus Departaments de publicacions, d'ensenyament i de finances. La diòcesi de Minsk ha finalitzat la construcció d'un centre diocesà. El 1983, el govern va permetre a l'església recuperar el conegut Monestir de Sant Daniel (s. XIII), que va convertir-se en la seu del Patriarcat.

Cap a una revisió de la legislació en matèria religiosa?

La política de "glasnot" i de "perestroika" (transparència i reestructuració) que ha impulsat Gorbtxov ha suscitat esperances d'una suavització del règim en matèria religiosa. Es poden enumerar una sèrie de fets que poden ser símptomes esperançadors d'una millora de la política soviètica en matèria de religió. S'ha de fer esment de l'alliberament de la presó de nombrosos dissidents religiosos, com el pare Gleb Yakounine i Alexander Ogorodnikov. A més, per primera vegada, s'ha inclòs

una secció religiosa en un col·loqui internacional organitzat per l'Estat soviètic sota el títol "Forum internacional per un món sense armes nuclears, per la supervivència de la humanitat".

D'altra banda, rumors persistents parlen de la possibilitat de revisar la legislació en matèria religiosa. Una informació que va aparèixer en un diari de Moscou deixava entendre que la legislació soviètica en matèria de religió seria modificada. Segons el patriarca Serge d'Odessa, l'Església és a punt d'elaborar un nou estatut que tindrà en compte "possibles modificacions en la legislació en vigor".

S'ha constatat, també, una evolució positiva en l'actitud de la premsa soviètica envers les preparacions del mil·lenari. Des de fa sis mesos l'Agència TASS parla sobre aquest esdeveniment. Les informacions lliguen la història de l'Església amb la història del poble rus i la seva cultura. Pel seu cantó, l'agència de premsa soviètica NOVOSTI va inaugurar a principis del mes d'agost un butlletí mensual titulat "La religió a la Unió Soviètica", editat en rus, anglès, àrab, espanyol, alemany, portuguès i francès. En canvi, es constata un augment de l'activitat en l'àmbit de la propaganda antireligiosa. Res no fa pensar que siguem a les portes d'una liberalització real i permanent en matèria religiosa. Molts recorden, en efecte, com el "desgel" de l'època de Krutxev va anar acompanyat d'una severa repressió religiosa.

C.C.

ns ucraïnesos i el mil·lenari

El pre-
atòlics
viat a
oscou,
a seva
, sigui
lment.
premi-
el mil-
raïna,
en ser-

1648, i a la unió de Ucraïna i Rússia l'any 1654. El 1685, la jerarquia ortodoxa de Ucraïna fou integrada al patriarcat de Moscou.

Divisió de la comunitat ortodoxa després de l'annexió soviètica

L'any 1921, després de l'enfonsament de la República nacional ucraïnesa, i en el moment de la presa de possessió del poder a Ucraïna pels Soviètics, un sínode de preveres i laics es reuní a Kiev, per constituir una Església ortodoxa autocèfala d'Ucraïna. Nombrosos fidels ortodoxos s'hi van adherir. L'any 1930 les dissensions interiors i les pressions exteriors portaren a la dissolució de l'Església autocefala. Torna a resuscitar durant la segona guerra mundial, però l'any 1943 es suprimí definitivament. Un Sínode celebrat a Alemanya l'any 1946 formà l'Església ortodoxa autocèfala ucraïnesa a l'exili. Actualment, és representada a Amèrica del Nord i a Europa Occidental.

La difícil situació dels catòlics ucraïnesos

L'Església ucraïnesa catòlica, hereva de la Unió de Brest, ha sobreviscut a

Ucraïna occidental sota el règim polonès, austriac, després novament polonès, fins a la Segona Guerra Mundial. L'any 1946, Ucraïna fou incorporada a la Unió Soviètica. Un Sínode "espontani" però sense la participació dels bisbes, demanà la integració de les parròquies ucraïneses catòliques a l'Església ortodoxa, després l'Església ucraïnesa catòlica fou declarada il·legal. Tots els bisbes ucraïnesos catòlics van ser empresonats. Monsenyor Slipy, arquebisbe de Lvov, fou alliberat l'any 1961, amb la condició d'anar-se'n de la Unió Soviètica.

Avui, després de quaranta anys de la supressió de les estructures de la seva Església, nombrosos catòlics ucraïnesos són encara actius a la Ucraïna Occidental. Sovint demanen a les autoritats soviètiques el reconeixement de l'Església. L'última data fou el 13 d'agost en una carta adreçada als òrgans dirigents insistint en la petició. El govern soviètic prestà atenció a la seva existència l'any 1984, quan se'ls proposà —sense èxit— un estatut legal com a autocèfala, independent de Roma. A Occident, l'Església ucraïnesa catòlica té unes quinze diòcesis, on hi ha nombrosos fidels, sobretot al Canadà, als Estats Units, i a Europa Occidental. A més a més, té un cardenal, monsenyor Myroslav Lubachivsky, que resideix a Roma.

CALENDARI

Diumenge, 8 de novembre. XXXII del temps ordinari. Sant Severià, Carpòfor i Victori, màrtirs; sant Godofred, bisbe.
El sol surt a les 6,31 i es pon a les 4,39 (hora solar)
Fira a Lles.

Dilluns, 9 de novembre. Festa del Sant Crist de Balaguer. La Dedicació de la Basílica de sant Joan del Laterà. Sant Teodor, màrtir.
Festa major a Balaguer i Beget.

Dimarts, 10 de novembre. Sant Lleó I el Magne, papa doctor i sant Andreu Avel·lí, confessor.

Dimercres, 11 de novembre. Sant Martí de Tours; sant Menna, soldat màrtir i sant Veranus, bisbe.

Festa major a Adraen, els Alamús, l'Aleixar, Altafulla, el Brull, Calonge de Mar, Cerdanyola del Vallès, Morell, Mura, Perelada, Sant Celoni, Sant Martí de Centelles, Sant Martí Sarroca i altres pobles...

Dijous, 12 de novembre. Sant Josafat, bisbe màrtir; sant Emilià o Millà de la Cogolla, prevere i sant Nil, abat.

Divendres, 13 de novembre. Sant Leandre, bisbe; sant Estanislau de Kostka, S.J. i sant Dídac, confessor.

Fira a Espinabell.

Dissabte, 14 de novembre. Sant Josep Pignatelli, S.J.; sant Serapi, màrtir i santa Veneranda, verge màrtir.

Fira a Ribes de Freser i Setcases.

L'ESGLÉSIA CELEBRA

8 de novembre. Diumenge XXXII de durant l'any. Lectures: Primera, Sa 6,13-17, S 62, segona 1Te 4,12-17, tercera Mt 25,1-13.

9 de novembre. Dilluns. Dedicació a la basílica del Laterà. Lectures: Primera, Ez 47, 1-2.8-9.12, o bé: 1C 3,9-11.16-17, S 45, segona Jo 2,13-22.

10 de novembre. Dimarts de la setmana XXXII de durant l'any. Lectures: Primera, Sa 2,23-3,9, S 33, segona Lc 17,7-10.

11 de novembre. Dimercres de la setmana XXXII de durant l'any. Lectures: Primera, Sa 6,2-12, S 81, segona Lc 17,11-19.

12 de novembre. Dijous de la setmana XXXII de durant l'any. Lectures: Primera, Sa 7,22-8,1, S 118, segona Lc 17,20-25.

13 de novembre. Divendres de la setmana XXXII de durant l'any. Lectures: Primera, Sa 13,1-9, S 18, segona Lc 17,26-37.

14 de novembre. Dissabte de la setmana XXXII de durant l'any. Lectures: Primera, Sa 18,14-16;19,6-9, S 104, segona Lc 18,1-8.

Litúrgia de les Hores: Setmana IV

D'ACÍ I D'ALLÀ

Joventut manipulada i seduïda

Ser lliure significa tenir senyoriu sobre la pròpia voluntat i no deixar-se endur per qualsevol vent que bufi. Que els nostres reflexos corporals condicionats no es disparin a qualsevulla incitació, com si fossim algun d'aquells gossos estudiats per Pavlov. El tendó del genoll, percutit pel clínic que ens fa una exploració corporal, ens fa alçar el peu com si juguéssim a pilota, sense ser amos de nosaltres mateixos. No siguem com aquelles figuretes —marionetes— a les quals, movent un fil, se les fa gesticular i ballar a caprici. Estiguem alerta davant de tantes sol·licitacions artificials de la moderna societat de consum. Que cada noi i cada noia s'examinin si forma part o no de la que avui en diuen joventut manipulada i seduïda. I nosaltres igualment.

PERE CAMPÀS BONAY
Monestir de L'Estany

HOMES I INSTITUCIONS

Un gran poema de Paul Claudel

Paul Claudel, és un dels més grans poetes i dramaturgs francesos del nostre segle. Nasqué a Aisne en el 1868 i morí a París el 1955.

Perduda, de jove, la fe cristiana, la recobrà tot escoltant el Cant del Magnificat a Notre-Dame de París, en una nit de Nadal.

Diu d'ell el crític Oswald Cardona que la seva obra literària captiva per l'implacable mecanisme constructiu, per la grandesa dels temes i la singularitat de la forma.

Claudel ha tornat a ser d'actualitat, a casa nostra. En el Cicle de Teatre Internacional que en aquesta tardor es celebra a Barcelona, la Companyia Francesa del Théâtre National de Chaillot, representà del 5 al 10 d'octubre "Le Soulier de Satin", i a partir del 6 de novembre, el Centre Dramàtic de la Generalitat interpretarà, en català, "L'intercanvi".

Recordem que en el Congrés Eucarístic Internacional de Barcelona, l'any 1952, el director teatral gracienc Esteve Polls, concebé la representació de "L'annonce fait à Marie" de Claudel, en un espectacle a l'aire lliure, en acurada versió en català de Joan Oliver.

I fora molt aplaudible que en aquest Any Maria Universal, algun grup teatral de cada nostra fes l'esforç de muntar, encara que fragmentàriament, aquesta joia de la llengua francesa, i la representés pels diversos santuaris marians, de la nostra terra.

Claudel és també l'autor d'un gran poema que va escriure el maig del 1937, titulat "Aux Martyrs de l'Espagne", dedicat als innombrables màrtirs per Crist, immolats per odi a la Fe i a l'Església, en aquella època de persecució religiosa.

Claudel escrigué el Poema a instància del seu amic, el literat i crític català Octavi Saltor, que en aquells anys es trobava exiliat a França, com també s'hi trobaven gran nombre de polítics, intel·lectuals, sacerdots, religiosos, empresaris i gent diversa de pobles i ciutats, fugits a la desbandada, de la llavors anomenada "zona roja", perseguits a mort pels Comitès Revolucionaris creats, el juliol del 1936, pels sindicalistes barcelonins, especialment, els principals responsables de la destrucció dels tresors artístics i religiosos de la nostra Pàtria.

Cambó, el gran polític català, mort el 1947, parla d'aquest Poema de Claudel, en les seves Memòries. Exiliat, també, a França, va encarregar a Nadal i Millet la confecció d'un Memorial sobre la persecució religiosa, i hi afegí per apèndix el Poema de Paul Claudel, en francès.

Cambó portà, personalment, el memorial a Roma, el dia 26 de maig del 1937, i fou rebut pel Carde-

Paul Claudel a Montserrat.

nal Pacelli, que més tard fou Pius XII, i llavors Secretari d'Estat.

L'original del Poema, doncs, es troba al Vaticà, si bé existeixen diverses còpies, mecanografiades, donat que en aquells anys no es coneixien, encara, les fotocopiadores.

Se suposa l'existència de diverses traduccions del Poema, en llengua catalana, inèdites o només conegudes per un limitat cercle d'amics, entre els quals mereix citar la traducció de mossèn Albert Vives Mir, historiador i poeta de la Seu d'Urgell.

"Hispania Martyr" té en projecte de fer una edició popular del Poema en la qual constarà una breu biografia de Paul Claudel, el Poema en llengua francesa, degudament revisat i si és possible, fotocòpia de l'original en el Vaticà, i la traducció catalana, amb el bon desig d'enriquir la nostra literatura amb la traducció d'una de les més preuades joies poètico-religioses de la llengua francesa, i sobre un tema del qual no ens queda cap rancor, sinó el valor de la Història i un gran respecte i veneració als nostres màrtirs de l'Església moderna.

FRANCESC A. PICAS

ADULTS EN LA FE

Maria celebrada en la litúrgia

JOAN GUITERAS I VILANOVA

ments més significatius de la seva maduració espiritual. Semblantment, doncs, es posat en relleu el misteri de la comunió dels sants: hi ha un vincle especial entre Maria i els sants, entre ella i els qui fem encara camí.

Altres valors

La pietat mariana, a semblança del culte, s'ha d'alimentar en la Paraula de Déu. En aquest aspecte, un dels trets característics de l'encíclica de Joan Pau II, "La Mare del Redemptor", és la seva explicitació bíblica. Una aportació que envigoreix la figura de Maria. I que mai no s'ha de perdre de vista.

A més a més, la litúrgia reflecteix la tradició, ensems que s'esforça enormement per no descurar el sentir i el pensar dels homes d'avui. Així remarca el ventall d'expressions culturals: la veneració profunda, la invocació confiada, l'amor ardent i la lloança pura, el servei d'amor i la imitació activa. Aquí bastaria passar les pàgines del Missal romà i de la Litúrgia de les Hores. Hi trobaríem aquesta colla d'actituds que no són pas gens allunyades de la tendresa ni dels sentiments. Acusar de glaci la litúrgia podria ser el signe d'una manca considerable de sintonia i, potser, l'evidència de la negació d'un esforç pastoral que batge d'acord amb l'Evangeli i la ment de l'Església.

La litúrgia també coneix una gran bellesa en la litera-

tura, la música i la imatgeria. Quina riquesa de textos reflex de l'exquisida veneració que el poble cristià ret a Maria! Quantes músiques entranyables en el gregorià i en el cant popular! A la nostra terra cal recordar, per exemple, la valuosa aportació musical de mossèn Lluís Romeu, del qual s'ha celebrat recentment el cinquantè aniversari del seu traspàs. I no s'oblidi la bellesa de les imatges de Maria, des del romànic fins als nostres dies! És en aquesta línia que també la pietat mariana ha de ser educada per al bon gust.

Finalment, cal valorar, per la coherència entre celebració litúrgica i vida, que la devoció a Maria desemboca en els compromisos. Això és, en una conducta autènticament cristiana.

La norma de la pietat mariana

Els valors del culte litúrgic a la Verge tenen, segons el document mencionat, força normativa per a la pietat mariana. Així les diverses formes pietoses no oblidaran la dimensió trinitària, ni que la mediació essencial és la de Jesucrist. Ni el fet importantíssim que la pregària, per voler del Senyor, té una dimensió comunitària que li dóna una presència especial del Salvador.

Atesa aquesta formalitat doctrinal, hom desitja que la pietat recorri constantment a la Sagrada Escripura, "font indispensable de tota genuïna expressió del culte cristià". Es vol també que es tingui en compte el moviment ecumènic —una sensibilitat que no es pot menysprear— i que, ensems, hi hagi, a sota, una adequada comprensió del que és la persona. Aquestes devocions han de fer interioritzar la conversió evangèlica i explicitar que el cristià ha de ser missioner, testimoni del Senyor.

En l'aproximació a les "Orientacions" hom s'adona de la transcendència d'una bona pastoral. Que cal fer amb paciència, acolliment i fermesa. Una tasca que duu el seu pes. Però que, a la llarga, es veu recompensada amb el creixement personal dels fidels.

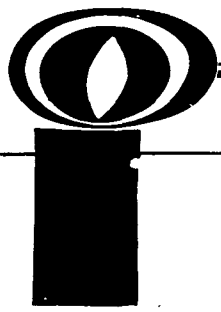
"En tota l'Església la santa Mare del Senyor és venerada amb singular amor, sobretot en la celebració de la litúrgia". Aquesta expressió és de les "Orientacions i propostes per a la celebració de l'Any marian", emanades de la Congregació per al Culte diví. Una asseveració important, de la qual els fidels n'han d'obtenir "norma i aliment per a una correcta pietat mariana". És clar, doncs, que entre la litúrgia i la pietat no hi pot haver oposició. La darrera ha de beure, tant com sigui possible, en la font de la litúrgia. Aquí s'hi ha de col·locar l'esforç dels pastors. Un afany comprensiu, i, per això mateix, educador. Perquè l'educació mena a la sintonia amb la realitat. I això reverteix en el creixement personal. En el nostre cas entra en joc la maduresa en la fe a través de la visió correcta i amable de la figura de Maria en el culte i la pietat.

El valor del culte il·lumina la pietat

El document esmentat remarca com una bona informació sobre el culte a Maria, basada en els textos i ritus litúrgics, ajudarà els fidels a aprofundir i millorar llur pietat mariana.

Convindrà mostrar, en primer lloc, com la pietat a la Mare de Déu no és, valgui l'expressió, quelcom que discorre pel seu compte. No hi ha tal separació, sinó que té una perfecta harmonia amb l'únic culte cristià. Heus ací una realitat interessant: adonar-se que l'Església glorifica el Pare, per Crist en l'Esperit. I que el misteri de la Verge es troba a l'interior d'aquest culte referit al gran acompliment de la salvació. Basta repassar com Maria és celebrada a l'Any litúrgic i com és present tant en els Sagraments com en la Litúrgia de les Hores.

Per altra banda, al llarg de l'Any litúrgic, se celebren les relacions que vinculen la Verge amb la Trinitat; la missió de Maria en l'Església dels inicis i l'acompanyament en el pelegrinatge cap a la Terra promesa; també la relació de la nova Eva amb cada fidel, cada dia i en els mo-

“Saviesa!” Al-leluia!

“TROBEN LA SAVIESA TOTS ELS QUI LA CERQUEN”

El paral·lelisme entre la descripció de la Saviesa i la paràbola evangèlica d'avui és ben colpidora. Hi ha, sens dubte, un esforç de recerca per part de l'home, però és més gran encara la iniciativa de Déu, que surt a l'encontre. Entre l'aparició de la Saviesa i l'arribada de l'Espòs hi ha una perfecta concordància, com hi és entre l'esforç de recerca, “que passa nits en vetlla”, i la prudència de les noies que s'emportaren oli per les seves torxes. L'actualitat dels textos bíblics ens toca a nosaltres de fer-la: viure en l'Església, sempre desperta i sempre fidel a l'Espòs.

Lectura del llibre de la Saviesa (6:12-16)

La saviesa és resplendent i no s'apaga mai. Els qui l'estimen, arriben fàcilment a contemplar-la, la troben tots els qui la cerquen: ella mateixa es fa conèixer als qui la desitgen. Si algú matinejava per sortir a buscar-la, no s'hi haurà de cansar: la trobarà asseguda a les portes de casa. Pensar-hi sempre, ja és tenir l'enteniment madur, i si, per trobar-la, hi ha qui passa nits en vetlla, aviat perd el desfici, perquè ella ronda sempre buscant els qui se la mereixen; generosament se'ls apareix pels camins i els surt al pas en tot el que es proposen.

“TOT JO TINC SET DE VÓS, SENYOR, DÉU MEU”

El salmista parla com aquell que “cerca Déu”, “que passa les nits pensant en Ell”, que reconeix que “l'amor que Déu ens té val més que la vida”. La meditació sobre la primera lectura troba, en el salm, la seva continuació més apropiada en forma de pregària.

Salm 62:2,3-4,5-6,7-8 (R.: 2b)

Vós, Senyor, sou el meu Déu; jo us cerco.
Tot jo tinc set de vos,
per vos es desviu el meu cor,
com terra eixuta sense una gota d'aigua.

R.: Tot jo tinc set de vos, Senyor, Déu meu.

Jo us contemplava al vostre santuari
quan us veia gloriós i poderós.
L'amor que em teniu val més que la vida;
per això els meus llavis us lloaran. R.

Que tota la vida us pugui beneir
i alçar les mans lloant el vostre nom.
Saciat del bo i millor,
us lloaré amb el goig als llavis. R.

Quan des del llit us recordo,
passo les nits pensant en vos,
perquè vos m'heu ajudat,
i sóc feliç sota les vostres ales. R.

“DÉU S'ENDURÀ AMB JESÚS ELS QUI HAN MORT EN ELL”

Les paraules de l'Apòstol volen ésser, i ho són, paraules de consol davant de la realitat de la mort dels cristians. ¿Tal vegada només resta un interrogant sobre els cristians que moren, i no una certesa? L'apòstol explica prou bé la paràbola de Jesús. L'Espòs, quan arriba, s'endú amb Ell els qui han mort en Ell. El seu terme no és pas la foscor, sinó la llum del banquet celestial, on ja no cal pensar més en l'oli per les torxes!

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Tessalònica (4:12-17)

Germans, no podeu desconèixer què serà dels difunts: no voldríem pas que us entristíssiu, com ho fan els altres, que no tenen esperança. Tal com creiem que Jesús morí i ressuscità, creiem també que Déu s'endurà amb Jesús els qui han mort en ell.

D'acord amb la paraula del Senyor us diem que nosaltres, si encara quedàvem amb vida quan arribarà el Senyor, no serem primers que els qui hauran mort, perquè, a un senyal de comandament, al crit d'un arcàngel, al toc de corn de Déu, el Senyor mateix baixarà del cel, i els qui han mort en Crist ressuscitaran primer; llavors els qui d'entre nosaltres quedem en vida serem enduts juntament amb ells pels aires, en els núvols, per sortir a rebre el Senyor, i així estarem amb ell per sempre.

Consoleu-vos, doncs, els uns als altres amb aquestes paraules.

• Paraula

“Saviesa! Drets! Escoltem l'Evangeli!”

Amb aquestes paraules, cantades, comença a la litúrgia oriental la lectura de l'Evangeli. El diaca porta a les mans l'evangelari, i, després de cantar el text corresponent al dia, el dona al sacerdot que presideix perquè aquest beneeixi el poble amb el llibre.

D'una manera ben plàstica, la litúrgia oriental ens fa veure el significat d'aquelles paraules del Concili Vaticà II, a la Constitució sobre la litúrgia: “Crist està present quan es llegeixen les Escripures..., Crist continua anunciant l'Evangeli” (nn. 7 i 33).

La litúrgia romana no és pas òrfena en elements significatius d'aquesta realitat. L'evangelari és portat solemnement pel diaca en la processó d'entrada, i col·locat sobre l'altar. D'allí el prendrà per anar a l'ambó, a proclamar-lo a l'assemblea. I, a l'entorn d'aquesta processó, hi haurà l'aclamació pasqual de l'Al-leluia, per part de tot el poble, amb l'acompanyament dels ciris i de l'encens. L'aclamació pasqual és ben adient: la Pasqua de Jesucrist és el cor de l'Evangeli, i la seva clau de comprensió.

A la llum de les lectures d'avui, especialment de la primera i de l'Evangeli, aquest significat de la lectura evangèlica resulta d'una actualitat magnífica.

La primera lectura afirma de la Saviesa el que, a l'Evangeli, Crist explica de l'Espòs (vegeu introducció a les lectures): apareix, es deixa trobar, surt al pas... També l'Espòs arriba tot d'una. I una veu crida: “L'Espòs és aquí!” L'anunci del diaca oriental és com el resò d'aquest paral·lelisme entre l'antic i el nou testament, l'actualització en la litúrgia d'aquest misteri d'encontre entre Déu i l'home, realitzat personalment en Jesucrist, i participat per tots els qui, per la fe, amb la gràcia de Déu, ens posem en contacte amb la seva Paraula.

És clar que ens hem de posar drets, com les noies de la paràbola. És clar que ens cal haver portat l'oli amb les torxes, és a dir, el cor ple de fe i l'esperit vigilant! Si poguéssim percebre la força d'aquest moment culminant de la litúrgia de la Paraula!... “L'Espòs és aquí!” Es aquí Senyor de la Pasqua, que arriba a la mitja nit, transformant les tenebres en Llum, despertant els qui estan ensopits en els laços de la mort.” Qui escolta la meua paraula i creu en el qui m'ha enviat... ha passat de la mort a la vida” (Joan 5, 24).

• Eucaristia

Però no ve pas només per dir-nos quelcom i entomar-se'n... L'Espòs és aquí per introduir-nos al banquet de nocces. En la intimitat del banquet, les paraules de l'Espòs prenen un aire diferent al d'un mesatratge. Són paraules de donació, de comunicació vital i personal. L'Apocalipsi explica aquest itinerari: “Mira, sóc a la porta i truco. Si algú escolta la meua veu i obre la porta, entraré a casa seva i menjaré amb ell, i ell amb mi” (Apoc 3,20). I els deixebles d'Emàús feren l'experiència: reconegueren qui era el viatger misteriós quan partí el pa i els el donà! (vegeu Lluc 24, 30-35).

“L'ESPÒS ÉS AQUÍ, SORTIU A REBRE'L”

A les últimes setmanes del cicle litúrgic, llegim també les darreres exhortacions de Jesús, tal com ens les expliquen els evangelistes. Els sinòptics són unànimes a col·locar les paraules apocalíptiques de Jesús al terme del seu ministeri històric. Però és sant Mateu el que ho fa més a través de paràboles. Els tres últims diumenges del cicle — avui, el proper, i el darrer del cicle — estan reservats a escoltar tres paràboles que, amb accents diversos, parlen de la mateixa realitat: el trànsit entre la realitat present i l'adveniment decisiu del Regne. La paràbola de les verges destaca la necessitat de la vetlla, i la joia del banquet de nocces.

L'Església també fa aquest itinerari, i aquesta experiència, en cadascuna de les celebracions de l'Eucaristia. Passa de l'Evangeli a l'Eucaristia, de la taula de la Paraula a la del Pa de vida. Ens posem drets quan arriba el Crist, i seiem a la seva taula per combregar amb el seu Cos entregat per nosaltres. El que Ell ens diu, ho ha fet, i la comunió amb Ell ens omple del seu Esperit, per viure en Ell, en tot moment i treball.

Aquest misteri de l'Evangeli en la celebració eucarística, i la seva relació amb l'Eucaristia, ens fan veure una cosa ben senzilla, però ben important.

A la missa no escoltem pas la Paraula de Crist, i, en general, les lectures, com aquell qui escolta una conferència magistral. Ni tampoc com aquell que, volent sentir coses edificants, es posa a llegir un llibre piadós. Escoltem l'Evangeli amb la consciència d'estar percebent el misteri d'una presència, d'un esdeveniment que té plena actualitat. Penso, per exemple, en l'emoció amb què escoltàvem, el dia 11 d'octubre, l'Evangeli de la paràbola del banquet de nocces del fill del rei, en la missa d'aniversari del començament del Concili Vaticà II: “Envià els seus homes a avisar els convidats, però no hi volien anar...! Convideu a la festa tothom qui trobeu!”

Ens fan veure, també, perquè és més important la lectura de l'Evangeli que no pas l'homilia; aquesta, en efecte, no fa més que procurar que l'Evangeli sigui més entès en algun punt concret.

Ens fan veure, encara, entre molts altres aspectes, perquè al moment de combregar el missal proposa, normalment, textos que es refereixen a l'Evangeli del dia. D'aquesta manera vol ajudar els fidels a entrar, des de la comunió, a la significació més profunda i vital de l'Evangeli escoltat.

• Vida

A la missa aniversari d'inauguració del Concili, ara mateix al·ludida, el Sant Pare va entrar amb el llibre de l'Evangeli a les mans. Aquell dia, no el portava el diaca, sinó el Papa mateix. D'aquesta manera es significaven dues coses sobretot. Una, el record de l'entronització quotidiana de l'Evangeli, durant el Concili Vaticà II. L'altra, que l'Església, tota sencera, està —com deia el Sínode de 1985— “sota la Paraula de Déu”. Però hi està de tal manera que, alhora, la Paraula és viva en l'Església. Per dir-ho plàsticament: l'Evangeli és més que el Papa i que el col·legi episcopal unit amb ell, que n'és el cap; tota l'Església ha d'esmerçar-se en la fidelitat a l'Evangeli. Però alhora, és el Papa el qui porta l'Evangeli, juntament amb els bisbes, i són ells els qui vetllen perquè romangui la veritat de l'Evangeli.

Quan és ordenat un bisbe, dos diaques sostenen sobre el cap del que rep l'ordenació el llibre dels evangelis, durant la pregària d'invocació. És un gest antiquíssim, tan a Orient com a Occident. El seu significat és clar. La predicació apostòlica, tota ella, es troba en el crit del diaca oriental: “Saviesa!”, o en les paraules de l'Evangeli: “L'Espòs és aquí! Sortiu a rebre'l... i menjareu amb ell!”. Al-leluia!

Lectura de l'Evangeli segons sant Mateu (25:1-13)

En aquell temps, Jesús digué als deixebles aquesta paràbola: «Passarà amb el Regne del cel com amb deu noies, que sortiren amb torxes a rebre l'espòs. N'hi havia cinc de prudents, i les altres cinc eren desassenyades. Les desassenyades no s'emportaren oli per les torxes, però cadascuna de les prudents se'n proveí d'una ampolla. Com que el nuvi trigava, els vingué són, i totes s'adormiren. Ja era mitjanit quan se senti cridar: L'espòs és aquí. Sortiu a rebre'l. Aquelles noies es despertaren i començaren totes a preparar les torxes. Les que no tenien oli digueren a les altres: Doneu-nos oli del vostre, que les nostres torxes no s'encenen. Però les prudents els respongueren: Potser no n'hi hauria prou per a totes; val més que aneu a comprar-ne. Mentre hi eren, arribà el nuvi, i les que estaven a punt entraren amb ell a la festa. I la porta quedà tancada. Finalment arribaren també les altres, i deien des de fora: Senyor, Senyor, obriu-nos. Però ell els respongué: Us dic amb tota veritat que no us conec.

Vetlleu, doncs, perquè no sabeu ni el dia ni l'hora».

Nostàlgia

L'home postmodern és ateu? Hi ha qui ho afirma, argumentant que la postmodernitat es mou en l'àrea de la superació dels mites i tabús ancestrals que abrigaven —i lligaven— l'home primitiu. La postmodernitat, diuen, genera una cultura de la llibertat, franca d'inhibicions. És la cultura de l'home sense por, encarant amb ell mateix i centrat en ell mateix. En aquest ambient —continuen dient—, Déu hi sobra per "inútil". Ha deixat de tenir utilitat per a l'home, que ja pot anar sol pel món. És veritat, això? En el fons del cor de la més candent postmodernitat hi ha un pòsit de nostàlgia de Déu. És aquesta dolença causada per l'enyorament de Déu. Moltes vegades no diagnosticada, però en canvi sí que és sentida, i sentida com una punyida profunda que fa sagnar l'ànima. Allunyat de Déu —si més no físicament apartat del seu santuari—, el salmista experimenta i ens diu aquesta nostàlgia. **Quan des del llit us recordo, passo les nits pensant en vós** (v. 7). No es tracta tant de les nits que cobreixen les hores de claror i ens conviden al repòs, com d'aquesta altra nit, molt més fosca, de la nostra incertesa, plena d'interrogants que ens neguitegen i fabriquen pors. La nit de l'ateisme més o menys teòric o pràctic, la nit de l'agnosticisme, la nit dins de la qual es mouen els ídols moderns del poder, de la tècnica, del diner... i de tantes altres coses. En el cor d'aquesta nit, l'home actual sent la nostàlgia —inconfessada moltes vegades— de Déu. Una nostàlgia que es formula més d'un cop a base de records viscuts en altre temps, el temps de la infantesa, de l'adolescència o de la joventut. I també viscuts en altres ambients que ara no es freqüen-

Nostàlgia, set i recerca de Déu

(Salm 62 -H.63-: 2.3-4.5-6.7-8 R.: 2b)

JOSEP M. ARAGONÈS

ten. Jo us contemplava al vostre santuari, quan us veia gloriós i poderós (v. 3). Totes aquelles vivències no valien res? No arrencaven d'una actitud sincera? No han deixat cap rastre en nosaltres? On som realment ara? Si és veritat que estem sols i que ens podem tenir drets, ¿no ho és també que instintivament retornem al vostre paisatge interior enyorant la mà que ens donava seguretat i escalf i ens guiava? Fos la que fos la forma d'aquesta mà entranyable, no era altra cosa que la mà de Déu que ens sortia al pas i que encara resta estesa a dintre nostre. La nostàlgia de Déu ens fa dir amb el salmista: **Vós m'heu ajudat i sóc —vaig ser— feliç sota les vostres ales** (v. 8).

Set

Com una terra eixuta, sense una gota d'aigua (v. 2c). Així és l'existència de moltes persones i institucions del nostre temps. Deserts. I certament que el desert també té la seva bellesa i la seva fascinació. Però és eixorc. Sense aigua no hi ha vida. Sense Déu —l'Esperit Sant és configurat amb el rou fecundant— no hi ha fecunditat, no hi ha vida de debò, en profunditat. Per això podem també nosaltres afirmar amb el salmista que el nostre cor es "desviu". No és vida, allò que ens mou, és ne-

guit, "desviació" —perdó pel terme—. I d'aquesta realitat sorgeix la set. Tenim set de Déu. Una set que moltes vegades es confon amb altres assedegaments. Perquè hi ha aigües somes que no fecunden res ni calmen la set del cor, més aviat en produeixen més. Únicament Déu calma la set de vida del cor humà. Més encara, ell és la font de l'aigua viva que salta dins nostre fins a l'eternitat. Perquè nosaltres, per obra de Crist, som llavor de resurrecció, destinats a la vida. I per més que ens entestem a ser desert infecund, som terra que reclama la presència i l'acció fecundant de l'aigua. L'home actual, com el de tots els temps, té a flor de llavi —més d'un cop sense ser-ne conscient— la pregària del salm: **Tot jo tinc set de vós, per vós es desviu el meu cor, com terra eixuta, sense una gota d'aigua** (v. 2b-c). Potser la nova evangelització que demana el món actual —postmodern i postcristià, com diu algú— consisteix essencialment a diagnosticar-li amb lucidesa l'origen d'aquesta set que sent i que el fa viure —desviure— en permanent desfici.

Vós, Senyor, sou el meu Déu; jo us cerco (v. 2a). El salmista confessa la seva condició de recercador de Déu des de la fe. Ell se sent criatura de Déu, més encara, ha experimentat l'ajuda de Déu i se sent feliç

aixoplugat sota la protecció maternal del Senyor —**sóc feliç sota les vostres ales**— (v. 8), i valora en el que realment val, l'amor que Déu li professa: **l'amor que em teniu val més que la vida**, per això converteix la recerca, que li ocupa tota la vida, —**per vós es desviu el meu cor** (v. 2c)—, en un acte continuat de lloança —**els meus llavis us lloaran** (v. 4)—. I continua: **Que tota la vida us pugui benedir i alçar les mans lloant el vostre nom; saciat del bo i millor, us lloaré amb el goig als llavis** (vv. 5-6). És l'"eucaristia" del salmista. Recerca de Déu a través de la vida, des de la fe i pels camins de la pregària i de l'acció de gràcies. Aplicat a la nostra comunitat eucarística, que celebra la manifestació de Déu en Jesucrist, això ens posa davant dels ulls tot el panorama del que en diem l'espiritualitat cristiana. L'Esperit de Jesús ens mena pels camins de la recerca de Déu i ens alimenta i amoroixa en la pregària eucarística. És una dimensió que hauríem de tenir més present en la nostra vivència cristiana. Però, i els qui no creuen? O almenys es pensen que no són creients; que estan al marge de la fe? Ells també busquen Déu. El cerquen des de la seva nostàlgia o des del desfici d'aquella buidor —¿no hi ha qui parla de forats negres en l'espai?— que se sent quan no sabem, o no volem, reconèixer que únicament la presència de Déu pot omplir-la i l'emplena. És la recerca de Déu des de la pretesa absència de Déu. Una pretensió que fa sofrir. I que en certa manera ens purifica i ens acostava a ell. Perquè Déu és amb nosaltres. **La saviesa és resplendent i no s'apaga mai... Generosa ment se'n apareix pels camins i ens surt al pas en tot el que ens proposem** (Sa 6:13 i 17).

CULTURA CIENTIFICA

El Dr. Jaume Almera i la seva escola de geologia

19 - Els col·laboradors del Dr. Almera

Els homes no són illes. El Dr. Almera no en fou una excepció. Important de debò, ja ho hem dit, va ser el seu treball personal, però el va realitzar sempre col·laborant amb altres notables investigadors o treballadors que també es mereixen l'agraïment de la ciència i que en parlem aquí. Els seus noms apareixen sobretot en les llibres de camp del Dr. Almera. No podem parlar de tots. D'alguns per falta de dades suficients. Ens limitarem als dos principals que contribuïren a la confecció del mapa geològic de la província de Barcelona: Bofill i Brossa.

Artur Bofill i Poch (1844-1929)

El Dr. Artur Bofill va néixer a Barcelona, com el Dr. Vidal. Cursà les carreres de Dret i de Filosofia i Lletres, però la inclinació que sentia per les ciències naturals el portà a dedicar-se especialment a la malacologia; l'estudi dels mol·luscs l'interessava moltíssim. Una bona preparació per a poder col·laborar amb el Dr. Almera en l'estudi dels mol·luscs fòssils. En diversos viatges d'estudi per l'Àfrica del Nord i Europa, iniciats el 1875 amb una estada a Egipte, aplegà una gran quantitat de materials geològics i malacològics, que donà al "Museo Municipal de Historia Natural", fundat per Francesc Martorell i Peña, conegut per això amb el nom de Mu-

seu Martorell (i que prengué després per nom oficial el de "Museu Geològic de Barcelona" i darrerament el de "Museu Municipal de Geologia"). D'aquest Museu fou nomenat conservador el 1887 el mateix Dr. Bofill.

També va ser el director de la Junta de Ciències Naturals i des del 1896 fins a la seva mort secretari de l'Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona. Fou un dels redactors de la Geografia General de Catalunya dirigida per Francesc Carreras i Candi i publicà nombrosos treballs: "Catálogo de los moluscos testáceos del llano de Barcelona" (1879), "Nova fauna malacològica terrestre i d'aigua dolça de Catalunya" (1898), "El Noguera ribagorzana Vallis clausa" (1909), obra escrita en col·laboració amb el Dr. Almera, i els set fascicles de l'"Estudi sobre la malacologia de les valls pirenenques" (1918-21), en col·laboració amb Frederik Haas i Joan Baptista d'Aguilar Amat.

La seva col·laboració amb el Dr. Almera s'intensificà el 1885 amb motiu de la confecció del Mapa Geològic de la província de Barcelona. A les llibretes de camp del canonge és on trobem l'especificació del treball realitzat conjuntament amb l'il·lustre malacòleg. De certes indicacions es desprèn que més d'una vegada fou l'entusiasme del Dr. Bofill que va empènyer i animar el Dr. Almera a seguir en l'obra empresa, mostrant sempre

Del llibre "El Dr. Almera i la seva escola de Geologia" de F. NICOLAU i J. VALLS

constància i il·lusió per la investigació científica.

I és que el Dr. Almera havia posat molta confiança en el seu col·laborador, des del 1879 que iniciaren el treball conjunt, en la ja esmentada gran obra dels mol·luscs fòssils, **Cancel·lards, Estrombids i Muricids**, que havien emprès conjuntament amb fructífer resultat.

I és clar que les dues obres més importants del Dr. Bofill van ser precisament les dels mol·luscs fòssils i la del mapa de la província de Barcelona portades a terme en companyia del canonge Almera.

Eduard Brossa i Trullàs (1848-1924)

Aquest altre col·laborador del Dr. Almera va néixer a Sabadell el 1848. Es va dedicar totalment a la cartografia. Marià Faura i Sans ens traça un esbós biogràfic d'aquest cartògraf al Butlletí del Centre Excursionista de Catalunya, en el n.º 357, p. 71-74, dient així:

"N'Eduard Brossa ha constituït una època en l'avenç de la cartografia nostrada; i la valua de la seva personalitat restà palesa l'any 1919 amb motiu de l'Exposició cartogràfica catalana

organitzada pel Centre Excursionista de Catalunya. Fou un dels millors dibuixants topògrafs, dels més pulcres que havem tingut a Catalunya; i no restarà pas oblidat en les generacions venideres. Han sigut escampats arreu els seus treballs cartogràfics i la Història en servirà un just record.

"Nasqué N'Eduard Brossa a Sabadell, el 13 d'octubre de 1848; fill d'una família modesta es dedicà al treball, essent més tard dibuixant gravador de la casa Henrich i Cia. En 1889 entrà en relacions amb el malaguanyat geòleg català el Dr. Jaume Almera, a qui havia sigut confiada la tasca del Mapa Geològic de la província de Barcelona, per encàrrec de la Diputació provincial.

"Ha sigut veritablement extraordinària la labor realitzada per En Brossa, tenint en compte els migrats mitjans amb què ell comptava i el no tenir una preparació tècnica, però els seus resultats són d'una tal precisió, que ha siguda reconeguda per tots els topògrafs que han seguit les seves petjades. Ell surtia al camp, transportava al paper el relleu del terreny, amb totes les indicacions de les masies, corrents fluvials, carreteres, vies ferriades, etc.; aprofitava totes les dades topogràfiques existents; i basant-se en els punts fonamentals donats per l'Institut Geogràfic i Estadístic feia l'emplenament total de la superfície mapada. Després personalment

ho transportava a la pedra, gravant-lo a pols; i finalment ell dirigí el tiratge d'estampació de totes les cinc fulles publicades pel Dr. Almera.

"En 1914 en ésser-nos comanada per la Diputació provincial la continuació d'aquest mapa, amb la col·laboració llur fou preparada una altra fulla, que ha restat inèdita, per haver-se acordat per la Mancomunitat el fer-se un Mapa de tot Catalunya a una escala més reduïda. Fou allavors, en 1921, quan la Junta de Ciències Naturals l'acomiadà, sense tenir cap paraula respectuosa per l'home que havia esmerçat tota la seva vida per fer conèixer gràficament la nostra terra. Aquest fet perjudicà la seva salut, fins allavors vigorosa; emmalaltí, agreujant-se cada jorn que passava.

"Ell havia posat tota la seva confiança en el seu fill Joan, també dibuixant topògraf i litògraf, però la dissort féu que passés a millor vida l'any abans... Morí el 15 d'octubre de 1924, als 76 anys d'edat".

Eduard Brossa, a més de la seva col·laboració amb el Dr. Almera, féu altres treballs topogràfics, com el de la regió del Montseny, i també a menor escala de tot Catalunya i de les zones fronteres que publicà el 1892. Ho mencionem per ratificar les paraules del Dr. Faura que acabem de citar, que deien que era un home que havia esmerçat tota la seva vida per fer conèixer gràficament la nostra terra.

Són ben necis tots aquells homes que s'han quedat amb el desconeixement de Déu i no han estat capaços de descobrir qui és Ell per les coses bones visibles, ni n'han reconegut l'artífex de fixar-se en les obres.

Sav 13,1

Històries, llegendes i tradicions del romànic català

El castell de Subirats, mirador incomparable de les vinyes del Penedès

Església de Sant Pere, al costat de les ruïnes del castell de Subirats. Modificada. Restaurada el 1973. D'una nau, arcs torals, volta apuntada. Absis només visible interiorment. A la façana sud, emmarcada per la porta de 1807, n'ha estat feta una altra amb arquivolta i capitells ornats. (V.B.)

Ben segur que molts de vosaltres, viatjant per l'autopista que uneix Barcelona amb Tarragona haureu vist, a l'alçada de Sant Sadurn d'Anoia, i presidint la serrellada, les restes d'un castell i unes edificacions annexes força interessants. Tot aquest aïros conjunt monumental és el que resta de l'antic castell de Subirats que alhora envolta la restaurada església romànica de Sant Pere.

Escriu doncs aquest treball entre altres raons, amb l'esperança que en un proper viatge per aquells indrets, en veure aquelles restes, penseu que cadascun dels nostres antics monuments, són una petita part de la nostra història i que, com més la coneguem, més estimarem la terra i les pedres velles que foren testimonis muts de tants i tants esdeveniments al llarg dels mil·lennis.

Construït en l'època medieval

El castell de Subirats era una sòlida construcció roquera construïda en l'època medieval, assentada sobre una antiga fortalesa romana. Fou durant centúries, defensa dels nostres avantpassats dels atacs i les invasions dels sarraïns i de molts altres enemics. Va mantenir la seva altiva i heroica construcció fins l'any 1640, quan les tropes de Pedro Fajardo, marqués de Vélez, en plena guerra de separació de Catalunya, dita també dels Segadors, la van destruir totalment.

El nombre d'esdeveniments que aquelles pedres podrien explicar, seria suficient per escriure un llarg volum, però com aquests treballs són sols sobre fets curiosos o anecdotis, n'explicarem un parell força interessants i que tenen com a protagonistes dues dones, que es feren famoses per accions molt distintes en el temps i en el contingut, però crec que són il·lustratius per donar a conèixer els costums d'aquella gent que vivia en l'època medieval.

Història de la comtessa d'Urgell

La primera és la història de la comtessa Aurembiaix d'Urgell, un personatge que ens crida l'atenció per distints conceptes. Destacant, en primer lloc el seu nom. No el trobem repetit en cap llibre d'història. És, com he dit, la primera sorpresa de la seva escassa biografia. Una biografia que s'inicia amb la felicitat arribada a aquest món a la llar dels seus pares, el comte Armengol VIII d'Urgell i la seva esposa Elvira de Subirats. Aquesta nena fou l'única filla nascuda d'aquest matrimoni i fou batejada solemnement amb el nom esmentat d'Aurembiaix.

La felicitat d'aquesta llar no durà gaire temps car la mort del seu pare esdevingué al poc temps del naixement de la princesa, con-

cretament l'any 1209. Després d'aquesta sobtada mort aparegueren diversos personatges que reclamaven la possessió del castell de Subirats, entre ells en Guerau de Cabrera. Era el que reclamava amb més insistència els seus drets. El cas és que la comtessa vídua, per defensar el seu patrimoni en favor de la seva filla, pactà amb el rei Pere I, dit el Catòlic, el casament d'aquesta amb el propi fill del rei, que seria amb els anys el famós Jaume I el Conqueridor. Aquest casament però no pogué fer-se ja que el rei Pere va morir a la batalla de Muret l'any 1213. Llavors la comtessa vídua no trobà cap solució millor pels seus interessos que maridar-se en segones noccs amb Guillem de Cervera, esperant tenir amb aquell matrimoni un fill baró. Va casar, per altra banda, la seva filla Aurembiaix, amb un parent seu de nom Alvar Pérez, que era natural de la ciutat de Toledo.

Mort d'Elvira de Subirats

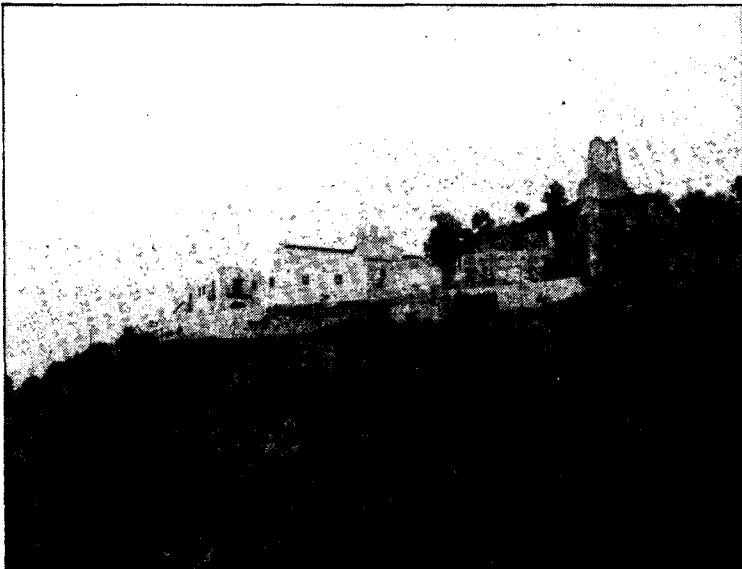
Entre aquestes, la seva mare Elvira de Subirats moria als pocs anys del seu segon matrimoni, concretament el 1220. Amb la seva mort, el pretendent de Subirats, l'esmentat Guerau de Cabrera es proclamà hereu tant del castell com del comtat. És en aquell moment quan s'inicia l'autèntica aventura de la jove Aurembiaix, per recuperar les seves possessions.

La primera cosa que fa és anul·lar el seu matrimoni amb el toledà i retornar ràpidament a Catalunya per fer prevaldre els seus drets, fins i tot estava disposada a emprendre una petita guerra per recuperar el que de llei era totalment seu.

En entrar al Principat, el més assenyat que féu la nostra comtessa, fou anar a buscar el monarca Jaume I per fer-lo sabedor del seu cas. Per aconseguir-ho es dirigí a Lleida buscant la ansiada entrevista, una trobada que es produí casualment a la població d'Agramunt.

Intervenció del monarca

En aquella reunió signaren un document en el qual el monarca ordenava a Guerau de Cabrera que fes renúncia de les seves possessions que, segons ell, havia adquirit il·legalment. Un cop complerta aquesta ordre reial, es signà un curiós contracte de concubinatge entre el rei i la comtessa Aurembiaix amb el qual es definia que si aquesta moria sense descendència directa, les seves possessions serien pel monarca. Aquest tipus de contracte que ens pot semblar estrany, era força habitual en aquella època. Un acord que no passà de ser un projecte, car al poc temps el mateix rei as-

El castell és un esplèndid conjunt monumental. (Arxiu Gavin)

sistia a les noccs de la nostra comtessa, una cerimònia celebrada a la població de Valls, i en la qual Aurembiaix es maridà amb el noble Pere de Portugal.

No sabem gairebé res d'aquest segon matrimoni de la comtessa, sols sabem que en aquesta unió tampoc no s'assolí l'ansiada descendència i que a la seva mort ocorreguda en plena joventut, tot el seu patrimoni de Subirats pel qual tant havia lluitat, no trobà cap hereu de la seva pròpia nissaga.

L'endevinadora de Subirats

En els inicis del segle XIV vivia en una petita vivenda de la parròquia de Subirats una dona de nom Geraldina de Codina, casada i amb una llarga descendència. Tenia com a professió la de curandera. Segons les cròniques, era la més famosa de tot el bisbat de Barcelona. La seva professió segons sembla, la va aprendre d'un metge foraster vingut de terres llunyanes. Tan bé la va aprendre, que les desfilades de malalts que anaven a casa seva buscant remei pels seus mals era un fet quotidià.

Aquesta fama com era d'esperar va arribar al coneixement del bisbe Ponç de Gualba. Aquest pensava que totes aquelles curacions i aquells remeis que aplicava la bona Geraldina era cosa de bruixeria i que tenia tractes amb el diable. La va obligar a deixar totalment l'exercici de la seva professió i que iniciés com a càstig pels seus pecats, un seguit de penitències públiques per curar la seva ànima. Aquesta penitència consistia que els dies de Nadal, Cap d'Any i Reis, durant la missa, confessaria públicament que les seves curacions eren falses i malèvols. Més tard hauria que peregrinar a la muntanya de Montserrat i a un cop allí resaria cent paternostres i unes altres avemaries. Si això no feia seria immediatament excomunicada.

Pel que sembla —encara que d'això no hi ha seguretat— tota la gent de la comarca féu una mena de revolució per demanar a les autoritats eclesiàstiques que permetessin a aquella bona dona que tornés a treballar en la curació de la gent malalta i que li fos aixecat immediatament aquell injust càstig. Els precs d'aquells veïns arribaren

al Senyor Bisbe, que finalment autoritzà la curandera Geraldina a continuar treballant en l'exercici de la seva professió en bé de tots els malalts, una decisió assenyada car les cròniques del temps i un document del 1337 parla que era tanta la gent que acudia a casa seva, que semblava una "gran romeria".

La nova època del castell

Després de la destrucció del castell, l'església romànica nascuda junt amb la fortalesa continuà la seva funció religiosa, convertint-se en la parròquia d'una feligresia molt escampada i cada vegada més migrada. Les cròniques de les distintes visites pastorals reflecteixen la realitat d'aquella decadència. Curiosament l'última visita que un bisbe va realitzar a Subirats, fou la de Manuel Irurita l'any 1933, pocs anys abans que als inicis de la guerra civil, es destruís una gran part del temple.

L'estat d'abandó i la ruïna de tot aquell conjunt monumental va durar gairebé trenta anys, fins que pels vols dels anys setanta un grup d'entusiastes i amants de Subirats, iniciaren un seguit de contactes amb les autoritats i amb els responsables de vetllar pel nostre patrimoni. Els seus precs foren escoltats, i s'inicià per part de la Diputació de Barcelona una tasca de recuperació molt eficaç, deixant aquella església en un perfecte estat, tal com avui la podem trobar. Gràcies, doncs, a l'esforç de moltes persones, amb la restauració física del monument es pogué restablir també, un seguit de tradicions molt arrelades entre la gent d'aquella comarca i tant l'aplec en honor de la Verge de la Font Santa com el conegut d'aplec del "Pa i l'empenta", ressorgiren amb tanta força que són cada any una sortosa realitat. Anem a explicar, encara que sigui breument, la tradició, la devoció i també el folklorisme d'aquestes manifestacions populars que crec interessant donar a conèixer.

Parlem primer de la mare de Déu de la Font Santa patrona de Subirats i de gran part dels pobles de l'entorn. La trobada de la imatge fou deguda com la major part de les marededéus, a un pastor en una clotada prop del castell, tocant a una font d'aigua termal. Al

poc temps es bastí en aquell lloc una capella votiva en honor de la Reina Celestial; amb els anys anà augmentant la devoció i l'amor dels penedesencs per aquella imatge de la Verge anomenada de la Font Santa.

Trasllat de la imatge miraculosa

Per motius que no coneixem, en el segle passat es traslladà aquella miraculosa imatge des de la petita capella, a dalt l'Església del castell, aleshores servint de parròquia a tota aquella contrada.

Com he dit, l'aplec que cada any se celebrava en honor de la Mare de Déu, era un autèntic esdeveniment, car tota la comarca s'aplegava els seus peus per demanar gràcies pels favors rebuts o per demanar la seva protecció. Aquest aplec —que a causa de l'última comtessa civil que destruí aquella imatge no se celebrà durant molts anys— des de la nova etapa, ha ressorgit d'allò més, l'assistència dels fidels a la festa és cada any més nombrosa. Una festa que se celebra el primer diumenge després de la Pasqua i que es completa en el mateix lloc als pocs dies —concretament el dia primer de maig— en un altre aplec també multitudinari i basat en una tradició de la comarca que és però en la llunyania dels temps, i que es conegut amb el curiós nom de l'aplec del "Pa i l'empenta".

El nom d'aquest aplec ve donat per la cerimònia de benedicció del pa, i per les empentes que es donava la multitud per aconseguir aquell panet beneït, uns panets que en l'antiga tradició es feien amb la farina que cada masia del terme donava per aquest fi. Un cop beneït el pa, cada fidel recollia la seva ració, el portaven a les seves llars i el guardaven com un preat present miraculós i protector de la família, encara que per la fe popular era sobretot com un element cabdal per defensar les seves collites de les forces desfermades de la natura, de tal manera que quan el cel amenaçava l'adveniment d'una forta tempesta, els pagesos posaven davant la porta de la casa tota mena d'arrels tallants, com ralles, aixades, dalles o destrals, disposades en forma de creu i amb el tall mirant al cel, i al costat de tots aquests estris, era posat el panet que s'havia beneït el dia de l'aplec. D'aquesta manera els nostres avantpassats estaven convençuts que amb aquell ritual els núvols es partien i s'escampaven les tempestes.

Avui aquestes pràctiques no són ni tan sols conegudes pels pagesos i vilatans d'aquelles torres properes a Sant Sadurn d'Anoia. Malgrat això, cada any són més els que pugen a Subirats el dia primer de maig a l'aplec del "Pa i l'empenta", una festa a la qual tots els amants de les nostres tradicions els serà molt atractiva i a més ajudarà a mantenir el caliu i l'entusiasme pels nostres costums recuperats, dintre d'un marc tan extraordinari com es el Castell de Subirats, sortosament recuperat per sempre.

JOSEP M. BROTO I TWOSE

Carisma específic de les religioses "Zeladores de l'Eucaristia"

Adoració, reparació i dignitat del culte diví

El dia 17 de juny d'aquest any 1987 s'introduí oficialment a Palma de Mallorca la Causa de beatificació i canonització del servent de Déu, Miguel Maura Montaner, prevere de l'Església de Mallorca, rector del seminari diocesà i fundador de la congregació religiosa, Germanes Zeladores del culte eucarístic.

Tota causa de beatificació i canonització té dues vessants: una jurídica que consisteix en la tramitació dels processos sobre la vida i virtuts del servent o serventa de Déu, i sobre un miracle atribuït a la seva intercessió. L'altra vessant consisteix a donar a conèixer la figura del servent de Déu perquè sigui un exemple a imitar pels fidels.

Sobre Miguel Maura s'ha escrit molt i bé. Aquí només volem presentar-lo com a fundador de les Germanes Zeladores del culte eucarístic.

Miguel Maura va néixer el 6 de setembre del 1843 a Palma de Mallorca. Maura i Montaner eren noms de certa noblesa. Molt jove, Miguel va ingressar al seminari diocesà i, després de cursar els estudis eclesiàstics, s'ordena sacerdot el maig del 1868. Es va distingir per la seva fidelitat al Papa; fou defensor de la doctrina catòlica, com a predicador, escriptor i periodista; desenvolupà durant molts anys el càrrec de rector del seminari i es va distingir com a director espiritual de moltes ànimes. Es va destacar pel seu gran amor i devoció a l'Eucaristia.

Carisma fundacional

Miguel Maura era un enamorat de Crist sacramentat. "Si un dia —deia— el Senyor en carn

Miguel Maura Montaner, fundador de les Zeladores de l'Eucaristia.

mortal i passible va voler tenir ànimes enamorades que com diu l'evangeli, el seguien i el servien amb els seus recursos, ara encara més, en la seva vida gloriosa i impassible, ha de tenir ànimes fidels i generoses, que com a colomes rodegien el seu Cos i tinguin per gran honra la cura del seu servei i la dignitat de la seva casa".

Aquests sentiments, expressats de mil maneres i en diferents

ocasions, li inspiraren la idea de formar una associació de dones piadoses decidides a donar compliment a aquell projecte. Fou la primera i com a pedra fonamental de l'Obra, la senyoreta Margarida Bernat Jordà, deixeble de Miguel i devotíssima del Santíssim Sagriment. Aviat se li ajuntaren d'altres per a ser les seves col·laboradores.

Zeladores de l'Eucaristia

L'any 1874 comencen aquestes ànimes la seva tasca, anant a recollir roba bruta de les esglésies de Palma, que al final tornaven neta, planxada i renovada o substituïda per una altra de nova la que estava deteriorada. La nova associació va prendre primer el nom de "Centre Eucarístic de les esglésies pobres" i va marèixer l'aplaudiment de totes les parròquies i esglésies de la ciutat de Palma, que mai no s'havien vist tan ben ateses. L'activitat del Centre fou cada dia més notable, fins que el 1877 el bisbe, Mateu Jaume, ho aprovà com a Obra piadosa a favor de les esglésies pobres i abandonades. Més tard l'Obra piadosa es va transformar en una veritable congregació religiosa, amb vots simples i constitucions pròpies. La nova congregació, aprovada l'any 1902, sota els auspicis de Miguel, va anar creixent amb bases sòlides. Margarida Bernat, s'anomenaria sor Josefa del Sagrat Cor i seria la primera superiora general.

Espiritualitat

Miguel fou una ànima totalment enamorada de Jesús ocult en l'hostia consagrada. Escrivia un dia a les seves filles espirituals: "l'Eucaristia, només l'Eucaristia! Heus ací la meua riquesa, el meu goig, la meua glòria, el meu consol la meua llum i la meua pau, la

L'Església de les Germanes Zeladores de Barcelona solemnement beneïda el 17 de desembre del 1950.

meua vida; heus ací el meu Déu i totes les meves coses". Aquesta devoció té dues modalitats diferents: adoració i reparació, i el zel per la dignitat, per la pulcritud i riquesa de tot allò relacionat amb el culte eucarístic.

Aquest fou el carisma i l'espiritualitat que llegà a la congregació que va fundar. Va voler que les seves religioses duguessin gravades a manera de consigna, aquestes paraules en una medalla que havien de dur al pit: "Te adoro, Dios oculto. El celo de tu Casa me devora". I en les constitucions de la congregació es va llegir: "El fi d'aquest institut es vigilar el culte a Jesús sacramentat, espiritualment i materialment, o sigui, amb actes de culte, com són oració, adoració, reparació, vigília i comunió sovint; i materialment, dedicant-se a les germanes a la fabricació, conservació, neteja i restauració de les robes i ornaments de l'altar, del sagrari i del sacerdot celebrant".

Confecció del pa per a l'Eucaristia

Un fet circumstancial va fer que la congregació es dedicés amb preferència a la confecció d'hosties per a l'Eucaristia. En efecte, no sempre era aquesta realitzada per persones amb una idea clara sobre la matèria vàlida per al pa eucarístic. Perquè les hosties resultessin més blanques i formoses, hi havia qui afegia a la farina de blat altres barrejes de farina, com d'arròs. Per evitar aquests abusos, Miguel encomanà aquest afer a les Germanes Zeladores. Es va adquirir un molí el qual fou instal·lat en una dependència de la Casa mare de Palma. Es varen abandonar els antics hostiaris, cercant sempre motlles més perfectes, fins a arribar a unes rotatives elèctriques, amb sis motlles

cada una, que poden fabricar en un dia milers d'hosties grans i petites. Actualment, aquest servei, és un dels principals que presta la congregació, de tal manera que a Barcelona, a les religioses, se les anomena "les Eucarístiques".

Miguel continuà dirigint l'Obra fins que va morir en olor de santedat el 19 de setembre de 1915. Avui l'institut té cases a Palma, Madrid, Santiago de Compostela i Barcelona.

Parla la Superiora del convent de Barcelona

"Les Eucarístiques" resideixen avui al carrer Madrazo de la ciutat comtal. Hem parlat amb la Mare Superiora.

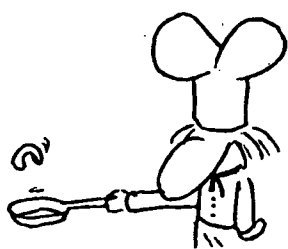
—Voldria assenyalar que el nostre carisma prioritari és el d'adoració i reparació. Per això a totes les nostres cases tenim el Santíssim exposat tot el dia. A això continuen les nostres activitats: confeccionem ornaments per a les missions del Tercer Món i per a parròquies pobres d'aquí. Donem classes de tall i confecció, mecanografia i alguns idiomes. Tot gratuït per a joves obreres.

—En el seu taller barceloní, quantes hosties confeccioneu al dia?

—De noranta a cent mil de petites i unes cinc mil, de grans. Servim a múltiples parròquies de la diòcesi de Barcelona, més les ciutats de València, Albacete, Castelló de la Plana i d'altres.

Les germanes romanen fidels al carisma fundacional: adoració silenciosa al Déu del sagrari i zeladores de tot allò referent al culte. Tant de bo es multipliquessin les seves cases i el nombre de les seves religioses, perquè cada dia sigui més conegut, estimat i honorat Jesús Eucaristia.

F.G.

CURSOS DE CUINA

Ronda General Mltre, 136, 2.º, 1.ª - Barcelona

Dimarts:

tarda de 5 a 7
vespre de 7,30 a 9,30

Dimecres:

matí de 10,30 a 12,30
tarda de 5 a 7

Dijous:

tarda de 5 a 7

INFORMACIÓ I MATRÍCULA:

Maria Teresa Dachs

Tel.: 339 31 60

Trobada de responsables de la Coordinació Catalana de Colònies, Casals i Clubs d'Esplai, amb l'assistència del doctor Torrella

Una bona educació en l'esplai és una educació integral

La Coordinació Catalana de Colònies, Casals i Clubs d'Esplai ha organitzat recentment una trobada de responsables dels seus Centres d'Esplai a la localitat de Coma-ruga. En Carles Cosculluela i Llorc ens explica com va anar una reunió en què va quedar bastant definida i valorada la tasca i figura del responsable en el centre d'esplai.

Després d'uns mesos treballant el tema "JUGAR FORT, SER RESPONSABLE", ens hem reunit unes 200 persones a l'alberg de joventut que la Generalitat de Catalunya té a Coma-ruga (Baix Penedès), per intercanviar experiències i conclusions en un ambient de treball i alhora festiu.

En Josep M.ª Vila, Secretari General de la Direcció Gral. de Joventut de la Generalitat, pronuncià la primera ponència amb el lema: L'ESPLAI COM A ACTITUD, EDUCAR EN L'ESPLAI. Entre d'altres coses, va dir que ens cal pensar que una bona educació en l'esplai, és una educació integral. Desvetllar una actitud nova, fer del temps lliure, un temps alliberador. Crear marcs, espais de llibertat: Restar oberts en tot moment. Experimentar actituds diferents, enfront de les que predominen al nostre voltant. També, insistí en la interiorització. Aquesta ha de donar escalf a tot allò pel que hem optat. Si és així, les activitats que sorgiran seran integradores. Més endavant es referí a la pobresa de llenguatge, tot afirmant que és un signe de pobre-

sa de pensament. Referint-se a les sectes, afirmà que sovint manipulen paraules com llibertat, transcendència, comunitat i d'altres semblants. Esmentà també que una societat sense llenguatge és molt més fàcil de manipular, fins a l'extrem de facilitar el triomf de règims feixistes. Per últim, insistí que ens cal observar unes normes, amb les quals podrem educar els nostres nois. Cal tenir present, que si nosaltres no ho fem, altres ho faran per nosaltres.

Acabada la ponència començà la primera activitat. Val a dir que el centre d'interès de la trobada eren el manual de circulació i el cotxe amb les seves peces respectives. En Jordi Girbau, de l'Escola de l'Esplai de Girona, amb bona dosi d'humor, ens anà presentant els diferents senyals, així com el seu significat aplicat al centre d'esplai i l'equip de monitors. Després, en petits grups, tot fent ús d'un llibret del Codi de circulació, anàrem escollint un senyal definitori de com ha de ser el centre d'esplai ideal.

L'activitat d'animació fou organitzada pel Bisbat de Solsona.

Va consistir en diferents proves que s'havien de fer en un curt espai de temps. Val a dir que resultà força divertit, des de menjar galletes fins a fer barrets de paper, relleus, trencaclosques, etc.

Acabàrem el dia amb la pregària de mitjanit.

El jove i la responsabilitat

La seva ponència va anar a càrrec d'en Pere Barbosa, mestre i pedagog, que dissertà sobre EL JOVE I LA RESPONSABILITAT. Entre d'altres aspectes remarcà el següent: La persona no neix, es fa en la interrelació. Si l'entorn no és humà, la persona mai no serà humana. Per assolir la seva plenitud, li cal una emancipació. L'educació, va dir més endavant, és l'únic mitjà, pel qual la persona, podrà assolir tot això. Tot seguit cità uns quants exemples proposats per Carl Rogers en alguns dels seus llibres. Més endavant comentà com nosaltres hem d'esdevenir el motor de canvi. Si els canvis ens obliguen a canviar, malament. Ens recordà com cal acceptar les normes de grup. Ser autèntic. Acceptar les situacions. No dir-ho amb paraules. Saber demostrar-ho. Ens recordà que ser RESPONSABLE vol dir, entre d'altres coses, donar la resposta que s'espera. També un ha d'intentar posar-se al lloc de l'altre. Respectar que els altres te-

Celebrant l'Eucaristia. Ofertori.

Treball en grups (Bisbat de Girona).

nen dret a ser diferents de nosaltres. Ser rígids pot portar-nos males conseqüències i a la llarga a la desfeta del grup. Ser responsables també vol dir, que en un moment concret, haurem de prendre decisions amb criteri propi. Es varen esmentar molts més aspectes.

Arribat l'apartat de preguntes, sobresortí un aspecte molt concret, i que cal veure molt clar: L'EDUCACIÓ NO ES NEUTRA. Cal prendre unes opcions clares, per tal de clarificar el producte que oferim.

Després de la ponència, es féu una discussió en grups, sobre el qüestionari enviat per la Coordinació Catalana i treballat als respectius centres d'esplai. En el cas del MCEC de Barcelona, els grups es constituïren per zones. La discussió i participació fou molt activa, de la qual cosa es desprèn el gran interès pel tema.

Es va fer també el gran JOC anunciat en el programa, relacionat amb el centre d'interès. A cada lloc contemplàvem diferents preguntes sobre qüestions del centre d'esplai, amb diferents opcions de resposta. Un cop escollida la resposta, que era l'adient del nostre centre d'esplai, s'anava a recollir una peça de cotxe segons l'opció escollida. La segona part del joc, consistí a anar col·locant les diferents peces recollides en anar contestant les preguntes, en una cartolina i així anar construint el nostre cotxe, que havia de ser el reflex del nostre centre d'esplai.

Ofrenes dels bisbats

La celebració de l'Eucaristia fou un dels actes més importants de la nostra trobada. Els cants seleccionats de manera encertada, ens ajudaren, a donar el to festiu a la celebració. A l'ofertori, membres de cada bisbat oferiren les diferents peces que s'anaren col·locant en un gran cotxe de cartolina col·locat prop de l'altar. A l'homilia se'n recalca, tot comparant amb el text de l'evangeli de sant Mateu com som cridats a ser responsables i prendre compromisos seriosos de servei als altres.

En el darrer dia de la Trobada vam comptar amb la presència de l'Arquebisbe de Tarragona, Dr. Ramon Torrella.

Als racons de reflexió es va parlar de L'ESPLAI DIARI, ELS PARES I EL CENTRE D'ESPLAI, CONFENSIONALITAT DEL CENTRE D'ESPLAI, LA INTEGRACIÓ DELS MARGINATS A L'ESPLAI, entre d'altres temes.

En Carles Armengol, de l'Escola de l'Esplai de Barcelona, va exposar les conclusions de la trobada en les quals es definia més o menys el paper del responsable i s'apuntaren alguns reptes de cara al futur.

Tot seguit en Joan-Josep Serret, President de la Coordinació Catalana, pronuncià les paraules de comiat.

CARLES COSCULLUELA i LLORT

L'acte commemoratiu tindrà lloc el dia 12, a Barcelona

Ajuda a l'Església necessitada celebra el seu 40è aniversari

El pròxim 12 de novembre tindrà lloc a Barcelona l'acte commemoratiu del 40è aniversari d'Ajuda a l'Església Necessitada. Presidirà la commemoració el cardenal-arquebisbe, de Barcelona doctor Narcís Jubany. També ha anunciat la seva assistència el pare Werenfried Van Straaten, fundador de l'obra. Predicador infatigable, ha ajudat les Esglésies víctimes de la persecució o de la misèria moral o espiritual.

L'obra compta actualment amb 600.000 protectors en el món i administra importants projectes pastorals. Catalunya no ha volgut quedar al marge d'aquesta celebració. És un acte d'especial relleu del qual ens parla el delegat a Catalunya d'Ajuda a l'Església Necessitada, Pau Cazeneuve. La celebració tindrà lloc en el col·legi dels Germans Maristes La Immaculada (València, 377) a les 19 h.

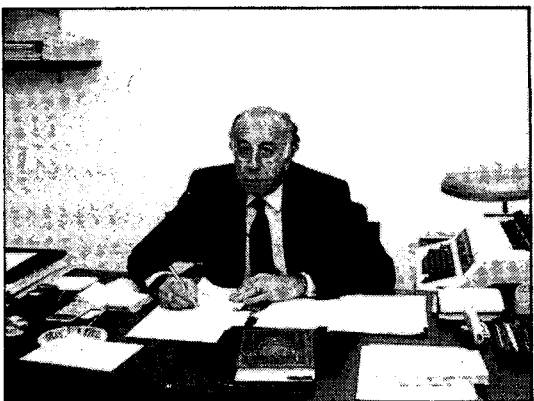
En què consistirà l'acte, senyor Cazeneuve? Parlaran els delegats de la nostra central a Königsberg (República Federal d'Alemanya). José Brandau, responsable de la secció d'Iberoamèrica, i el pare Florian, cap de projectes i ajudes per als països de l'Est. El nostre director a Espanya, José M.ª Sanchez, ens donarà una visió de l'obra a Espanya.

També hi intervindrà el nostre fundador, el pare Werenfried Van Straaten que ens donarà una visió general de l'obra. Tancarà l'acte el cardenal-arquebisbe de Barcelona, doctor Narcís Jubany, al qual vull agrair la seva presència per endavant.

Quina és la situació de l'obra a Espanya? Us puc dir que molt bé, gràcies a la generositat dels nostres benefactors.

Actualment som el novè país del món en donatius recollits, i amb un augment durant el passat exercici de l'ordre de l'11,8 per cent.

A quina mena d'activitats posa atenció Ajuda a l'Església necessitada?

Pau Cazeneuve és el delegat a Catalunya d'Ajuda a l'Església necessitada.

Com ja se sap, la nostra Obra, eminentment Pastoral, ajuda a tota necessitat d'Església mitjançant beques per a la formació de sacerdots i religiosos, construcció de temples destruïts, material i formació catequètica, ajudes a sacerdots en extrema necessitat a països d'opressió... Mai no diem NO a una necessitat Pastoral. Recentment i per citar un exemple, hem finançat la compra de dos jeeps tot terreny per a la seva tasca apostòlica a aquelles terres llunyanes de Kenya i Colòmbia a la Comunitat Claraeulàlies, formada en la seva majoria per noies catalanes.

Que a l'Església del silenci, no corresponguem amb un silenci d'Església.

Per a tota informació referent a la nostra Obra podeu dirigir-vos a la nostra Delegació a Catalunya, Travessera de Dalt, 24, ent. Tel. 237 37 63 - Barcelona.

C.C.

SRA. DOLORS

Compra mobles antics i tota mena de objectes antics, pisos sencers

Paguem al comptat

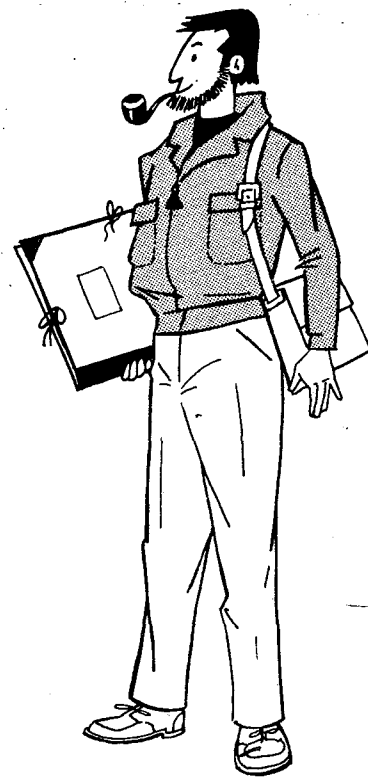
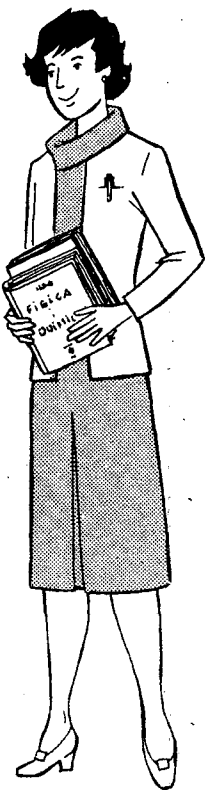
Tel. 201 96 30

10.000 adreces
10.000 nous lectors

5 persones de la vostra coneixença

CATALUNYA CRISTIANA *UNEIX!*

És el moment de donar **un bon impuls** a l'expansió de **CATALUNYA CRISTIANA**. També **vós podeu participar en aquesta tasca**. Probablement coneixeu moltes persones de les més diverses professions: enginyers, mecànics, mestresses de casa, agricultors, artistes, venedors... o d'altres que pensen com vós. Ens els voleu presentar?

- Ompliu les butlletes amb les adreces d'aquests amics vostres als qui veieu que pot interessar CATALUNYA CRISTIANA i envieu-nos-les.
- Nosaltres els farem conèixer el nostre setmanari. És molt fàcil però molt important!
- Col·laborareu així a fer possible l'augment de lectors que requereix el moment actual. Faciliteu-nos el màxim d'adreces possible.

Nom	Nom	Nom	Nom	Nom
adreça	adreça	adreça	adreça	adreça
.....tel	tel	tel	tel	tel
població	població	població	població	població
D.P. Prov.	D.P. Prov.	D.P. Prov.	D.P. Prov.	D.P. Prov.

Encara podeu fer més

Aquell amic vostre que té interès per CATALUNYA CRISTIANA, doneu-li a omplir la butlleta de subscripció.

Envieu-nos-la

**Catalunya
Cristiana**

Carrer de València, 244, 2n. 08007 BARCELONA

Nom
Domicili nº Població D.P.

Se subscriu per 1 any a CATALUNYA CRISTIANA en català/castellà per pessetes 3.900.-
Aquest import el faré efectiu de la forma següent:

☐ Pagament domiciliat ☐ Xec nominatiu que s'adjunta

Signatura

Lloc Data

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc/Caixa Agència

Senyors: Els prego que d'ara endavant, fins a nou avís, amb càrrec al meu compte/llibreta nº se serveixin pagar els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció al setmanari CATALUNYA CRISTIANA.

Signatura

Lloc Data

Catalunya Cristiana a cada llar cristiana Catalunya Cristiana

MÚSICA

Estrena d'una Missa d'un jove compositor català

La missa considerada com a forma musical no és altra cosa que una composició vocal, o vocal-instrumental en la qual els textos són els de l'ordinari de la missa, és a dir: Kyrie, Glòria, Credo, Sanctus, Agnus Dei. Aquestes composicions religioses les podem classificar en dos grups: les breus i les solemnes. Les primeres, tal com ja indica el seu nom, són de curta extensió i per tant poden resultar adients per a certes celebracions litúrgiques. Les segones solen posseir una llarga durada, un notable nombre d'instruments, i la presència de solistes vocals. Aquestes misses són, més aviat, per a ser escoltades en forma de concert encara que en determinades ocasions històriques han servit per a la litúrgia.

Es pot afirmar que la missa és una de les formes musicals que a través de la història ha omplert més ratlles de pentagrama, ja que la llista de compositors que han mostrat interès per aquesta temàtica religiosa, amb més o menys encert, és realment notable.

D'aquest interès en tenim un exemple molt recent i alhora curiós. És la "Missa Solemnis in G" de Francesc Xavier Jorba, un jove compositor que inicià els seus estudis musicals a l'Escolania de Montserrat. La "Missa Solemnis in G" fou estrenada a Martorell el passat 10 d'octubre, interpretada per la coral "Ars Nova" sota la direcció de Joan Asín. Posteriorment, el dia 25 del mateix mes, es cantà altra vegada durant un concert que tingué lloc a l'església parroquial de Collbató, amb una interpretació molt acurada.

Vaig anar amb molta expectació a escoltar aquesta missa a Collbató i he de dir sincerament que malgrat la seva durada —quasi quaranta minuts— l'audició em resultà curta i a la vegada molt plaent. Potser, l'obra mirada globalment té alts i baixos en la seva estructura compositiva, però per altra banda posseeix moments deliciosos, uns plens de delicadesa i altres plens de solemnitat.

L'estil que Xavier Jorba empra en la "Missa solemnis in G" és variat, de manera que en alguns moments es pot percebre el ritme i la vivesa del barroc; en altres, s'endevina una clara tendència cap al classicisme; i finalment en altres es palpa l'expressivitat del romanticisme.

L'experiència d'aquesta missa és un fet positiu i lloable el qual demostra, una vegada més, que a casa nostra hi ha gent amb imaginació i amb ganes de crear.

XAVIER MASSAGUÉ

III temporada d'Euroconcert

L'onze de novembre s'iniciarà la III temporada d'Euroconcert amb un concert a l'església de Santa Maria del monestir de Pedralbes. S'hi presenta el Nou Quartet de Zuric amb un programa de Mozart i Beethoven.

Posteriorment els concerts se celebraran al Palau de la Música Catalana i n'hi haurà deu de grans conjunts o solistes estrangers i sempre amb músiques consagrades. Destaquem l'Orquestra de Cambra de Budapest amb el Cor Madrigal també de Budapest en la versió concertant de l'òpera d'Antonio Vivaldi "L'Olimpiade". Aquestes dues formacions conjuntament amb la Coral Sant Jordi cantaran l'oratori de G. F. Händel "Israel a Egipte".

La soprano Lucia Popp acompanyada del pianista Irwin Gage faran una sessió de lieder alemany interpretant peces de F. Schubert, R. Schumann, A. Schönberg i R. Strauss.

Posteriorment tindrem l'Orquestra de Cambra de la Filharmonica de Berlín amb el pianista Pavel Gligilov amb un programa titulat "de Mozart als romàntics".

El director i simultàniament pianista Philippe Entremont farà un programa Mozart-Haydn amb l'Orquestra de Cambra de Viena.

L'estètica musical luterana, íntegrament dedicada a obres de J.S. Bach serà interpretat pel cor, orquestra i madrigalistes de Basilea.

Uns quartets de música romàntica, L. Beethoven, R. Schumann i J. Brahms seran interpretats pel Quartet Emera. I més música romàntica, ara simfònica amb la Northern Sinfonia Orchestra, per escoltar F. Schubert, F. Chopin, i F. Mendelssohn. Per completar aquesta part de la música del nou-cents l'instrument rei de la música romàntica: el piano amb Stefan Vladar: R. Schumann i F. Chopin.

Es clourà la temporada amb música de concert napolitana i veneciana interpretada pel famós conjunt I Musici: A. Scarlatti, G.B. Pergolesi, T. Giodani, A. Marcello, T. Albinoni i A. Vivaldi.

Com es pot veure, una magnífica programació per uns interessants intèrprets.

FERRAN CAMPS

ART I ARQUEOLOGIA

Pla per salvar la torre inclinada de Pisa

Ja està acabat el pla per conservar la torre inclinada de Pisa, elaborat per un grup d'experts en arquitectura i restauració de monuments. Luca Sanpaulesi, un dels experts que ha participat en l'elaboració del projecte, ha afirmat que no variarà gens el grau d'inclinació de la torre. La primera fase d'aquest projecte preveu la construcció d'una estructura circular capaç de sostenir, en cas necessari, fins el 50 per cent de les 14.500 tones de pes de la torre. La segona fase preveu la consolidació de la torre i la tercera, la construcció d'un anell de formigó en la base del monument.

Important descobriment prop de la piràmide de Keops

Un segon vaixell solar enterat fa 4.600 anys prop de la gran piràmide de Keops, a Egipte, ha estat descobert i fotografiat per primera vegada mitjançant una sonda. Els científics nord-americans i egipcis que participaren en l'exploració han utilitzat els més sofisticats mitjans tècnics per a no alterar l'aire que des de fa 46 segles rodeja el vaixell en la cambra.

El fet de no moure la peça arqueològica del seu lloc i realitzar les investigacions només per mitjà de fotos i vídeos respon a una decisió dels científics i el Govern egipci de preservar la troballa de possi-

bles deterioracions per manipulacions.

La troballa fou feta per un equip d'investigadors de la societat nord-americana National Geographic (NGA) i el organisme egipci per antiguitats. Aquest vaixell solar és similar al trobat el 1954 en una altra cambra a pocs metres de distància d'aquesta.

Cambra subterrània

El primer vaixell està fabricat amb fusta de cedre del Liban i es troba actualment exposat en un museu situat davant la gran piràmide. El govern egipci ha decidit deixar en el seu lloc el vaixell per evitar la seva deterioració. En el primer vaixell es van haver de reconstruir algunes parts maltractades pel transport.

Els científics perforaren durant tres dies amb una sonda especial els 160 centímetres de granit, i introduïren una cambra de vídeo, després de prendre mostres d'aire que, segons sembla, ha romàs invariable des de fa 46 segles. El vaixell, desmantellat com l'anterior i embolicat amb lones descansa en el fons d'una cambra de gairebé 20 metres de longitud, tres d'altura i quatre d'amplada, encara no s'han determinat amb exactitud les dimensions.

Aquesta troballa acaba amb 30 anys d'especulació sobre la possible existència d'altres vaixells solars, anomenats així perquè s'enteraven junt els faraons perquè poguessin navegar pel Nil cap a l'altre vida en companyia del déu Ra, el sol.

Una segona hipòtesi afirma que aquests vaixells eren mers car-

ruatges funeraris en els quals el difunt faraó era portat des del palau fins a la seva tomba, encara que tampoc no està confirmat que les tres grans piràmides de Giza —Keops, Kefren i Micerinos— rebessin els cossos momificats dels reis que les construïren.

La sonda introduïda en la cambra subterrània fou dissenyada per experts de l'Administració Nacional per a l'Aeronàutica i l'Espai (NASA) perquè el trepant no deixés escapar l'aire tancat en ella ni pogués introduir partícules de res.

D'aquesta forma es podrà estudiar la composició de l'aire de fa 4.600 anys en el cas que la tomba hagi romàs hermètica. Els científics esperen trobar també polen que ajudi a comprendre quina era la flora en l'Egipte de la IV dinastia i quines són les característiques de l'atmosfera que ha permès la conservació de la fusta.

Tècnica no destructiva

La realització del projecte d'exploració, que ha costat prop de 25 milions de pessetes, ha necessitat dos anys de preparació. "La tècnica innovadora i no destructiva que hem utilitzat en aquest projecte serà un nou instrument per als investigadors del món sencer", opina Wilbur Carret, de la NGA.

"Aquest mètode és particularment valuós perquè demostra que no és necessari moure les peces arqueològiques del seu lloc natural per obtenir-ne profit.

El director de l'organisme d'antiguitats egipci, Ahmed Kadri, afirmà que el sistema serà aplicat a altres zones arqueològiques d'Egipte com Luxor.

ATENCIÓ!

Fomenteu el bon costum de la lectura, amb bones lectures. A la col·lecció Nova Terra hi trobareu uns llibres especialment interessants per als nostres joves.

HISTÒRIES POSSIBLES-2

Ramon Folch i Camarasa

UN MÓN FELIÇ

Aldous Huxley

TERRA DELS HOMES

Antoine de Saint-Exupéry

TARTARÍ DE TARASCÓ

Alphonse Daudet

ELS ULLS DEL GERMÀ ETERN

Stefan Zweig

L'ÚLTIM SUPERVIVENT

EL PETIT GUINEUETA, GRAN

CAÇADOR

Hanns Radau

EN GUINEUETA, L'ÚLTIM CAP

DE TRIBU

Hanns Radau

SINDBAD, EL MARINER

Anònim

L'ÚLTIM SUPERVIVENT

A.S. Neill

TRENCAOUS I EL REI DELS

RATOLINS

E.T.A. Hoffmann

I la novetat més recent:

AHÍMSA, LA NO-VIOLÈNCIA DE GANDHI

Aurora Díaz-Plaia

Preciós estudi biogràfic per als adolescents

A totes les bones llibreries

LA LLAR DEL LLIBRE,

Bergara, 3. 08002 Barcelona

RACÓ DEL LLENGUATGE

No exagero ni polititzo

Un lector de la secció **El lector escriu** del número 70 de Catalunya Cristiana, troba que exagero i polititzo en parlar dels errors mantinguts en els cognoms, pel fet d'atribuir-los als funcionaris castellans.

Deu tenir la seva part de raó, però m'agradarà sotmetre la qüestió a algunes consideracions més, per si això ens ajuda a aclarir les idees. En primer lloc, he de dir que els meus comentaris en aquest racó són sempre a nivell popular i no són mai a nivell d'especialista. Vull dir que jo no he ficat mai el nas en els arxius i estic molt lluny de ser un investigador. Per tant, pot molt ben ser que els errors en l'escriptura dels cognoms els comencessin gent ben catalana, tal com diu el senyor Cardelús. Gent amb la poca cultura gramatical pròpia de l'època. Si fa no fa, aquesta situació de totes les llengües en curs de formació, deu ser normal. Però si en ple impuls de creixement, aquesta llengua és foragitada dels llocs oficials i lliurada a mans de funcionaris desconexors del català (ni ganes), desproveïts de sensibilitat pels nostres costums i amb la consigna d'anorrear per sempre tota altra parla que la castellana, doncs ja n'hi havia prou per ferir de mort una llengua amb un passat gloriós i un esdevenidor ben negre. No comptaven amb la capacitat de supervivència del català que ha sortit sempre de les maltempsades amb una vigoria inexplicable i gaudint d'una salut insultant.

Els registradors civils, els mestres, els administratius darrera una finestreta pública, els empleats de les grans companyies nacionals, telefònica o ferroviària, els tècnics que retolen els indicadors de les carreteres i de les poblacions, se'ns han presentat amb l'idioma oficial a la butxaca i poc disposats a fer concessions en aquesta matèria. Salvant totes les excepcions que calgui, —més aviat poques— han fet un mal incalculable a la llengua catalana. Aquesta allau de persones importants han entrebancant qui-sap-lo la normalització del català, i ara mateix s'han alçat veus des del govern central eximint-los de conèixer el català. No caldria sinó, pobrets!

Ni ara ni abans els que ens endegen políticament han tingut present la realitat d'una frontera lingüística que no coincideix amb la divisió provincial administrativa. I no estic polititzant. Parlo només de la conculcació d'un dels drets humans més elementals, el respecte a l'ús i al desenvolupament de la llengua de tot un poble.

Perles ortogràfiques

Al mateix escrit a què m'he referit abans se'ns recomana que en lloc de dir i escriure Lourdes, en francès, adoptem el nom català de Lorda (pronunciat "Lurda"). Correcta l'observació, però mal pot pronunciar-se u en aquesta síl·laba tònica escrita amb o. Només es pronuncien u les os àtones.

ALBERT PERA

LLIBRES

Calaceit i el Matarranya (1)

Per molts lectors, Calaceit és una vila desconeguda, a la zona sud de la Franja de Ponent. Els qui l'hagin visitada hauran quedat impressionats com passa d'altra banda en altres poblacions de la comarca, de la qualitat de molts edificis bastits en pedra treballada. I una cosa que us causarà impacte, també, és que tothom continua parlant en català tot i estar tan endins de l'Aragó administratiu. Per mitjà del llibre que comentem veurem com ja des de la prehistòria aquesta zona ha estat íntimament vinculada amb Tortosa. Les moltes troballes arqueològiques ho palesen abastament. I a partir d'aquest moment això s'ha mantingut. Fins i tot durant la dominació àrab pertanyien a la taifa tortosina.

Després d'una breu i efímera conquesta aragonesa feta per Alfonso I, més conegut pel Bataller, l'any 1132, Calaceit fou reconquerit als àrabs pel comte Ramon Berenguer IV per mitjà d'uns cavallers de Cambrils el 1151. El sobirà català els concedí, als conqueridors, el senyoriu sobre Calaceit, Arenys Lledó. Sembla que d'immediat estaven vinculats amb la diòcesi de Tortosa, tot i certes vindicacions de la Saragossa. I han estat tortosins fins a molt recentment. En concret el 1957 en què la modificació de límits diocesans ajustant-se a les províncies, segons desig del franquisme, els conduí a l'arxidiòcesi cesaraugustana.

Després de la reconquesta aquesta zona fou sovint castigada pels moros que encara dominaven els Ports de Beseit. I

no és pogué garantir la seva tranquil·litat fins que s'instal·là l'orde militar de Calatrava a Alcanyis. Els monjos militars de Calatrava no cessaren d'ampliar els seus dominis per tota la zona fins que el 1241 aconseguiren Calaceit i Cretes amb excepció d'un mas que encara resta en mans dels Cambrils.

Tot a la zona de què parlem es repoblà amb catalans atrets pels beneficis de les cartes de població, sistema típic d'aquells segles. Quan caigué en mans dels de Calatrava, aquests continuaren emprant el mateix sistema per augmentar la demografia, això és, concedir terres als nousvinguts sense preguntar qui eren o què havien fet abans.

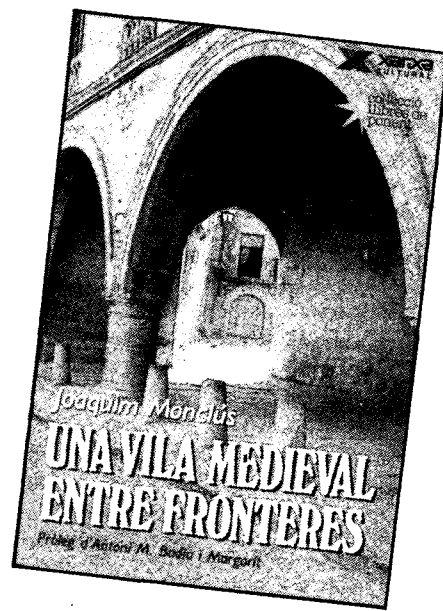
L'orde de Calatrava va fer la frontera lingüística amb el català, ja que fins a Alcanyis, per la part oest, es parlà l'aragonès fins que fou substituït

pel castellà. Enfront d'aquesta àrea lingüística, la zona que controlava l'orde militar del Temple, era considerada de parla catalana. Els templaris tenien la seva seu central a Miravet, on queden restes de l'importantíssim castell que bastiren al costat de l'Ebre. El fet que Calaceit passés a mans dels de Calatrava féu que fos considerada aragonesa, fet que és consuma el 1359 en què s'establí definitivament el riu Algars com a línia divisòria entre l'Aragó i Catalunya.

El llibre es completa amb un apèndix documental molt interessant i confirmatori del què hem dit abans.

FERRAN CAMPS

(1) *Una vila medieval entre fronteres*. Joaquim Monclús. Pròleg d'Antoni M. Badia i Margarit. Editorial Xarxa Cultural. Barcelona 1987.

LA SARDANA I LA DANSA

JOSEP VENTURA

CONCURS DE JOVES INSTRUMENTISTES DE TIBLE. — La revista de Cultura Popular Catalana SOM convoca un concurs d'interpretació per joves instrumentistes de tible, segons les següents Bases:

1.- Podran participar-hi tots els instrumentistes de tible menors de 22 anys (nats abans del 31 de gener de 1965).

2.- La prova consistirà en una interpretació cara al públic d'una peça igual per a tots, que serà la sardana "Fent-se clar", de Ramon Serrat; i una altra de lliure elecció que no sobrepassi dels 50 compassos.

3.- Hi hauran dos jurats que puntuaran per separat. Un, compost de 5 professors de música; i l'altre, per 10 persones de reconeguda solvència relacionades amb la música de cobla. Els jurats puntuaran per separat les dues interpretacions. (Els punts del jurat musical tindran doble valor.)

4.- Hi hauran 5 premis, que seran guardons atorgats pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, l'Excma. Diputació de Girona, l'Excma. Ajuntament de Bescanó, el col·lectiu del GISC i la Revista "SOM". També, un obsequi per a tots els participants.

5.- El Concurs se celebrarà en el decurs de la II Gran Festa de SOM, el dia 19 de desembre de 1987, a les 10 de la nit, al cinema de Bescanó (Gironès).

6.- El termini d'inscripció serà el dia 30 de novembre de 1987; i cal enviar-hi les dades personals (nom, cognoms i edat) així com l'adreça i el telèfon, i un petit curriculum, a l'**Apartat 198 de Girona (17080)**.

7.- Es limita la participació a 10 concursants. Si hi haguessin més inscrits es faria una selecció el mateix dia 19 de desembre, a l'hora que prèviament es comunicaria, a cura del Jurat musical.

8.- Els membres del jurat no es donaran a conèixer fins llegit el veredict, i les seves decisions seran inapel·lables.

9.- En participar al concurs significa l'acceptació de totes les Bases.

MEMORIAL EDUARD TOLDRÀ. — El Foment de la Sardana de Barcelona ha preparat un seguit d'actes commemoratius del 25è. aniversari del traspàs del mestre Eduard Toldrà, que s'iniciaren el dia 1 de novembre, a migdia, amb un concert antològic de sardanes i obres per a cobla de l'eminent músic vilanoví, a la plaça del Pi interpretat per la cobla Ciutat de Barcelona, sota la direcció de Joan Lluís Moraleda.

D'altra banda, també s'anuncien sengles conferències que tindran lloc a la Sala Gespa del Centre del Carrer Sant Pere més Alt núm. 25, el dimars dia 10, a càrrec del mestre Albert Argudo, i el dijous dia 12, a càrrec de Narcisa Toldrà, els quals oferiran la seva respectiva visió i record d'Eduard Toldrà com a mestre i com a pare; ambdues dissertacions s'iniciaran a les vuit del vespre.

MANUEL CUBELES, GUARDONAT. — Manuel Cubeles i Solé, destacat folklorista i coreògraf, cofundador de l'Esbart Verdaguier, animador cultural, radiofonista, editor televisiu, membre de la Co-

missió Assessora del Servei de Promoció Cultural de la Generalitat de Catalunya i que actualment dirigeix l'Obrador de la Dansa a Catalunya, ha estat guardonat per la Fundació "Jaume I" amb un dels premis que anyalment atorga aquesta institució a diferents personalitats destacades per la seva labor d'actuació cívica ciutadana. El jurat dels Premis d'Honor "Jaume I" i dels Premis "Jaume I" d'actuació cívica ciutadana estava integrat per Josep M.ª Ainaud de Lasarte, Josep Benet, Maria Aurèlia Capmany, Enric Casassas, Joan Antoni Maragall, Frederic Rahola, Lluís Roca-Sastre, Joan Triadó i Joan Vallvé i Creus. Aquestes distincions foren lliurades en un solemne acte celebrat al Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona, el passat dia 29 d'octubre.

CONCURS FOTOGRÀFIC. — Els "Amics de la Sardana Terranostra" de Girona han convocat el seu 4t. Concurs Fotogràfic, obert a tots els afeccionats que hi vulguin concórrer amb fotografies sobre tema sardanista. Cada concursant pot presentar un màxim de tres fotografies en blanc i negre i en color, no premiades en altres concursos. Els premis estan dotats amb dotze mil pessetes més sengles trofeus per a cada un dels concursants guardonats. El darrer dia d'admissió d'obres serà el 21 de desembre de 1987 i el veredict es farà públic el 27 del mateix mes.

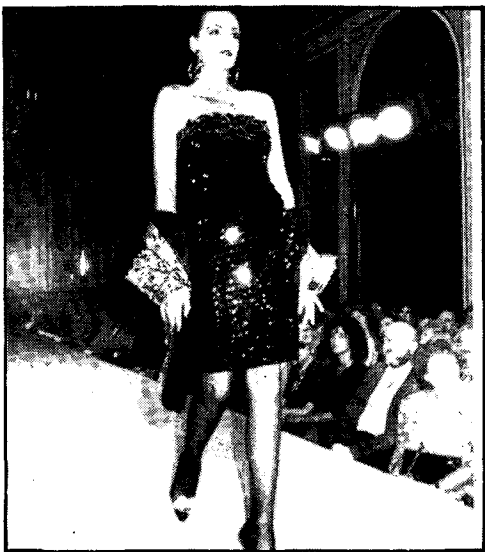
Tots els interessats poden demanar informació sobre les bases d'aquest certamen fotogràfic a Amics de la Sardana "Terranostra", carrer de Ramon Muntaner núm. 3, entresol segona, 17005 Girona, o telefonant al senyor Generós Mestres, a través del número (972) 23 92 15.

MODA

93 Saló de la Moda Espanyola

Jaquetó creat per Tapbioles i Pirretas. Tanca de cremallera al davant i vores d'ant.

Cerdán Diffusión presentà aquest vestit per a festa completament realitzat en paillette negra. Escot banyera amb acabat brodat. Jaqueta daurada coordinant.

A l'Hotel Ritz de Barcelona, es presentà la 93a edició del Saló de la Moda Espanyola, amb el suport de la Cooperativa de l'Alta Costura i sota la direcció de Segismundo de Anta, que va integrarment dedicada a tots els professionals del país, desplaçats expressament a Barcelona per assistir a aquest important esdeveniment.

En la passarel·la desfilaren les col·leccions dels sis creadors components d'aquest grup i que responen als noms de: Andrés Andreu, Cerdán Diffusión, Marlu, Antonio Meneses, Carmen Mir, Santa Eulalia i Tapbioles i Pirretas.

La presentació de les noves tendències de línia, teixit i color per a aquesta temporada tardor-hivern '87/88, foren molt aplaudides ja que es van veure magníficament interpretades per les firmes creadores.

EL COLOR: un colorit acurat i abundant, que va del cru al marró; que prefereix els tons grisos, els granats i els calderes i el blau marí. Molt negre que a vegades va amb adornaments daurats o platejats per a les grans ocasions.

EL GÈNERE: Molt punt de llana i seda, shetlands, gvardines, otomanes, llanes de flocs a quadres i ratlles, reversibles, panes, llaurats i vellut. Crepè de Xina, brocats i lamé. Brodats i puntes.

LA LÍNIA: Apareix recta o perfilada, però gairebé sempre cenyida per mitjà d'amples cinturons. Abrics i jaquetes de tall ampli, quadrat o redingot. Espatilles menys marcades, amb mànigues muntades, raglan i de tall japonès. Colls Mao o envoltats; les llargades oscil·len entre els talls per damunt del genoll per a les faldilles rectes i els midi o turmelleres per a les faldilles amples o acampanades.

ELS CREADORS: Magnífica la col·lecció presentada per MARLU que podríem qualificar d'autèntica primícia. Antonio Meneses per la seva part aportà el seu segell personalíssim a uns models plens de color. Carmen Mir optà per les peces de gran vestir i Santa Eulalia escurçar les faldilles considerablement en uns models fascinants. El capítol de pell va recórrer a càrrec de Tapbioles i Pirretas i Andrés Andreu va confeccionar una bonica col·lecció per a Cerdán Internacional. Finalment Cerdán Diffusión presentà la seva esplèndida col·lecció plena d'encant i atractiva.

En conjunt, molt vellut i molt lamé platejat. Però tots, tots sense excepció, optaren pel negre, com a color preferit de la temporada hivernal 87/88.

MARIA JOSÉ EJARQUE

Marlú presentà aquest elegant vestit de vellut negre, amb ornament de volants de randes també negres als laterals. Cises americanes.

COSTUMS I TRADICIONS

La Mare de Déu del Bonaire

ESTEVE BUSQUETS I MOLAS

A la Barcelona Vella hi ha un carrer que va de la plaça de les Olles a l'antic de Sant Joan. Molt curt i sense sortida al mar. Se'n diu carrer del Bonaire.

Remarquem que no té sortida al mar perquè antigament sí que arribava a la platja. Aleshores, segons s'ha escrit, era dels més importants del barri de la Ribera, o Ribera dels Tarongers. El barri fou enderrocat —com és sabut— el segle XVIII per aixecar-hi la Ciutatella. El carrer, com diem donava a la platja car no s'havia format, encara, el braç de terra on hi ha la Barceloneta, unint la costa amb l'illa de Maians.

El barri i, sobretot aquell carrer era habitat per gent de mar i el nom li provenia, en opinió d'alguns estudiosos, de la Mare de Déu del Bonaire, advocació de tradició marinera per raó d'un fet que fou narrat, segons sembla, fins en una cançó popular que, dissortadament es perdé. D'altres semblants n'hi ha en castellà, en francès, en provençal i en portuguès, però la història no és exactament com la barcelonina.

I sense més preàmbul —car abuso de la paciència del lector— anem a referir el fet motivador de la devoció.

Conten que en molts reculats temps, una nau que es trobava en alta mar va perdre la carta de navegar, en sentit real, no pas figurat com se diu popularment. I sense carta de navegar, o sigui sense els mapes marítics que

permeten guiar-se, no sabien on eren, ni cap on dirigir-se. No hi valia ni confiar amb l'estelada. El temps era de plena calma i la nau no es movia.

L'aventura era cada cop més inquietant. S'havien acabat les provisions de queviures i, sobretot, no els restava ni una gota d'aigua.

Davant d'aital situació, pensaren recórrer a una solució extrema: matar un dels tripulants perquè els altres poguessin sobreviure menjant-se la seva carn. De totes maneres, abans de fer-s'ho per sorteig, a paelles, o amb daus, recorregueren a la Mare de Déu. Tots n'eren devots i més d'una i de dues vegades els havia tret d'algun mal pas.

Així que, agenollats a coberta es posaren a resar tots junts i amb tot fervor, a la Verge Maria. Al cap d'una estona s'aixecà un aïret suau que inflà les veles i, davant l'estupor del pilot, del capità i de la resta de mariners, la nau començà a navegar de nou i amb tota seguretat.

Plens de joia resaren, ara en acció de gràcies i quan ho feien, vegeren a l'orla de popa una petita imatge de la Mare de Déu que, amb les galtones inflades bufava damunt les veles fent avançar la nau.

No se sap ben bé on ocorregué el miracle però la Mare de Déu a la qual anomenaren del Bonaire fou molt venerada en tota la Mediterrània i hom creu que fins a l'illa de Sardenya hi dugueren una imatge els mariners de Pere el Cerimoniós.

CUINA

Ous farcits Rondi

6 ous durs
6 tomàquets madurs
50 grams mantega
mostassa i salsa índia

3 sardines amb oli
1 cullerada vinagre
12 olives farcides
1 enciam

Coeu els ous durant 12 minuts, perquè es posin durs, poseu-los amb aigua freda i després d'una estona traieu-los la closca. Partiu-los per la meitat, traieu-los les clares, aixafeu-les bé amb el ganivet. Netegeu les sardines de pell i espines i piqueu-les juntament amb els rovells, la mantega, la cullerada de mostassa, el vinagre i dues cullerades de salsa índia, rectifiqueu de sal. Amb l'ajuda de màniga i broquet arrissat, ompliu les clares dels ous. Partiu els tomàquets per la meitat, traieu les llavors, deixeu-los escórrer una mica, espoleu-los amb sal. Col·loqueu els tomàquets en una plàtera coberta d'enciam picat, damunt de cada tomàquet una clara farcida i damunt el farcit una oliva.

MARIA GLORIA MUNTAÑOLA

Residència Geriàtrica Bon Viure

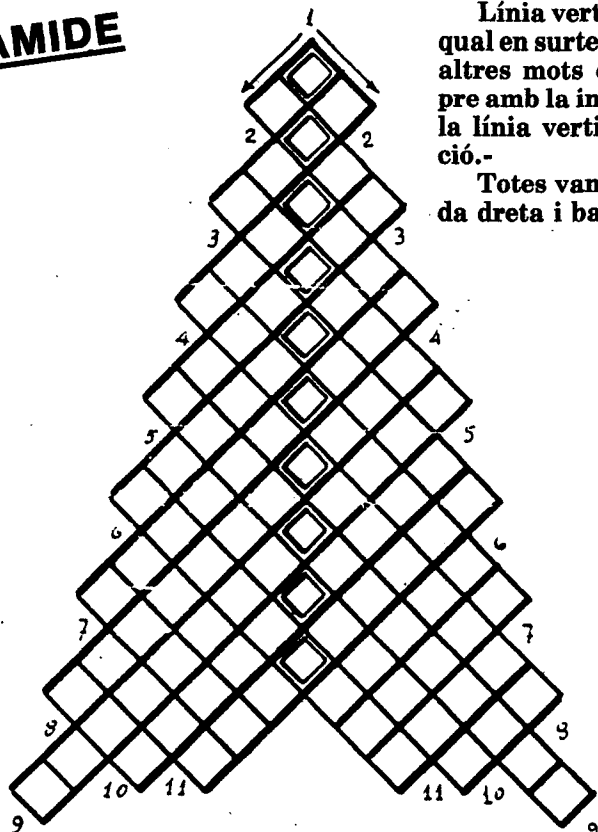
Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convalsescències. Poques places. Tel. 427 44 53.

CENTRE DE RELACIÓ SOCIAL I MATRIMONIAL

Si es troba sol a sol, cerqui la seva parella seriosament. Servei de psicologia, ordinador y vídeo, dirigit per psicòloga col·legiada.

COSM. Equador, 53, ent. 4t. Tels. 239 12 92 - 322 31 82. Pref. Concert entrevista.

Totes van de dalt a baix banda dreta i banda esquerra.-

A la vertical: Un sacrement.-

DRETA

2. Riu d'Itàlia.-
3. Sigles de partit polític nacionalista.-
4. Hora canònica.-
5. Imatge tallada i/o pintada sobre fusta.-
6. El primer nom d'home del qual es parla en els Fets dels apòstols.-
7. Una de les Persones de la Sma. Trinitat.-
8. Antic poble o ciutat habitat pels cel·tibers pre-romans que lluità heroicament, el qual inspirà una obra a Miguel de Cervantes.-
9. Pacte, aliança.-
10. Relació sexual entre persones emparentades.-
11. Profeta.-

ESQUERRA

2. Aliment.-
3. Unitat de treball.-
4. Punt cardinal.-
5. Començament.-
6. Himne de lloança i acció de gràcies.-
7. Muller no lliure.-
8. Tribu nòmada que es féu sedentària en terres de Edom, ss v/ iv.-
9. Plaga, desgràcia.-
10. Figura de fusta, guix que representa un sant o una santa.-
11. Muller d'Abraham.-

Per SNOP

QUIN CARACTER TÉ EN PEP?

$$\begin{array}{r} 1 \\ + 1 \\ \hline \end{array}$$

Solució 423

INES

IN ES

Per ENRIC GRAUPERA

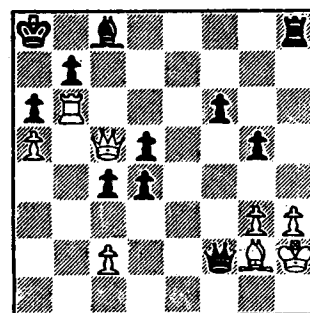
La Bíblia en la Filatèlia (I)

Israel emetè una sèrie d'un sol segell dedicat al "Sabbath". Valor 3 lliures; emissió 19-4-1979; dentat. 14; motiu, brodat simbòlic dissenyat per G. Almahiah. El segell porta escrit el verset de l'Èxode "...el poble d'Israel guardarà el sabbath, observant el sabbath de generació en generació..." (Ex. 31, 16).

TAULER D'ESCACS _____ per JAUME MORA

DIAGRAMA 194

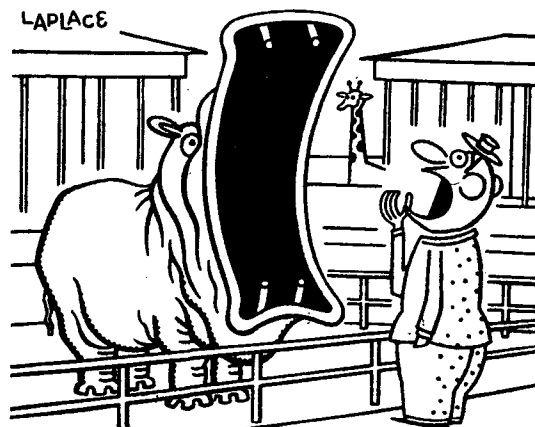
Blanques juguen i guanyen

Ja ho sabeu de sempre: un mat es para amb un altre mat. És qüestió de començar i tot ve sol.

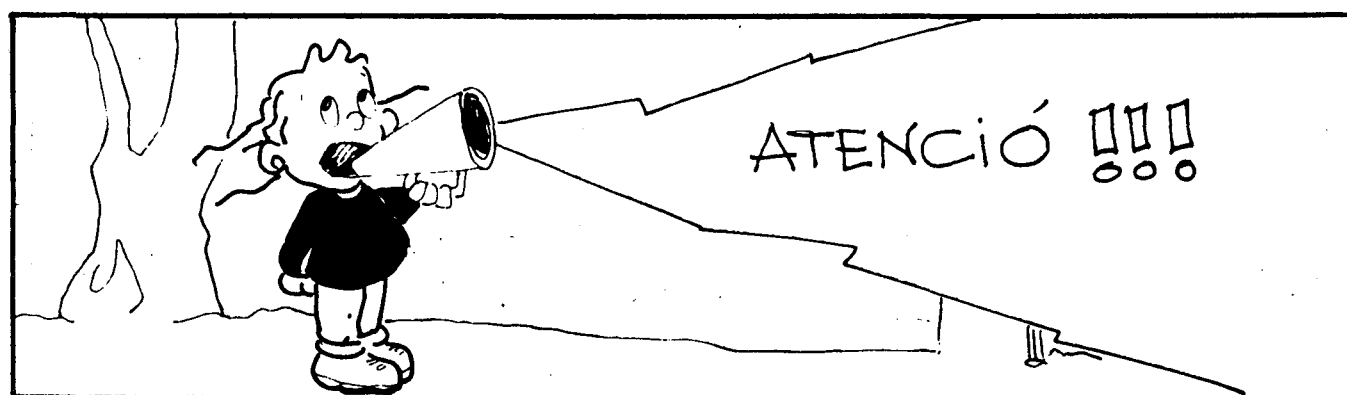
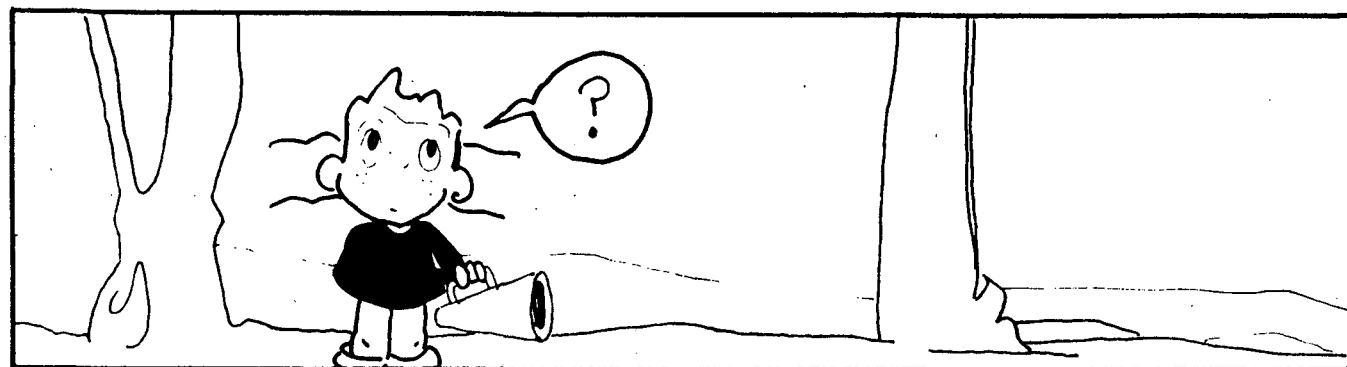
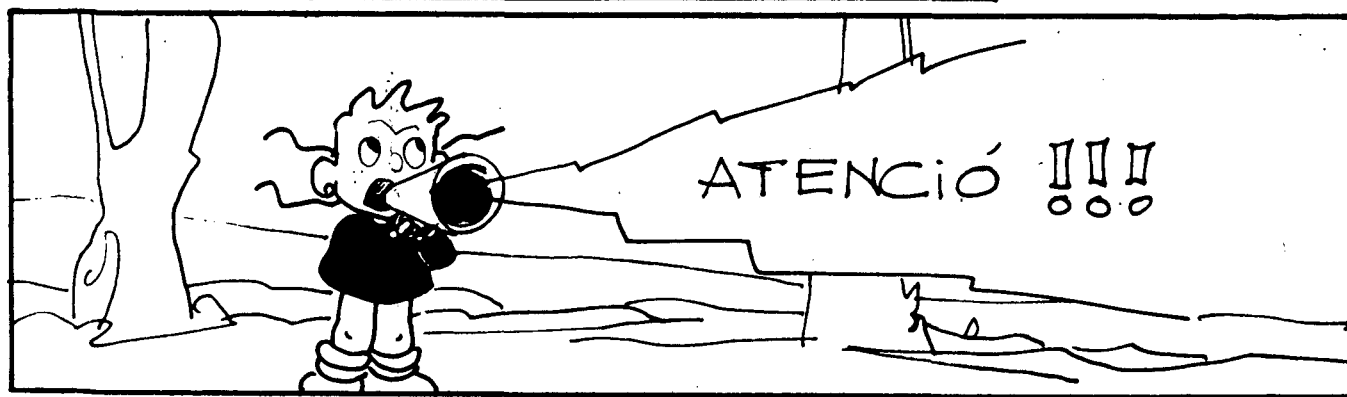
Solució al diagrama 193

1 d5-d6 Ta8-d8, 2 d6-d7 + Td8×d7, 3 Af3-h5 + i guanyen
o bé: 1... Dc5×h8, 2 Af3×b7 Ta8-d8, 3 d6×c7 i guanyen
o bé: 1... Ab7×f3, 2 d6-d7 + i mat
o bé: 1... 0-0-0. Ch8-f7

FUTBOL•FUTBOL•FUTBOL•FUTBOL•FUTBOL•FUTBOL•FUTBOL•FUTBOL•FUTBOL•FUTBOL•FUTBOL•

Resultats	Clasificacions	La travessa	Golejadors	Pròxima jornada
Celta-Betis 2-0	PJ GF GC Ptos. 1. R. Madrid 9 32 2 17 + 9 2. At. Madrid 9 12 3 14 + 4 3. Celta 9 12 6 12 + 2 4. Osasuna 9 10 7 11 + 3 5. Ath. Bilbao 9 9 9 11 + 1 6. Cádiz 9 13 13 11 + 1 7. R. Sociedad 9 15 6 10 + 2 8. Valencia 9 10 12 10 9. Zaragoza 9 17 15 9 + 1 10. Valladolid 9 5 9 9 + 1 11. Betis 9 13 10 8 12. Mallorca 9 16 16 8 - 2 13. Español 9 8 13 8 - 2 14. Sevilla 9 10 18 8 - 2 15. Murcia 9 11 12 7 - 1 16. Barcelona 9 8 11 7 - 1 17. S. Gijón 9 8 16 7 - 1 18. Las Palmas 9 8 17 5 - 3 19. Sabadell 9 3 14 4 - 6 20. Logroñes 9 4 15 4 - 6	1. Celta-Betis (X) 1 2. Logroñes-Barcelona (X) 2 3. Mallorca-Murcia (1) X 4. Sabadell-R. Sociedad (2) 2 5. At. Madrid-Valladolid (1) 1 6. Ath. Bilbao-R. Madrid (X) X 7. Valencia-Gijón (X) X 8. Español-Zaragoza (2) 1 9. Sevilla-Osasuna (2) 2 10. Cádiz-Las Palmas (1) 1 11. Burgos-Santander (1) X 12. Málaga-Barcelona At. (X) 1 13. Elche-Castellón (X) 1 14. Figueras-Hércules (1) 1	Hugo Sánchez (Real Madrid) 9 Michel (R. Madrid) 5 Manolo (Murcia) 5 Baltazar (Celta) 5 Gordillo (R. Madrid) 4 Higuera (Mallorca) 4 Bengochea (Sevilla) 4 López Ufarte (At. Madrid) 4 Baquero II (R. Sociedad) 4 Fernando (Valencia) 4 Rubén Sosa (Zaragoza) 4 Gabino (Betis) 3 José Luis (Betis) 3 Mágico González (Cádiz) 3 Cabrera (Cádiz) 3 Andrés (Las Palmas) 3 Julio Prieto (Celta) 3	Betis-Cádiz Barcelona-Celta Murcia-Logroñes R. Sociedad-Mallorca Valladolid-Sabadell R. Madrid-At. Madrid S. Gijón-Ath. Bilbao Zaragoza-Valencia Osasuna-Español Las Palmas-Sevilla

Avet Set - Avet Set -

L'EIXERIT

SUPLEMENT INFANTIL DE "CATALUNYA CRISTIANA"

379

Històries d'Eixerits

Els "profes"

Tothom té els seus defectes. De vegades, mig de broma, mig de veres, la nostra colla ens discutim tot retraient-nos els defectes: "I tu què? I tu què?", i ens toca el rebre a tots.

El pare diu que això de donar la culpa als altres, és més vell que l'anar a peu; com també això altre: només veure els defectes dels altres sense reconèixer els teus. De "profes" n'hi ha de tots, i d'alumnes també, oi? Doncs, cadascú el que sigui seu. A més, quan toquem amb una dificultat real, fer el ploricó no serveix per a res, sinó mirar com afrontar-la.

Allò de "em té tírria, mania, no em pot veure...", va passant a la història. Pot donar-se un cas; però una flor no fa estiu, diu la mare.

Voleu que us digui la veritat? Jo m'estimo de debò els meus "profes". Home, uns m'agraden més que els altres, però... tots m'ajuden a estudiar i a aprendre.

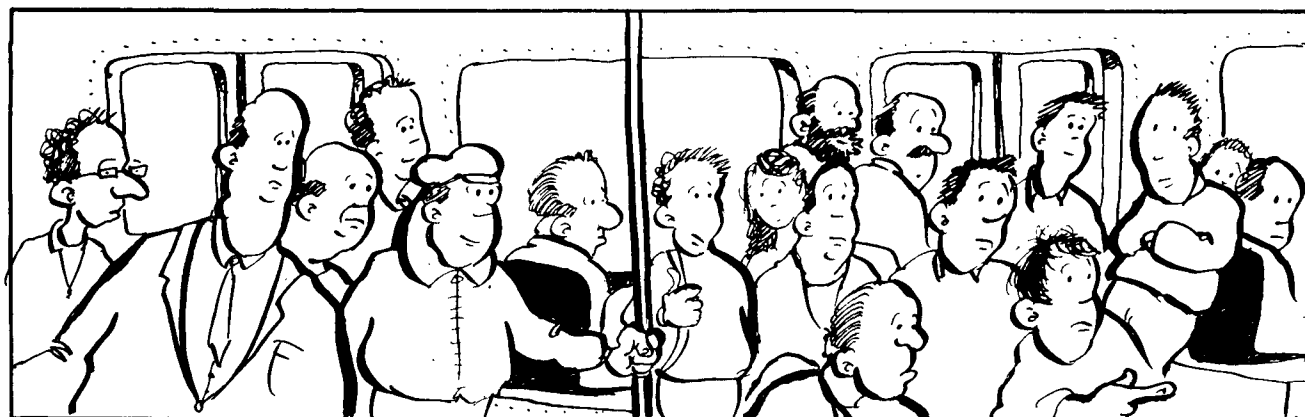
Tenim una senyoreta molt gran, almenys té cinquanta anys, que em fa pensar en la mare. No sé pas com s'ho fa, però ens fa pensar de valent, i contents. Tots ens l'estimem, i segur que pel seu sant, li'n donarem bona mostra.

Bé, m'agrada molt poder parlar amb vosaltres de les nostres coses.

L'Eixerit

Avet Set esllips per a nenes i nens

Avet **Set** — Avet **Set** —

Jesús ens parla

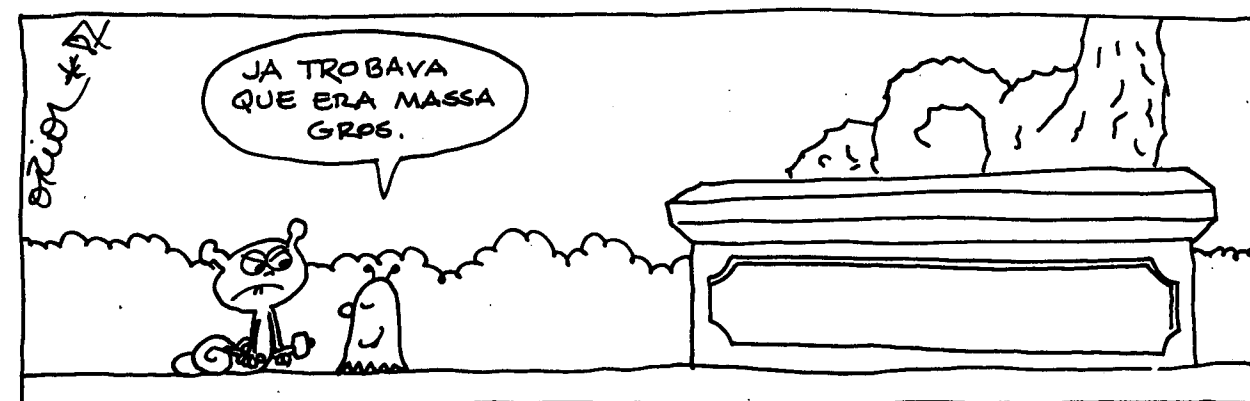
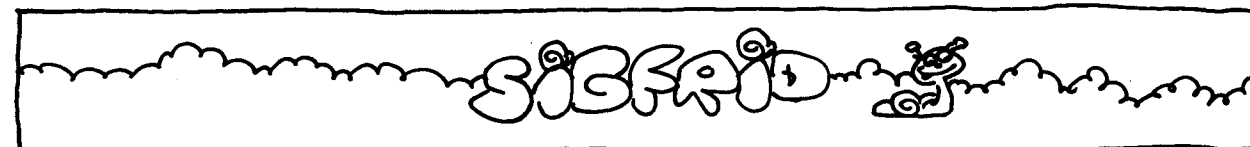
Busquem l'evangeli del diumenge: Evangeli segons sant Mateu, capítol 25, versets de l'1 al 13 (Mt 25:1-13).

Reflexionem: 1. Aquest text evangèlic, amb la bonica imatge de l'espòs i de l'esposa, ens parla de la comunió plena a la fi dels temps de la Humanitat salvada amb Déu font de tota vida i de tot amor. La nostra esperança i la nostra alegria és que tots som invitats a la festa eterna del Regne de Déu.

2. Cal però, estar sempre a punt per incorporar-se a aquesta festa. Cal, en tota circumstància, mantenir-se fidel en el seguiment de Jesucrist el nostre Salvador. Cal mantenir sempre encesa la llàntia de la nostra fe i del nostre amor.

3. Jesucrist constantment ve i és amb nosaltres. ¿Quan serà el dia del trobament definitiu amb ell? ¿Quan ens cridarà, perquè travessant la circumstància de la mort, ens pugui obrir de bat a bat les portes del seu Regne? Per això no val a badar. Tots els nois i noies hem de procurar que Jesucrist sigui sempre el nostre gran amic, el nostre gran amor.

El mossèn

Avet **Set** esllips per a nenes i nens

DIUMENGE - 8

10.45 Temps d'esperança.
11.30 Matinal a TV3.
13.00 Esports.
14.30 Gol a gol.
15.00 Telenotícies.
15.30 Batman.
16.00 Simon i Simon:
"Malalt d'amor".
17.00 Tarda de...
"Calamity Jane".
18.30 Bàsquet:
Ram Joventut/TDK Manresa.
20.00 Gol a gol.
20.30 Telenotícies.
21.00 30 minuts.
21.30 A cor obert:
"Adéu, George".
22.30 Gol a gol.
24.00 Fi d'emissió.

DILLUNS - 9

13.00 Universitat oberta:
"Roques i imans".
13.30 TV3, segona vegada:
"Gol a gol".
14.30 Migdia.
15.00 Telenotícies.
15.30 Bona cuina.
15.35 Carson i Carson, advocats - 25.
16.25 Tenko - 1.
17.15 Universitat oberta:
"La deriva dels continents".
17.40 Dibuixos animats.
17.55 Els supertrònics.
18.43 Kid video.
19.05 El viatge: "Menjar".
19.40 Filiprim.
20.30 Telenotícies.
21.00 Bona cuina.
21.00 Perry Mason:
"El cas de la noia que volia ser cantant".
22.00 Teatre:
"La Bugaderia".
23.35 Telenotícies.
23.50 Curar-se en salut.
00.20 Fi d'emissió.

DIMARTS - 10

12.40 Servei d'informació agrària.
13.00 Universitat oberta:
"Inducció matemàtica".
13.30 TV3, segona vegada -
"30 minuts" i "Informatiu ci-
nema".
14.30 Migdia.
15.00 Telenotícies.
15.30 Bona cuina.
15.35 Carson i Carson, advocats - 26.
16.25 Tenko - 2.
17.15 Universitat oberta:
"Els nombres racionals".
17.40 Dibuixos animats.
17.55 Conèixer el medi:
"Els ocells a l'hivern en medis
naturals".
18.25 Oh! Bongonia.
19.05 Dick Turpin - 2.
19.40 Filiprim.
20.30 Telenotícies.
21.00 Bona cuina.
21.05 Angel Casas Show.
22.50 L'equalitzador:
"Cap a casa".
23.30 Telenotícies.
00.05 Bona nit.

DIMECRES - 11

12.40 Servei d'informació agrària.
13.00 Universitat oberta:
"Sn1 o Sn2".
13.30 TV3, segona vegada:

"Crònica 3".
14.30 Migdia.
15.00 Telenotícies.
15.30 Bona cuina.
15.35 Carson i Carson, advocats - 27.
16.25 Tenko - 3.
17.15 Universitat oberta:
"Sobre la pista de l'aroma".
17.40 Dibuixos animats.
17.55 Montreux Rock.
18.35 Cinc i acció.
19.40 Filiprim.
20.30 Telenotícies.
21.00 Sorteig loto 6/49.
21.05 Bona cuina.
21.07 Informatiu cinema.
21.37 Cinema 3:
"El compromís".
00.00 Telenotícies.
00.15 Bona nit.

DIJOUS - 12

12.40 Servei d'informació agrària.
13.00 Universitat oberta:
"Estructura i funcions dels en-
zims".
13.30 TV3, segona vegada - "Angel
Casas Show".
14.30 Migdia.
15.00 Telenotícies.
15.30 Bona cuina.
15.35 Carson i Carson, advocats - 28.
16.25 Tenko - 4.
17.15 Universitat oberta:
"Al·lostèria".
17.40 Dibuixos animats:
17.55 Els supertrònics.
18.43 Avanç Informatiu.
18.45 Kid Video.
19.05 Dick Turpin - 3.
19.40 Filiprim.
20.30 Telenotícies.
21.00 Bona cuina.
21.05 Blanc o negre.
22.35 A tot esport.
23.35 Telenotícies.
23.50 Bona nit.

DIVENDRES - 13

13.00 Universitat oberta:
"La vil·la farnesiana".
13.30 TV3, segona vegada.
"A tot esport".
14.30 Migdia.
15.00 Telenotícies.
15.30 Bona cuina.
15.35 Carson i Carson, advocats - 29.
16.25 Tenko - 5.
17.15 Universitat oberta:
"L'estudi dels dibuixos".
17.40 Dibuixos animats.
17.55 Els supertrònics.
18.45 Avanç informatiu.
18.45 Kid video.
19.05 Dick Turpin - 4.
19.40 Filiprim.
20.30 Telenotícies.
21.00 Bona cuina.
21.05 Tres estrelles.
21.35 Radio Cincinnati:
"L'americanització d'Ivan".
22.05 Crònica 3.
23.05 Telenotícies.
23.20 L'amansiment de la fúria:
de W. Shakespeare.
01.30 Fi d'emissió.

DISSABTE - 14

10.00 Sardanes.
10.25 Universitat oberta - Rep.
13.00 Cinc i acció (Rep.).
14.15 Oh! Bongonia.
15.00 Telenotícies.
15.30 Els barrufets.
16.00 La gran vall:
"Fugida a Sant Miquel".
17.00 Olímpics en acció.
18.00 Minories d'Europa:
"Els turcs a Macedònia".

18.30 La ruta de la seda:
"Desert i Alcorà".
19.30 Vida salvatge:
"Cormorans, cornells i silurs".
20.00 Joc de ciència.
20.30 Telenotícies.
21.00 Sorteig loto 6/49.
21.03 Bona cuina.
21.07 Magnum:
"Qui és don Lluís i perquè fa
aquestes coses tan terribles".
22.07 Pel·lícula:
"Popsy Pop".
23.47 El món del cinema.
00.32 Fi d'emissió.

DIUMENGE - 8

9.00 Informe setmanal.
10.00 Santa Missa - El dia del Senyor.
11.00 Concert.
12.00 Poble de Déu.
12.30 Ballarina.
13.30 Estiu blau:
"No mateis mi planeta, por fa-
vor".
14.30 48 hores.
15.35 La crida dels gnoms - Ep. 5.
16.05 Estrenes TV:
"Las audaces".
17.50 Si ho sé no vinc.
18.45 Parada de postes.
19.35 L'altra mirada.
20.30 48 hores.
21.05 A portada.
21.35 I vostè què opina?
22.35 Diumenge cinema:
"Valor sin recompensa".
00.15 Comiat.

DILLUNS - 9

8.00 Bon dia.
9.00 Al matí.
9.35 Gabriela - 44.
11.35 Rituals - 120.
12.30 Connexió amb Sant Cugat.
12.30 Avanç de l'informatiu.
12.35 Tres per quatre.
13.30 De cara al mar.
14.00 L'informatiu.
15.00 Connexió amb Madrid.
15.00 Telediar - 1.
15.35 Caçadors d'ombres:
"Desde el futuro".
16.30 La tarda.
17.50 Avanç Telediar.
17.55 Barri Sésamo.
18.20 Que ve Muzzi:
"Unitat 11".
18.30 Fraguell Rock.
19.00 A mitja tarda.
19.30 De pel·lícula.
20.30 Telediar - 2.
21.10 Un, dos, tres.
22.55 Documents TV.
00.45 Telediar - 3.
01.25 Comiat.

DIMARTS - 10

8.00 Bon dia.
9.00 Pel matí.
9.35 Gabriela - 45.
11.35 Rituals - 121.
12.30 Connexió amb Sant Cugat.
12.30 Avanç informatiu.
12.35 Tres per quatre.
13.30 El jardí de l'emperador.
14.00 L'informatiu.
15.00 Connexió amb Madrid.
15.00 Telediar - 1.
15.35 Hotel:
"Queridísima madre".
16.30 La tarda.
17.50 Avanç Telediar.

17.55 Barri Sésamo.
18.20 Que ve Muzzi:
"Unitat 12".
18.30 Heidi.
19.00 Els nostres arbres.
20.00 L'hora del lector.
20.30 Telediar - 2.
21.10 Quina nit la d'aquell any.
22.20 Sessió de nit:
"El hombre de Alcatraz".
00.50 Telediar - 3.
01.30 Testimoni.
01.35 Comiat.

DIMECRES - 11

8.00 Bon dia.
9.00 Pel matí.
9.35 Gabriela - 46.
11.35 Rituals - 122.
12.30 Connexió amb Sant Cugat.
12.30 Avanç informatiu.
12.35 Tres per quatre.
13.30 La plaça de la lluna.
14.00 L'informatiu.
15.00 Connexió amb Madrid.
15.00 Telediar - 1.
15.35 Hotel:
"El hermano".
16.30 La tarda.
17.50 Avanç telediar.
17.55 Barri Sésamo.
18.20 Que ve Muzzi:
"Unitat 11".
18.30 Mofli, el darrer Koala.
19.00 A tope.
20.00 Les noies d'or.
20.30 Telediar - 2.
21.10 Fi de segle.
22.15 Corrupció a Miami:
"Bushido: la derrota del guerre-
ro".
23.15 Espanya en guerra, 1936-1939.
00.15 Telediar - 3.
00.55 Comiat.

DIJOUS - 12

8.00 Bon dia.
9.00 Pel matí.
9.35 Gabriela - 47.
11.35 Rituals - 123.
12.30 Connexió amb Sant Cugat.
12.30 Avanç informatiu.
12.35 Tres per quatre.
13.30 Què vol veure?
14.00 L'informatiu.
15.00 Connexió amb Madrid.
15.00 Telediar - 1.
15.35 Hotel:
"La decisión de Christine".
16.30 La tarda.
17.50 Avanç telediar.
17.55 Barri Sésamo.
18.20 Que ve Muzzi:
"Unitat 12".
18.30 Musiquíssims.
19.00 Pippi Calcesllargues.
19.25 Amb les mans a la massa.
19.55 Parlant clar.
20.30 Telediar - 2.
21.10 Vida privada - 1.
22.20 Debat.
23.50 A mitja veu.
00.15 Telediar - 3.
00.55 Comiat.

DIVENDRES - 13

8.00 Bon dia.
9.00 Pel matí.
9.35 Gabriela - 48.
11.35 Rituals - 124.
12.30 Connexió amb Sant Cugat.
12.30 Avanç informatiu.
12.35 Tres per quatre.
13.30 L'electro-xou.
14.00 L'informatiu.
15.00 Connexió amb Madrid.
15.00 Telediar - 1.
15.35 Hotel:
"Primeros tanteos".
16.30 La tarda.
17.50 Avanç telediar.
17.55 Dibuixos animats.
18.30 La tia de Frankenstein.
19.30 Val més prevenir.
20.00 L'hora de Bill Cosby.
20.30 Telediar - 2.
21.10 En família.
22.30 Divendres cinema:
"Viernes 13".
00.20 Telediar - 3.
01.00 Comiat.

DISSABTE - 14

9.00 Un, dos, tres.
10.30 Don Quixote de la Mancha.
11.00 La bola de cristall.
12.15 Nova gent.
13.15 Loteria.
13.30 Objectiu 92.
14.30 48 hores.
15.35 Els aurons.
16.05 Primera Sessió:
"Capitanes en las nubes".
18.10 Erase una vez... la vida.
18.40 Professor Poopsnagle.
19.10 Número 1.
19.35 L'equip "A":
"Joe Morgan par Sheriff".
20.30 48 hores.
21.05 Informe setmanal.

22.20 Dissabte nit.
23.30 Verdi - "Aida".
00.55 Cinema de mitjanit:
"Ocaña, retrato intermitente".
02.15 Comiat.

DIUMENGE - 8

10.00 Santa Missa.
11.00 La bona música.
12.00 Estudi Estadi.
14.50 Avanç de l'informatiu.
15.00 Estudi Estadi.
18.00 Connexió amb Madrid.
18.00 Sessió de tarda:
"...Y si no, nos enfadamos".
19.49 Camí de Calgary.
20.15 Com gat i gos.
21.00 Connexió amb Sant Cugat.
21.00 L'informatiu cap de setmana.
21.30 Debat - 2.
22.30 Connexió amb Madrid.
22.30 Estudi estadi.
00.30 Comiat.

DILLUNS - 9

18.00 Fills i filles.
18.25 Avanç de l'Informatiu Vespere.
18.30 Tres per quatre.
19.00 Picapuça.
20.00 L'informatiu vespre.
20.30 Panorama.
21.00 Connexió amb Madrid.
21.00 El mirador.
21.20 Cinema club:
"La ansiedad de Verónica
Voss".
23.15 Últimes preguntes.
23.45 Jazz entre amics.
00.40 Comiat.

DIMARTS - 10

18.00 Fills i filles.
18.25 Avanç de l'informatiu vespre.
18.30 Tres per quatre.
19.00 Picapuça.
20.00 L'informatiu vespre.
20.30 Samuel Becket.
21.00 Connexió amb Madrid.
21.00 Mirador.
21.15 Herència.
22.10 El temps és or.
23.10 Molt personal.
00.10 Comiat.

DIMECRES - 11

18.00 Fills i filles.
18.25 Avanç de l'informatiu vespre.
18.30 Tres per quatre.
19.00 Picapuça.
20.00 L'informatiu vespre.
20.30 "20.30 a punt".
21.00 Connexió amb Madrid.
21.00 El mirador.
21.15 Cas per a dos:
"Dinero muerto".
22.15 Tendido cero.
22.45 Vent, fusta i fang.
23.15 Recorda quan.
00.15 Temps de creure.
00.30 Comiat.

DIJOUS - 12

18.00 Fills i filles.
18.25 Avanç de l'Informatiu vespre.
18.30 Tres per quatre.
19.00 Picapuça.
20.00 L'informatiu vespre.
20.30 Recordar, perill de mort.
21.00 Connexió amb Madrid.
21.00 El mirador.
21.15 Fases.
22.15 Dijous cinema:
"Kargus".
00.10 Metròpolis.
00.40 Comiat.

DIVENDRES - 13

18.00 Fills i filles.
18.25 Avanç de l'Informatiu Vespere.
18.30 "20-60".
19.30 Sèrie infantil.
20.00 L'informatiu vespre.
20.30 Si fa sol.
21.00 Connexió amb Madrid.
21.00 El mirador.
21.15 Temps moderns.
22.15 Concert.
00.00 Comiat.

DISSABTE - 14

10.00 Choppy i la princesa.
10.45 El vividor.
11.15 Mirades.
12.00 Una història particular.
13.00 Anna Karenina.
14.00 L'informatiu cap de setmana.
14.30 135 escons.
15.00 Connexió amb Madrid.
15.00 Estadi 2.
22.00 Connexió amb Sant Cugat.
22.00 L'informatiu.
22.30 Connexió amb Madrid.
22.30 Berlin Alexanderplatz.
23.30 Diàlegs amb la música.
00.00 Comiat.

COMENTARIS TV**El món fàcil de la televisió (I)**

Uns dels perills de la televisió tot pensant en els més joves és la versió parcial que ofereix del món. Una visió, tot s'ha de dir, simpàtica, lleugera, fins i tot divertida, en altres ocasions prou negativa, però gairebé sempre entretinguda. El conflicte sorgeix quan aquesta presentació de la vida, de la realitat es converteix en model per jutjar qüestions de la vida real, de les qüestions veritablement quotidianes. Per què es parla de conflicte? Doncs per un motiu molt senzill: la imatge del món que dona la televisió ha de ser seductora, ràpida, en definitiva, comercial. La complexitat dels fets reals han desaparegut, les conseqüències de determinades decisions mai no acabem de saber quines són. Tot és fàcil i l'èxit sempre acaba triomfant encara que els fets hagin estat molt a prop de les situacions més arriscades. La violència, l'egoisme de moltes actituds apareix sense la seva càrrega de negativitat: el protagonista és "tan bo i simpàtic" que tot el que faci està justificat o és comprensible. Dificilment el protagonista es trobarà davant de la duresa i de les dificultats de la vida real. No, a les telesèries tot va de pressa, les decisions es prenen en dècimes de segon i, molt sovint, l'encert està assegurat. Per altra banda la ficció televisiva ha de ficar el protagonista dins de situacions extremes, fantàstiques —de les quals sempre sortirà vencedor— que, de nou per raons comercials, han d'estar molt lluny de l'avorrida realitat diària. En aquest sentit s'ha de dir que les situacions extremes, extranyes, arriscades, plenes de conflictes i de neuròtiques personalitats són allò que ens trobem més sovint. Els amors són d'allò més passional i romàntic, les baralles són violentes fins a l'extrem més imprevisible, les enveges són terribles, les venjances són implacables. Els rics són riquíssims i, alhora, desgraciats; els pobres són pobríssims i voltats de totes les desgràcies que un pugui imaginar.

Evidentment tot això no ens hauria de sorprendre, però la realitat és que cada cop es veu més televisió i el continu bombardeig fa, dins de cert límits, barrejar sovint les coses per un comprensible procés de mimesi. Però es tracta, i això és bastant greu, d'una mimesi inconscient. La publicitat sap perfectament què vol dir això. Els grans, desde la seva maduresa, estan ben segurs que han pres distància i que el seu escepticisme adult els defensa de tot perill. El cas dels més joves és diferent. Per ells tot és nou, i alhora, possible.

IGNASI BOFARULL T.A.C. (Telespectadors Associats de Catalunya) Tel. 200 13 99

EDITORIAL CASALS, S. A.

presenta:

“CATÁLOGO DE VÍDEO-FILMS”

HISTÒRIC

AVENTURES

COMÈDIA

FANTASIA
INFANTIL

EL CINEMA
ESPECTACLE
I EVASIÓ

CATÁLOGO DE VIDEO-FILMS

EL CINE:
ESPECTÁCULO Y EVASIÓN

WESTERN

MUSICAL

CIÈNCIA
FICCIÓ

BÈL·LIC

1000 títols
seleccionats
per a gaudir-los
en família.
Classificats per
«gèneres»
i per «estrelles»

¿Tots els aficionats són capaços de triar d'entre el munt
de videocassettes que ofereix el mercat?

Un especialista del tema, JOSEP M. CAPARRÓS LERA, ha redactat aquest Catàleg per tal d'informar
l'espectador perquè la visió de les cintes no sigui simplement un consum sinó un entreteniment cultural
i formatiu.

● 488 pp, 13×18 cm, 500 pts.

Us prego que m'envieu el CATÁLOGO DE VIDEO-FILMS.
Edició només en castellà.

Exemplars Nom

Adreça

Forma de pagament:

- ☐ Adjunto taló nominatiu.
☐ Contra reembors.

Editorial Casals, S. A. Casp, 79. 08013 Barcelona. Tel. 232 37 13

EDITORIAL CASALS, S. A.

MATERNAL - PRE-ESCOLAR - EGB - BUP

TOTS ELS CURSOS I TOTES LES MATÈRIES

Casp, 79. 08013 Barcelona. Tel. 232 37 13